

KVĚTEN 1996 • ROČNÍK XLVII • ISSN 0322-7405 • CENA 27Kč

5 modelář

„Stojánka“ firmy JR models na modelářské výstavě MODEL hobby 95.

Model rychlostního člunu FLUPPI (délka 485 mm, šířka 222 mm) od firmy Graupner. Pohyb člunu zajišťuje tlačná vrtule poháněná elektromotorem SPEED 600 (7, 2 V). Kompletně vybavený model o hmotnosti téměř 1 100 g dosahuje maximální rychlost 20 km/h. Funkce lodi jsou ovládány RC soupravou.

Úhledný hornoplošník firmy Jamara. Jde o RC elektrolet, rozpětí 1 390 mm, délka trupu 970 mm, hmotnost bez RC vybavení 1 700 g.

Ing. E. Příbyl s motorovým RC modelem vlastní konstrukce, který dokončil v loňském roce. Celobalsový model má rozpětí 1 380 mm, hmotnost 1 200 g, pohon „žhavíkem“ ENYA 1,6 cm³. Dvoukanálovou soupravou je ovládána směrovka a výškovka.

Kluzák LUCY s elektropohonem je připraven k letu. Stavebnice tohoto modelu pochází od české firmy O-BAG.

Foto:
Ing. E. Příbyl, V. Hadač,
M. Knaibl, archiv redakce

Mistrovství světa lodních modelářů
World Championships for Model Boats

2

Mistrovství Evropy FAI F3A
FAI F3A European Championships

4

Mistrovství světa F5B, F5D
v České republice
World Championships F5B, F5D
in the Czech Republic

7

Jednoduchá přestavba modelu PHOENIX
Simple Conversion of Model PHOENIX

12

Vojenské technické muzeum Lešany
Military technical museum at Lešany

30

Obří makety v Nesvačilech
Giant Scales at Nesvačily (CZ)

36

Vážení čtenáři,

konečně tedy dostáváte další číslo letošního Modeláře. Nyní je už jasné, že všechna chybějící čísla se nepodaří do konce roku vydat, a proto letošní rok zakončíme číslem 6. Otázku ohledně předplatného bude řešit příslušné oddělení.

Mile jsme byli překvapeni příznivým ohlasem na letošní číslo 4, kde jsme vás informovali o současném stavu v redakci a ve vydávání vašeho oblíbeného časopisu. Děkujeme všem, kteří nelitovali svých námahy a poslali nám příspěvky pro další čísla. Postupně všechny zajímavé články zveřejníme.

Stejně jako vás, tak i čtenáře časopisu Modely jsme informovali o připravovaném sloučení obou periodik připravovaných naší redakcí. Z většiny ohlasů vyplývá následující závěr: Pokud bude místo pro všechny odbornosti, nebude sloučení obou periodik ke škodě modelářské věci.

Současná dvoučlenná redakční posádka byla posílena dalšími redaktory a slibně se rozběhl i přísun čtenářských příspěvků. Dveře do redakce nejsou uzavřeny ani pro další přispěvatele a modeláře.

Od ledna 1997 tedy budete dostávat váš modelářský časopis s názvem MODELÁŘ a MODELÝ Časopis pro všechny modeláře. Podtitul časopisu jasně naznačuje, že chceme uspokojit jak dosavadní čtenáře časopisu Modelář, tak dvouměsíčníku Modely. Vzhled titulní strany „nového“ modelářského časopisu je zatím výrobním tajemstvím, ale věříme, že jeho příznivci jej bezpečně poznají.

Už v úvodníku č. 4/96 jsme vás také informovali o dodatečném vydání loňského čísla 10. To číslo je připraveno a v podstatě se čeká na váš ohlas, abychom mohli dobře odhadnout jeho náklad. Samozřejmě, že s loňskými předplatiteli u Vydavatelství Magnet - Press je počítáno automaticky, dalším odběratelům bude „desítku“ podle zájmu posílat redakce. Napište nám, čekáme na vaše ohlasy.

Libor Putz
šéfredaktor

Titulní snímek

Obří maketa letounu DORNIER Do-X z roku 1929. Skutečné letadlo mělo rozpětí 48 m, dlouhé bylo přes 40 metrů a vysoké přes 10 metrů. Pohán obstarávalo šest tažných a šest tlačných vrtulí s nimiž tento kolos dosahoval maximální rychlost 210 km/h a cestovní rychlost 170 km/h. Maketu (fotografovanou v Nesvačilech) zhotovil v měřítku 1 : 20 Juraj Tinka. Pohán obstarává dvanáct elektromotorů SPEED 400.

Milan Knaibl

modelář

Příspěvky (články) ze své modelářské činnosti
posílejte na adresu redakce:

Jungmannova 24 113 66 PRAHA 1

Děkujeme všem, kteří projeví zájem o práci redak-
tora v časopisu Modelář. Místa už jsou obsazena.

MODELÁŘ 5/96 květen XLVII

měsíčník pro modeláře
(vyšlo v listopadu 1996)
Cena jednoho výtisku 27 Kč (32,50 Sk).

Vydavatel: Vydavatelství Magnet-Press s.p., Vladislavova
26, 113 66 Praha 1, tel.: 02/242 273 84 - 92.

Šéfredaktor: Libor Putz (linka 496)
Redaktor: Bohumil Mikuš (linka 468)
Sekretářka redakce: Jitka Mařarová (linka 468)
Grafická úprava: Lukáš Doležal
a redakce Modelář / Modely

Redakční rada:
Ing. Stanislav Kubeš, ředitel Vydavatelství Magnet-Press
Karel Koudelka, předseda Svazu modelářů ČR
Ing. Jiří Havel, předseda podkomise SMČR pro motorové RC
modely
Otakar Šaffek, třetí viceprezident CIAM FAI
Ing. Vratislav Tumpach, delegát ČR v EFRA

Zahraniční spolupracovníci:
Lubomír Droppa (USA)
Vladimír K. Ivanov (Rusko)
Ján Miškovič, delegát ZMS v Naviga (Slovensko)
Guy Revel (Francie)

Příspěvky a korespondenci pro časopisy Modelář (Modely)
posílejte výhradně na adresu:

Vydavatelství Magnet-Press (stačí VMP)
redakce Modelář, Jungmannova 24, 113 66 Praha 1
(tel.: 02/242 273 84 - 92; fax: 02/242 173 15)

Rozšiřuje Vydavatelství Magnet-Press, odd. administrace, na
Slovensku Magnet-Press Slovakia s.r.o., Teslova 12 (ředitel-
ství), 821 01 Bratislava (P.O. Box 169, 830 00 Bratislava),
tel./fax: 07/213 644

Cena pro předplatitele: 270 Kč (385 Sk) za 12 čísel. Zvýhod-
něné předplatně zajišťuje pouze Vydavatelství Mag-
net-Press, odd. administrace, na Slovensku Magnet-Press
Slovakia. Ceny předplatného: pololetní 135 Kč (179 Sk),
roční 270 Kč (358 Sk). Firmám možnost zaslání na faktury.

Objednávky do zahraničí přijímá Vydavatelství Mag-
net-Press, OZO 312, Vladislavova 26, 113 66 Praha 1, for-
mou bankovního šeku zasláného na výše uvedenou adresu.
Celoroční předplatné 62 DEM (41,50 USD), letecky 93 DEM
(62 USD).

Foreign subscription orders are to be sent to Vydavatelství
Magnet-Press, OZO 312, Vladislavova 26, 113 66 Praha 1,
Czech Republic, by means of a bank cheque. One year sub-
scription with delivery by surface mail is 62 DEM (41,50
USD), by air mail 93 DEM (62 USD).

Velkoobdobatelé a prodejci si mohou časopis objednat za vý-
hodných podmínek v odboru velkoobchodu Vydavatelství

Magnet-Press, Jungmannova 24, 113 66 Praha, tel./fax:
02/26 12 26.

Inzerce přijímá: Inzerční oddělení Vydavatelství Mag-
net-Press, inzerce Modelář, Vladislavova 26, 113 66 Praha
1, tel.: 02/242 273 84 - 92 linka 288, 296, fax: 242 231
73. Na Slovensku Magnet-Press Slovakia, Grösslingova 62
(prodejna a zasilatelství), 811 09 Bratislava, tel./fax:
07/361 390

Advertisement are to be forwarded to (Editor) Vydavatelství
Magnet-Press, Vladislavova 26, 113 66 Praha 1, Czech Re-
public, (telephone: [422] 242 273 84 - 92, ext. 288, 296,
fax: [422] 242 231 73

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Pra-
ha č.j. 5037/1994; RPP - pošta Bratislava č.j. 80/93 z 23.
8. 1993.

Redakcí nevyžádané příspěvky se nevracejí.

Litografie: Vydavatelství Magnet-Press
Tisk: (doplňte dle skutečnosti - zatím vynechat)

© Vydavatelství Magnet-Press, Praha

ISSN 0322-7405

Mistrovství světa lodních modelářů 1996

Start finálové jízdy třídy FSR V 6,5 juniorů.

Titul mistra světa pro Českou republiku a Davida Škvareninu

Slovinské podhorské hornické město Velenje se stalo ve dnech 1. až 11. srpna domovem všech účastníků letošního mistrovství světa lodních modelářů tříd FSR V a H. Tento mamutí podnik shromáždil na startu účastníky z osmadvaceti států světa, mezi kterými nechyběli ani závodníci z České republiky. Z těch pro nás trochu více vzdálených zemí jmenuji alespoň závodníky z Číny, Hongkongu, Argentiny a početnou výpravu z Jihoafrické republiky.

Areál soutěže nás přivítal ve stejném stavu jako v loňském roce, kdy byl použit pro mistrov-

ství Evropy. Méně příjemnou skutečností bylo, že oproti loňskému ME si pořadatelé nedělali tolik starostí s přípravou a tak letos leccos trochu zaskřípalo. Akreditační karty pro vedoucí družstev byly dodány až třetí soutěžní den, což samozřejmě vedlo k dohadům při vstupu do uzavřených míst, pro trenéry nebyly k dispozici vůbec, a tak byl zaveden systém, že se závodníkem mohly jít ještě dvě osoby (mechanik a kontrolor počítání).

Větší část naší výpravy byla ubytována na domově učňů, přibližně 4 kilometry od závodního místa, menší část pak v kempu, který prakticky přiléhal k závodnímu místu. S ubytováním jsme byli – až na drobné nedostatky – spokojeni. V kempu, který byl závodníky přeplněn, byly fronty jak na umývárny tak na WC, na domově jsme například museli urgovat dodání košů na odpadky apod. Tým ČESKÉ REPUBLIKY: vedoucí týmu – Jiří Lejsek (MK Vysoké Mýto); trenér – Miloslav Novotný (KLM Přerov); závodníci – (junioři) Petra Snížková (KLM Plzeň), David Škvarenina (KLM Blan-

sko), David Štíčka (KLM Přerov), Zdeněk Žaroský (KLM Brno), (senioři) Luděk Mátl (KLM Brno), Vít Růžička (KLM Moravské Budějovice), Antonín Liedermann (KLM Hranice), Jaroslav Štíčka (KLM Přerov), Bohumil Směták (KLM Přerov), ing. Martin Kadeřábek (KLM Radčice). Naš reprezentativní tým měl připraveno celkem 24 modelů.

Již v úvodu musím konstatovat, že všichni účastníci letoš naplánovali své příjezdy včas a tak (po prezentaci) byl i dostatečný prostor na trénink. Přesto se ukázalo, že trénink prováděný ne přímo na závodní trati, ale na náhradní vodě (mimochoodem vzdálené 500 m) je něco jiného, jednak k jinému typu vody, ale například i z důvodu nedostatku vln, které tvoří lodě jedoucí za sebou po trati. U jízdy, kde jde o každý zlomek sekundy, je to dost znát. Vyrovnanost startovního pole byla totiž taková, že o tom kdo postoupí do kýženého finále většinou rozhodovaly jen časy, při stejném počtu najetých okruhů u několika závodníků. Řádově to však bylo až o dvě kola více než na minulém mistrovství světa v Banské Bystrici. Ve třídách FSR V odjelo závodů celkem 295 modelů (z toho 98 juniorských), ve třídách FSR H 134 modelů (z toho 20 juniorských ve dvou třídách).

A nyní k vlastnímu průběhu závodů. Sobotní program (3. srpna) byl věnován prvním rozjížděním – V 3,5 – ve kterých startovalo 97 modelů, tedy šest skupin seniorů a tři skupiny juniorů. Z našich seniorů zajel nejlépe Luděk Mátl, a to 47 kol s minimálním časovým zatížením 2,1 s. Přesto nám bylo jasné, že to není výkon, který by jej jednoznačně řadil do finále i když to zatím bylo pěkné 7. místo. Ostatním (včetně juniorů) první rozjížděním příliš nevyšlo. Nedělní dopolední rozjížděním šestapátek seniorů byly pro naše jezdce neúspěšné a situaci nezlepšily ani odpolední jízdy juniorů (6,5 cm³ a 15 cm³).

Trochu lépe se nám dařilo v pondělí (15 cm³ seniori), kde jel velmi dobrou jízdu opět Luděk Mátl. Nepouštěl nikoho před sebe zadarmo, s každým tvrdě bojoval, ale přece jen naše lodě byly o něco pomalejší. Výkon 54 kol/čas 6,1 s jej zařadil na 11. místo a bylo jasné, že se vyskytne v druhých jízdách někdo, kdo jej z této dobré výchozí pozice sesadí. Nastala tedy práce na lodích se snahou o zvýšení maximální rychlosti modelů. Odbrušovaly se plošky tlačící modely do vody, jinde se naopak na pravé straně trochu kytovalo a pod. a hlavně se intenzivně zkoušelo. Úterý bylo věnováno třem rozjížděním ve třídách FSR H. Zde jsme měli železka v ohni jen v seniorských kategoriích (7,5 cm³ a 15 cm³). První rozjížděním sedmapátek nezajel špatně Vít Růžička a obsadil 5. místo (127 bodů), ale bohužel další jízdy už nedorazil. Bohužel Směták měl model, který rozhodně na finále měl, vždyť vyhrál jednu z rozjížděk (400 bodů), ale nervozitou a následnými nárazy na bóji se z dalších bojů o přední umístění vyřadil. V patnáctkách startoval L. Mátl s třibodovým kluzákem a A. Liedermann s pomalejším, ale stabilním tunelovým modelem. Mátlův model měl rychlost, ale jeho start je obtížný a nevyšel mu ani jediný. Liedermann hned v první jízdě zabodoval 400

Velmi rychlý je „třibodový“ kluzák Ludka Mátle, na MS se však nedařily starty.

body, když jeho soupeři postupně odpadávali, pak však přišla nula, ale třetí rozjíždka dávala ještě naději na finále, zvláště když přibýlo dalších 169 bodů za 4. místo.

Ve středu ráno se začalo vše opakovat a druhé rozjíždky definitivně rozhodovaly o dvanácti úspěšných finalistech každé třídy, kteří měli právo bojovat ve finálových jízdách o medaile. Rádost nám přinesly hned třiapůlky juniorů, když Zdeněk Žaroský najel 42 kol (16,5 s) a David Škvarenina 41 kol (15 s), čímž se oba dva kvalifikovali do sobotního (10. 8.) finále. V téže třídě seniorů jel dobře nováček naší reprezentace Vít Růžička. Jeho model patřil mezi nejrychlejší a jen nezkušenost a několik zbytečně velkých oblouků kolem bóji vyznačujících trať jej odsunulo z finálových bojů – ostatně každý, kdo jede takovou soutěž poprvé, zaplatí začátečnickou daň. Přes to zajel 48 kol, což byl stejný výkon, který posunul do finále jiné tři závodníky, a pouze jeho horší dojezdový čas rozhodl o tom, že se do finále nedostal. I tak jeho výkon (48 kol, 23,6 s) stačil na slušné 15. místo, když 16. místo obsadil výkonem z prvního kola Mátl. Středeční odpoledne (druhé rozjíždky šestapůlek juniorů) nám přineslo radost v podobě trojnásobné účasti ve finále. Škvarenina a Žaroský 45 kol, David Štíčka 43 kol. Nálada celé výpravy se tímto výkonem zlepšila a připravovaly se plány jak ještě všechno zlepšit.

Čtvrtek byl dnem dokončení rozjížděk tříd V. V juniorských patnáctkách se dařilo oběma Davidům (Škvarenina, Štíčka) a výkony 48 a 49 najeťtých okruhů je přesvědčivě posunuly do finále. Ve Velenji jsme tedy měli v juniorech ve finálových jízdách celkem sedm modelů, což bylo mírně nad naše očekávání. V seniorských patnáctkách si vedl dobře Jaroslav Štíčka, ale jediné krátké zastavení jej samozřejmě připravilo o postup do finále (výkon 53 kol, 10,7 s). Snad nejrychlejší loď z našich reprezentantů měl ing. Kadeřábek, ale model při těchto rychlostech již neoplýval stabilitou, a tak při různých výpadech a při převržení dosáhl v obou jízdách jen podprůměrných výkonů (33 resp. 34 kol). V šestapůlkách zrychlil svoji loď Toník Liedermann a najel velmi slušný výkon – 49 kol, 4,4 s. Na postup však bylo zapotřebí najet 50 kol a čas do 17 s, což ovšem nebyl výkon při troše štěstí nedosažitelný, takto z toho bylo konečné 16. místo. Další naši dva závodníci měli poruchy, ale i tak jejich jízdy nebyly zcela bez chyb. V pátek se dojíždělo čtvrté kolo rozjížděk tříd H. Čekali jsme s napětím na Lindermannův výkon, který měl ještě šanci vybojovat finálovou účast. Naše naděje však zhasla ještě dříve než se stačila „rozhořet“.

Ian Folkson z Velké Británie – obhájce titulu ve třídě FSR V 15 – je zjevně zklamán letošním „pouze“ třetím místem na mistrovství světa.

model hned po startu zastavil vedle plata. Byla to bohužel hrubá, přímo začátečnická chyba závodníka, který si nechal zablokovanou palivovou soustavu, ale takový už je modelářský sport. V „Háčkách“ jsme tedy byli bez šance. Celý náš tým však už očekával sobotní finále „Věček“. Všichni jsme juniorům věřili, věděli jsme, že mají dobré modely a jsou to i pilotně vyzrálí jezdci, jedinou výjimkou byl David Štíčka, který startoval na tak těžkých závodech poprvé.

Sobota 10. srpna 1996 – FINÁLE! Přesně v 8 hodin ráno byla odstartována finálová jízda juniorů kategorie FSR V 3,5. Z našich se nejlepší start povedl Zdeňkovi Žarorskému, který vyjel na druhé pozici. Záhy však došlo ke kolizi s jedním z dalších modelů a Žaroský zastavil. Z páté pozice po startu, se posouval dopředu dobře jedoucí David Škvarenina, a po další kolizi vedoucích modelů se propracoval přibližně mezi 9. až 10. minutou (finále se jede na 30 minut) do čela závodního pole dvanácti lodí. Šanci zaútočit na našeho vedoucího jezdce měli ještě leckteří závodníci, ať už to byli dobře jedoucí Rakušané, Brit či Němec Copey. David však jel dobře a kolo od kola zvyšoval svůj náskok a prakticky nikomu nedával šanci jej dohonit. Jízda o zlatou medaili byla perfektně rozjetá a teď šlo především o to, aby nepřišla nějaká porucha modelu nebo případná kolize. Mezitím ve skrumáži modelů při špatně přehledné situaci dostal náš druhý finalista (Z. Žaroský) minus jedno kolo a skončil celkově na 9. místě. D. Škvarenina stále spolehlivě kroužil a minutu před koncem se nám všem zjasnilo lice, teď už se nic nemůže stát. David ŠKVARENINA se stává MISTREM SVĚTA. Ještě chvíle nervozity a napětí při kontrolním měření motoru a pak už jsme všichni gratulovali, a nejen my, jistě je pro Davida uznáním z nejvyšších, že mu přišel pogratulovat i mnohonásobný mistr světa seniorů Angličan Dave Marles.

Společně s trenérem Milou Novotným jsme se shodli, že máme mrazení ještě na jednu medaili a byli jsme plni očekávání na další dvě finále, ve kterých jsme měli další naše závodníky. Ve třídě V 6,5 juniorů jsme měli nejsilnější zastoupení. Všichni tři naši, dva britští závodníci, z ostatních států po jednom, včetně slovenského závodníka Michala Torvenyiho. Závod byl dost nepřehledný, pořadí se stále měnilo, ve druhé polovině se naši Davidové (Štíčka, Škvarenina) společně tlačili do první poloviny závodního pole a závěr nám přinesl další výborný výsledek. David Škvarenina přidal ke zlatu ještě bronz a David Štíčka dojel – zatím svůj největší modelářský závod – na krásném čtvrtém místě. Smůlu měl náš třetí finalista Zdeněk Žaroský, který se za druhou bóji dostal do velmi nepřehledné situace, ze strany na kterou neviděl se i při pomalé jízdě dotkl svázecího člunu a byl diskvalifikován. Skončil tak společně s Rakušanem Lippem na 11. místě, slovenský závodník Torvenyi obsadil 7. místo.

Odpolední finále třídy V 15 (junioři) měli stejně jako my obsazené dvěma závodníky švédové, tři jezdce měla ve finále Velká Británie. Vynikající jízdu jel D. Štíčka, který se kolem dvacáté minuty dostal do čela závodu a finále několik kol suveréně vedl. Pak však přišel okamžik, kdy se z motoru jeho modelu ozvalo cvaknutí a model se zastavil. Prasklá klec motorového ložiska jej připravila o medaili a možná i o zlato. Náš druhý finalista jel z počátku dobře, pak však po kolizi ztratil asi osm kol než se mu podařilo znovu nastartovat, a tak se snažil spíše brzdit ostatní konkurenty D. Štíčky až si vykoledoval červenou kartu. Společně s italským závodníkem Alfredem Nordiem obsadil (D. Škvarenina) 11. místo.

Předpokládám, že některý ze závodníků (nebo účastníků) si najde trochu času a napíše o technických poznatcích u ostatních lodních modelů. Jedno je zcela zřejmé, všichni přední závodníci používají asymetricky řešené spodky trupů s odskokovými hranami, jejich modely jsou o dost větší a tím zřejmě stabilnější, některé jsou opatřeny poměrně širokými bočními ploutvemi pro podržení se na dlouhých podélných vlnách. Tímto směrem zřejmě musí přistupovat ke stavbě nových lodí i naši závodníci a modeláři.

Mistrovství světa však není jen sportovním

Stupně vítězů při vyhlášení výsledků třídy FSR V 3,5. Na prvním místě náš závodník, junior David Škvarenina.

podnikem, ale nedílně k němu patří i organizační záležitosti těchto kategorií v organizaci Naviga, stránka společenská i přátelská setkání a dohody o spolupráci.

V úterý 6. srpna 1996 se konala oficiální schůze sekce FSR NAVIGA, která potvrdila ve funkci vedoucího sekce Petra Schafta z Holandska, Iana Folksona z Anglie jako lídra tříd V a Franka Jaartsefelda z Holandska jako lídra tříd H. Kromě toho, že byla dlouze vysvětlována pravidla zástupcům některých států (zde se můžeme pochválit, neboť jsme jedním ze tří států, který má přeložen německý originál do své mateřštiny), byly dohodnuty některé změny pravidel, které by po schválení listopadovým zasedáním prezidia Navigy měly vstoupit v platnost od příštího roku.

■ Změny připravené sekci FSR pro schválení prezidiem NAVIGA:

- pro modely FSR nebude nadále potřeba technický průkaz modelu
- odpadá placení poplatku (startovního) za druhý model
- pořadatel je povinen nabídnout k odkoupení běžné druhy paliva a přísad pro ty, kteří cestují letadlem
- o třídě FSR OF SHORE se již nadále neuvažuje
- příští program mistrovských závodů je navržen následovně: ME 1997 – POLSKO (Wrocław); MS 1998 – FRANCIE (ca 100 km jižně od Paříže); ME 1999 – RUSKO (Moskva); MS 2000 – ŘECKO.

– zavedení bezpečnostní bóje u plata ve třídách FSR H bylo zamítnuto

– schválena změna kubatury motorů u třídy FSR V ze 6,5 cm³ na 7,5 cm³, stejně jako je u H

– v případě absolutně stejného výsledku rozjížděk na 12. a dalších místech (pokud jsou dva) nastoupí do finále třináct závodníků, pokud by byli tři a více, pojedou samostatnou rozjíždku a podle ní bude určen dvanáctý finalista

– startovní místa na platu se pro druhou rozjíždku mění stejně jak při ručním, tak při počítačovém řízení, tj. prostá výměna míst na platu, startovní čísla zůstávají. ■

Ale zpět k mistrovství světa 1996. Společenské události samozřejmě začaly slavnostním zahájením, které bylo letos situováno do tzv. „bílé haly“. Nevíme jestli to byla prozíravost pořadatelů či částečně nutnost (náměstí, kde bylo zahajováno loňské ME je částečně zabrané stavebními pracemi) každopádně to bylo dobré, protože při zahájení přišla bouřka se skutečně vydatným deštěm. V hale nám však bylo dobře. Zahájení mělo průměrnou úroveň, líbila se závěrečná pohádková taneční revue dětské taneční školy. Mistrovství zahájil za Navigu viceprezident pan Andresen ze Švédska, který vzpomněl práci bývalého viceprezidenta pana Hilleho a předsedy švédského svazu, kteří letos zesnuli, všichni účastníci uctili jejich památku minutou ticha.

Gradací společenského dění bylo čtvrteční přijetí vedení mistrovství a vedoucích všech

osmadvaceti zúčastněných zemí na radnici županem města Velenje, jehož součástí bylo i malé pohoštění.

Poslední sobotní večer pak patřil banketu stejně jako v loňském roce spojenému se slavností města „Noc na jezeře“. Tentokrát byla pro účastníky z Navigy vyhrazena místa na terase restaurace, takže jsme viděli program na pódiu. Očekávaný ohňostroj splnil očekávání (měl zhruba stejnou úroveň jako při ME), chyběla však laserová show a všem se nám zdálo, že právě tímto byl vrcholný bod oslav ochuzen. Nálada však byla výborná, tančilo se a v naší výpravě byla hlavní radost z dobrých reprezentačních výsledků.

V 17 hodin v neděli 11. srpna bylo mistrovství světa 1996 (opět v bílé hale) zakončeno. Vyhlášení se nám však příliš nelíbilo. Vlajky vítězných států byly na stožáry vztyčovány za panelem, který dělí halu na dvě části, takže je většina účastníků ani neviděla, navíc má hala skutečně velmi špatnou akustiku, takže bylo i špatně rozumět. Ale pochopitelně jsme si hezky od plic „zahučeli“, když na stupně vítězů vystoupil na nejvyšší post náš závodník David Škvarenina.

Zpáteční cestu měli ztíženou účastníci, kteří zvolili kemp a spali pod stany, protože celou noc vydatně pršelo a ani den odjezdu se bez deště neobešel, ale to v letošním „vlhkém“ roce není žádnou výjimkou.

Mám-li jednou větou zhodnotit naši účast na této vrcholné světové soutěži, musím konstatovat, že junioři předčili svými výkony naše očekávání, senioři v podstatě splnili to co se od nich očekávalo, ale přesto to něco navíc s čím jsme v koutku duše kalkulovali nepřišlo. Děkuji všem účastníkům za ukázněnost a vzornou reprezentaci našeho modelářství i státu.

Jiří Lejsek

Konečné výsledky (zjednodušeno)

Třída FSR V 3,5 (junioři): 1. David Škvarenina, ČR (67 kol / dojezdový čas 18,7 s); 2. Christoph Lipp, Rakousko (64/24,5); 3. Thomas Copey-Polte, Německo (61/25,4)... 9. Zdeněk Žaroský, ČR (53/16,5); 20. David Štička, ČR (31/14); 30. Marian Popluhár, Slovensko (19/0); 34. Rudolf Torvenyi, Slovensko (9/0) – startovalo 36 závodníků.

Třída FSR V 3,5 (senioři): 1. Sebastien Videmont, Francie (76/6,2); 2. Tony Forslund, Švédsko (75/4,5); 3. Tamas Tarr, Maďarsko (74/18,7)... 15. Vít Růžička, ČR (48/23,6); 16. Luděk Mátl, ČR (47/2,1); 32. Maroš Hudoba, Slovensko (44/17,9); 42. Milan Ježík, Slovensko (39/0); 58. Bohumil Směták, ČR (22/0) – 61 závodníků.

Třída FSR V 6,5 (junioři): 1. Andrew Aykroyd, Velká Británie (75/21,6); 2. Krisztian Nemeth, Maďarsko (74/2,4); 3. David Škvarenina, ČR (71/3,5); 4. David Štička, ČR (70/18,5)... 6. Michal Torvenyi, Slovensko (65/16,1); 11. Zdeněk Žaroský, ČR (diskv. ve finále); 13. Marian Popluhár, Slovensko (41/21,7) – 29 závodníků.

Třída FSR V 6,5 (senioři): 1. Ludo Smeets, Belgie (75/23,7); 2. Christian Kucera, Rakousko (73/4,8); 3. Pertti Mela, Finsko (73/22,6)... 16. Antonin Liedermann, ČR (49/4,4); 32. Bohumil Směták, ČR (43/0); 36. Dušan Zvalo, Slovensko (42/21,1); 45. Michal Mařata, Slovensko; Jaroslav Štička, ČR; Ladislav Zsalkovics, Slovensko (všichni 34/0) – 55 závodníků.

Třída FSR V 15 (junioři): 1. Peter Spavin, Velká Británie (72/4,5); 2. Stepan Swalen, Švédsko (67/14); 3. Bing Jung Zhong, Čína (66/8,6)... 5. David Štička, ČR (53/0); 7. Marian Popluhár, Slovensko (48/0); 11. David Škvarenina, ČR (diskv. ve finále); 17. Michal Torvenyi, Slovensko (43/0); 23. Petra Snižková, ČR (32/4,5)

– 30 závodníků.

Třída FSR V 15 (senioři): 1. Tony Forslund, Švédsko (85/20,5); 2. Sebastien Videmont, Francie (84/13,8); 3. Ian Folkson, Velká Británie (83/11,8)... 14. Luděk Mátl, ČR (54/6,1); 24. Jaroslav Štička, ČR (53/10,7); 27. Jozef Mařata, Slovensko (52/8,2); 50. Jozef Slávik, Slovensko (39/3,); 56. ing. Martin Kadeřábek, ČR (34/0) – 65 závodníků.

Třída FSR V 35 (senioři): 1. Dirk Riedel, Německo (75/2,2); 2. Rudi Hofmann, Německo (74/21); 3. Wolfgang Fuchs, Lucembursko (73/18,6) – 19 závodníků.

Třída FSR H 3,5 (junioři): 1. Vladimír Beliy, Rusko (1025 bodů); 2. Krzysztof Kozioł, Polsko (950); 3. Alexander Yukkers, Rusko (825) – 10 závodníků.

Třída FSR H 3,5 (senioři): 1. Aki Makela, Finsko (1600); 2. Kiell-Gunnar Noddeland, Norsko (850); 3. Pertti Nela, Finsko (644) – 34 závodníků.

Třída FSR H 7,5 (junioři): 1. Sachsa Banascak, Německo (1600); 2. Jorg Koklanakis, Německo (725); 3. Marian Popluhár, Slovensko (300) – 10 závodníků.

Třída FSR H 7,5 (senioři): 1. Kiell-Gunnar Noddeland, Norsko (1400); 2. Jorg Banaszak, Německo (725); 3. Anders Marinelle, Švédsko (719)... 19. Bohumil Směták, ČR (450); 23. Albert Maté, Slovensko (350); 26. Vít Růžička, ČR (202); 32. Luděk Mátl, ČR (25); 37. Jozef Slávik, Slovensko (0) – 39 závodníků.

Třída FSR H 15 (senioři): 1. Mickael Pertula, Švédsko (1225); 2. Kiell-Gunnar Noddeland, Norsko (1025); 3. Frank Jaartsveld, Holandsko (694)... 15. Jozef Mařata, Slovensko (650); 19. Antonin Liedermann, ČR (569); 35. Jozef Slávik, Slovensko; Luděk Mátl, ČR (oba 0) – 41 závodníků.

EUROPEAN CHAMPIONSHIP MISTROVSTVÍ EVROPY

FAI F3A

3. – 10. 8. 1996

Dokonalé celolaminátové modely pocházejí z dílny nejúspěšnějšího Němce na ME – Günthera Ulsamera, 5. místo.

V Krnově bylo uspořádáno mistrovství Evropy rádiem řízených akrobatických modelů – kategorie F3A. Zajímavou zprávu o této vrcholné leteckomodelářské akci poslal čtenářům časopisu Modelář ředitel ME pan Jiří Navrátil.

Hned v úvodu své reportáže bych chtěl všechny potenciální zájemce o pořádání akce podobných rozměrů té naší přesvědčit, aby byli soudní, zachovali si duševní svěžest a těchto choutek zanechali! Ale znáte to, kolika modelářům bylo rozmlouváno manželství?!

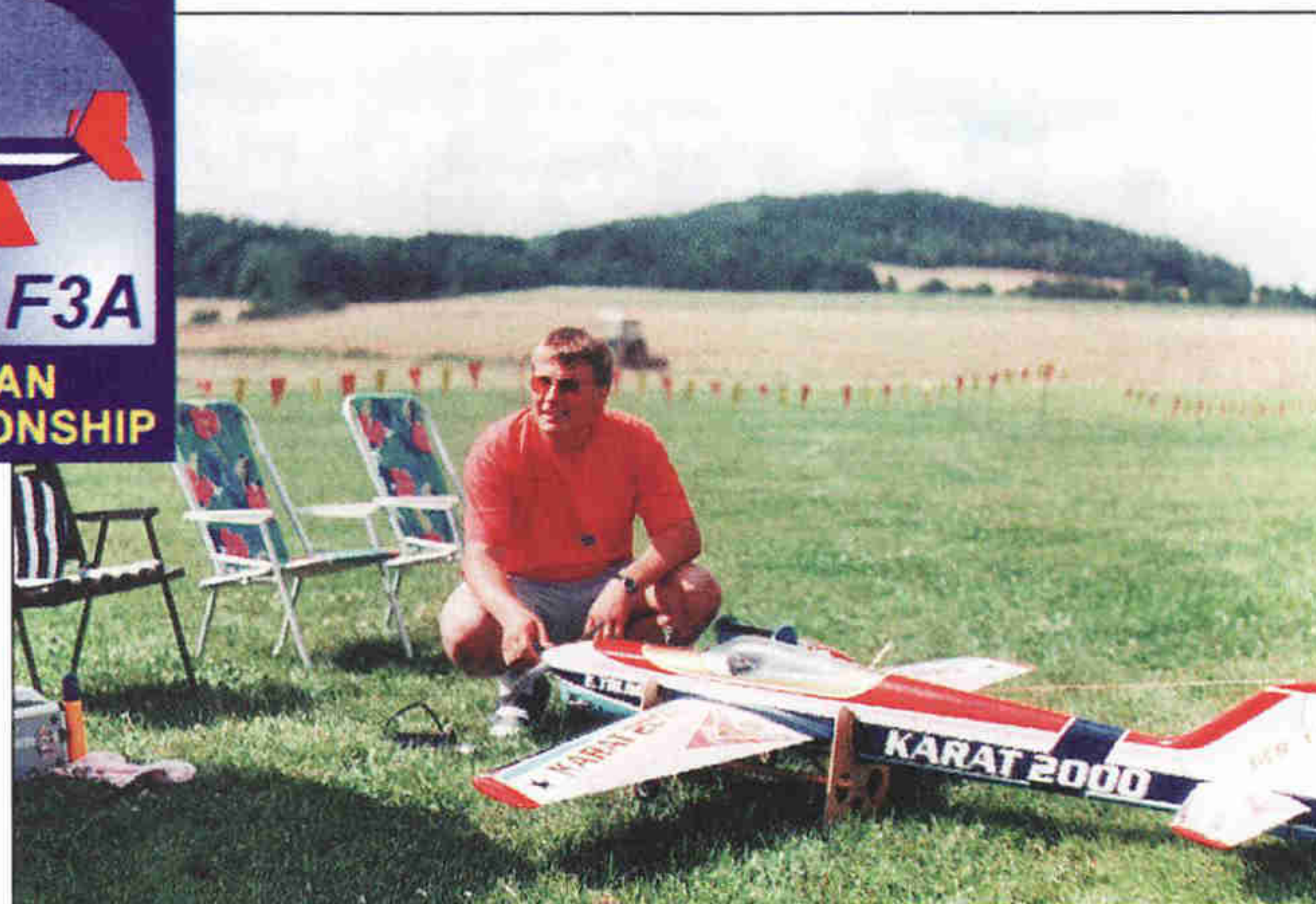
Velká radost zavládla před časem v našem klubu, když jsme obdrželi list, ve kterém stálo, že jsme byli schváleni právoplatnými

pořadateli Mistrovství Evropy F3A 1996. Ta zpráva přišla na konci roku 1994. Termín 3. až 10. srpna nám sice nenavrhoval žádný počítač na základě stoletého kalendáře, ale jak se později ukázalo, byl tím nejlepším, který mohl být v tomto pseudolétě vybrán. Na štěstí, jinak by to byl nejdražší „tréninkový tábor“ nejlepších evropských modelářů – akrobatů v nejškaredějším počasí. Zkušenosti se soutěžemi RC F3A jsme již za tříletou dobu pořádání Slezského poháru měli, ale Evropa je Evropa. Podzimní brigáda, kdy jsme naši sedmdesátí metrovou dráhu museli protáhnout na plných sto metrů travnatým přídkem, s hojnou účastí členstva klubu dávala tušit, že bychom to měli personálně zvládnout. Zimní období bylo vyloženo korespon-

denční, a bylo rozesláno na tři sta dopisů všemožné velikosti a důležitosti do všech států Evropy a okolí, samozřejmě v různých řečech. Na pařížském zasedání CIAM (leden 1996) jsme referovali o přípravách soutěže a nikdo neměl námitek proti situačnímu nákresu našeho letiště. Jako blesk z čistého nebe pak zapůsobil dopis od šéfa mezinárodní jury, pana Wernera Grotha z Německa, že se nemůže létat v jižním (pro nás tradičním) prostoru, jinak hrozí zrušení mistrovství!!! Doby, kdy jsme poroucheli větrům a Slunci zároveň jsou nenávratně (bohudík) pryč, a tak jsme museli letový prostor otočit o 180°. Tedy létat nad zahrádkami, chatkami, hangárem a příjezdovou cestou, aby se soutěžící a hlavně bodovači nemuseli dívat

Mimo velmi kvalitních soutěžních letů předváděl italský modelář Sebastiano Silvestri s tímto modelem neuvěřitelnou show.

Nový člen německé reprezentace Ewald Trumpp se svým modelem klasické konstrukce KARAT 2000. Umístil se na pěkném 10. místě.

po celý den do sluníčka. Tolik zdůrazňovaná bezpečnost při létání však byla pryč. Jak se později ukázalo, bylo to rozhodnutí moudré, ale ještě dnes mě děsí noční můra, kdyby selhalo rádio... Naštěstí dnešní technika RC souprav je tak dokonalá, že jediná havárie v průběhu mistrovství byla způsobena selháním lidského faktoru.

Když jsme plánovali, kolik že asi přijede poprvé do země bývalého „ostbloku“ RC akrobatů, říkali jsme si, že účast čtyřiceti modelářů bude pro nás významným. Pro mnohé z nich se však těžko vyslovitelný název K R N O V stal jakýmsi lákadlem s nádechem neznáma, a tak koncem března jsem měl na stole přihlášky ze čtyřiašedesáti států, což představovalo celkem čtyřiašedesát soutěžících! Když jsme tato racionální čísla převodili do jednotek časových, představovalo to 640 minut letového času, což je i v letním období létání „od nevidím do nevidím“. Naštěstí osm modelářů „dostalo rozum“ a nepřijelo. Co do účasti bylo 56 akrobatů rekordních, ale časově zvládnutelných. Objevil se i problém, kde v tak malém městě (jako je Krnov), sehnat na 200 lůžek pro všechny účastníky – soutěžící, doprovod a rozhodčí. Většina z nich chtěla spát po dvou, mnozí na samostatném pokoji, nakonec byla tato část soutěže hodnocena výborně, většina byla ubytována přímo v Krnově.

Tříčlenná mezinárodní jury pracovala pod vedením již zmíněného Wernera Grotha, dalším členem byl pan Willi Zehethofer z Rakouska, nemocného Otu Šaffka nahradil ostravský Ondřej Matula. Pozvání jedenácti nejlepších evropských bodovačů byl jen korespondenční problém, přijeli všichni. Tolik stručně přípravná fáze, do které nepočítám každotýdenní kosení trávy za tímto účelem zakoupenou sekačkou, zkrácení (s povolením úřadů) vzrostlých bříz v letovém sektoru a soustavné vyhledávání a obtěžování sponzorů o nějakou tu zlatku.

Očekávaný příjezd všech soutěžících probíhal již od úterka, kdy jako první dorazili favorizovaní Němci. Za krásného počasí a téměř tropických veder pak všichni trénovali jako o život od časných ranních hodin do večerního šera. Prvním oficiálním dnem mistrovství byla sobota a na ni jsme naplánovali přejímku modelů a tréninkové lety. Nastal však zase jeden z typických letních dnů letošního roku, déšť a nízká oblačnost. Přejímka modelů probíhala ve velkém hangáru místního aeroklubu, ale létat se pokoušel jen odvážný slovenský „testpilot“ Wilo Hrnko, který svůj model často „viděl“ jen podle zvuku motoru – tak nízkou byly mraky. Účastníci z mnohých států pak, z obav o své modely,

trénink odvolali. Příjezdová cesta a letištní plocha se pomalu měnila v autokrosovou trať. První čtyři dny, kdy se skutečně nedalo létat a jen jsme „žhavili meteolinky“, pořádně prověřily psychiku všech akterů mistrovství. Mnozí soutěžící si udělali náhradní program a vydali se na výlety do okolí.

Středa, počasím již modelářská, dala možnost zasednout všem přítomným bodovačům, a letový maraton ME byl zahájen. Celodenní letovou směnu přerušila jen hodinová pauza na oběd. Všichni se statečně drželi, snad i díky našim milým hosteskám, které vždy po dvou hodinách létání servovaly přímo na ploše občerstvení všeho druhu. Konečně nastala situace, že piloti pilotovali, bodovači bodovali, a tak 168 kvalifikačních a 36 finálových letů se obešlo bez újmy na potenciálu lidském i materiálním. Do tohoto výčtu neuvádím stovky tréninkových letů. Před každým startem byla přesně podle pravidel měřena hluchnost a v žádném případě nebyla převyšena, většinou motorů ve vzduchu nejvíce „šustěla“ vrtule. Počasí již po zbývajících dnech mistrovství Evropy bylo jako na objednávku, takže se stihla odlétat tři kvalifikační kola a z nich se vyloupila dvanáctka finalistů.

FINÁLE

Nějak hůře jsme se domluvili s místním aeroklubem na sobotním programu kdy se mělo létat finále. Na letiště totiž byli pozváni (ze všech koutů světa) pamětníci krnovského létání za poslených 50 let! Takovou vřavu krnovské letiště ještě nezaznamenalo. To však nesmělo rozptylovat finalisty, kteří měli za povinnost se poprvé ukázat na evropské scéně s programem „D“. Ten se líbil všem, jak odborníkům tak divákům, kterých se sešlo nad naše očekávání. Pak chybělo pivo a buřty, zato kvalitních letů bylo k vidění mnoho. Vyhlášení výsledků se sice trochu opozdilo, ale mělo důstojný rámeček. Závěrečné dekorování nejúspěšnějších pilotů – modelářů probíhalo v reprezentančním prostředí místního kina, kde byly předány diplomy a kvalitní věcné ceny. Nejvíce se všem líbily krásné poháry pro nejlepší jednotlivce a družstva. Z dílny rychlostního modeláře Libora Bursy. Byly připraveny spe-

ciálně pro toto mistrovství, vkusně vybroušené, včetně emblému mistrovství. Po tomto ceremoniálu byli všichni již tak unaveni, že „bohovsky“ připravená a prostřená hodovní tabule neměla již takový ohlas, jaký by si zasloužila. Jen těžce jsme se loučili a rozcházeli, vždyť jsme spolu strávili téměř čtrnáct dnů radostí i strastí. Skončil tedy maraton, o jehož celkovém průběhu měl předem málokdo z nás tušení. Co se týká počasí, tak jeho režii si vzal do rukou snad sám „Nejvyšší“. Posuďte sami. Jakmile začal v sobotu oficiální program, přišlo včetně neděle do 18 hodin. Na 19. hodinu jsme měli naplánováno slavnostní zahájení ME, v tu chvíli byly mraky tak vysoko, že parašutisté mohli seskočit téměř z jednoho kilometru. Parašutisté snesli „z nebe“ tři vlajky – českou, vlajku FAI a krnovskou. Malí tanečníci ze skupiny TAX-MEN se dočkali svého vystoupení, poprvé před tak pestrým mezinárodním publikem.

Stupně vítězů, finále jednotlivců. Na nejvyšším stupni Mistr Evropy 1996 Christophe Paysant le Roux z Francie, na druhém a třetím místě otec a syn Mattové z Lichtenštejnského knížectví.

Legenda F3A – švýcarský reprezentant Emil Giezendanner (vlevo) s úspěšnějším kolegou z reprezentace Bernhardem Schadenem. Týmového manažera jim dělala Petra Hugelhoferová.

Nejlepší evropané se svými skvosty. ME KRNOV 1996.

Starosta města Krnova pan Marek stačil uvítat krátkým projevem všechny přítomné ještě za sucha, aby pak další dny až do středy soustavně lilo. Vše se nakonec úspěšně stihlo.

LÉTÁNÍ

Nejdříve musím vzdát hold všem bodovačům. Ti museli po čtyři dny od rána do večera bez vystřídání nejen modely sledovat, ale jednotlivé figury i hodnotit, a to bylo složité. Většina předních evropských pilotů modelářů létá již tak precizně, že se jen obtížně hledá chyba v provedení obratu. Ti nejlepší pracují na vlastním rukopisu choreografie sestavy jako celku, opomenut není žádný detail. S potěšením jsem sledoval pana W. Matta, jak před každým soutěžním letem důstojně a s mírným úsměvem kráčet před bodovači (a tím se nevtravým způsobem prezentoval). Žádní supermani – ty naštěstí nebylo mezi soutěžícími vidět, jen disciplínu a kázeň vítězného francouzského družstva, soudržnost a optimismus Němců, veselost a otevřenost Italů, to vše nebylo možno přehlédnout. Létalo se poměrně blízko (ca 100 – 120 m), většinou pomalu a za menší figury se platilo více. Modely byly velmi tiché. Z našich mladíků létal nejlépe M. Volejník, který se přiblížil nejlepšímu již na dohled a nebyl problémů s motorem, měl svoji vylétanost na první dvacítku. Však co to také tatíka Volejníka Vlastíka stojí být vpředu.

TECHNIKA

Poprvé se létalo podle nových pravidel. Velikost modelu 2 x 2 metry, hmotnost maximálně 5 kg, neomezená kubatura motoru. Jinak modely nedoznaly podstatných změn. Mnozí létali s osvědčenými loňskými modely, někteří jen protáhli trupy do délky. Zpracování modelů bylo od třídy „HiTech“ až po klasiku z balzy a polystyrenu, vylepšenou a vylehčenou uhlíkem a kevlarem. Na dramatické změny v motorech nebyl čas a tak většina létala se čtyřtaky. Věřím, že u nich dlouho zůstanou. „Kulturlauf“, jak zní termín našich německých sousedů pro inteligentní chod čtyřtaktů, ční nad dvoutaktními dvacítkami Webra, či novým OS Maxem 140. Ve prospěch dvoutaktů „hovoří“ jen nižší množství nitrometanu a syntetického oleje v palivu. Vrtule výhradně APC o průměru 15 až 16 palců. Bezchybná rádia FUTABA a JR Graupner byla v naprosté přesile nad několika kousky firmy MULTIPLEX. Mnozí dřívější uživatelé souprav ROBBE FC28 přešli na FUTABY 9 ZAP. Kluci Weissbrodovi měli nové motory 20 cm³, z nichž nejspolehlivější Webra dostala Libora na 40. místo. Thunder Tiger Kájovi zhasínal, a tak 53. místo nebylo skutečným obrazem jeho umění. Přes již zmiňované potíže M. Volejníka je jeho 23. místo slušným

umístěním. Blýská se však na lepší časy, snad se znovu zapojí i Vilém Volf?!

Táta a syn Mattovi přivezli do Krnova zcela nové „superorchideje“ pod názvem DIAMANT, a název vystihoval skutečnost. Nic takového jsem ještě neviděl, škoda, že s nimi neletěli, prý je nestačili ještě precizně soutěžně zalétat. Budou v nich prototypy čtyřtaktů Yamad 140. Soutěž odlétali s osvědčenými Opaly.

Náš cíl, dostat do České republiky a zvláště pak do moravského Krnova nejlepší evropské modelářské piloty kategorie F3A, se nám podařilo. Na vlastní oči jsme mohli sledovat lidi, o kterých jsme jen slyšeli či četli v modelářských časopisech s lehkým mrazením v zádech. Přijeli, startovali a létali na stejné asfaltové dráze, na které předtím začínali a soutěžili mnozí z nás. Jsou to úplně normální lidé, žádné primadony, jen takoví, kteří chtějí létat a vítězit a věnují tomu maximum.

Organizační chybičky se vloudily, bylo co zlepšovat, ale udržet početný „mančaft“ (mnozí si vzali na „Evropu“ dovolenou) ve čtrnáctidenní pohotovosti, včetně manželek a dětí, to je téměř na Oskara.

Nezanedbatelným přínosem pro zdárný průběh evropského klání byli také sponzoři. Jmenuji alespoň ty nejštědřejší: VELKOM, PAN air, Graupner, PG Gerasis, MODELL Studio Tupesy – O. Vávra, MVVS, KOS Krnov, Alfa Helikopter, Müller Dřevosloh, Lesy Krnov, Poduška Flying Styro Kit, INTEXT, Pepsi Cola, Pivovar Hanušovice, SANTA nápoje, RAKORD a další.

Nebyli jsme první, kdo u nás dělal mistrovství Evropy, ale byli jsme první, kdo dělal RC akrobaty. Věřím, že můj článek dodá elán také jiným klubům a ME v roce 2000 – o jehož pořádání je už pomalu čas se přihlásit – bude opět v České republice. Nenechte se odradit, jinak si dáme v Krnově „r e p e t e“ !!!

Jiří Navrátil
ředitel ME 1996

POZNÁMKA. Mistrovství Evropy 1996 se zúčastnili modeláři z těchto zemí: BELGIE, BĚLORUSKA, ČESKÉ REPUBLIKY, DÁNSKA, FINSKA, FRANCIE, IRSKA, ITÁLIE, LICHTENŠTEJNSKA, LUCEMBURSKA, NĚMECKA, NORSKA, NIZOZEMSKA, POLSKA, RAKOUSKA, RUSKA, SLOVENSKA, ŠVÝCARSKA, ŠVÉDSKA a VELKÉ BRITÁNIE.

Výsledky (zjednodušeno)

F3A – finále ME 1996

(jednotlivci – 56 soutěžících)

1. Christ. Paysant le ROUX Francie 3000 bodů
2. Wolfgang MATT Lichtenštejsko 2965,8
3. Roland MATT Lichtenštejsko 2849,9
4. Benoit Paysant le ROUX Francie 2823,3
5. Guenther ULSAMER Německo 2771,3
6. Laurent LOMBARD Francie 2770,7
7. Ewald TRUMPP Německo 2766,2
8. Sebastiano SILVESTRI Itálie 2758,8
9. Helmut DANKSAGMUELLER Rakousko 2743,6
10. Marco BENINCASA Itálie 2743,1
11. Heinz KRONLACHNER Rakousko 2731,1
12. Bernhard SCHADEN Švýcarsko 2719,6
23. Milan VOLEJNÍK Česká rep. 1655,2
40. Libor WEISSBROD Česká rep. 1444,7
45. Dušan MAJERNÍK Slovensko 1374,0
47. Richard KIS Slovensko 1293,9
49. Vladimír PERNIS Slovensko 1172,4
53. Karel WEISSBROD Česká rep. 949,8

(týmy – 20 družstev)

1. FRANCIE 5732,4 bodů
C. Paysant le ROUX
B. Paysant le ROUX
L. LOMBARD
(A. LAFFITE – manažer)
2. LICHTENŠTEJNSKO 5694,6
W. MATT
R. MATT
N. MATT
(N. SCHAEDELER)
3. NĚMECKO 5510,9
S. FINK
G. ULSAMER
E. TRUMPP
(A. WAMSLER)
4. ITÁLIE 5499,4
S. SILVESTRI
M. BENINCASA
M. GIGLIOLI
(R. CURTI)
5. RAKOUSKO 5415,9
H. KRONLACHNER
H. DANKSAGMUELLER
P. URTNER
(Martina KRONLACHNER)
6. ŠVÝCARSKO 5051,2
E. GIEZENDANNER
B. SCHADEN
D. KÜNZLI
(Petra HUGELSHOFER)
14. ČESKÁ REPUBLIKA 4049,7
M. VOLEJNÍK
K. WEISSBROD
L. WEISSBROD
(V. VOLEJNÍK)
15. SLOVENSKO 3840,3
D. MAJERNÍK
R. KIS
V. PERNIS

**FAI WORLD
CHAMPIONSHIPS**
F5B F5D
CZECH REPUBLIC
1996

FAI WORLD CHAMPIONSHIPS F5B / F5D CZECH REPUBLIC 1996

MISTROVSTVÍ SVĚTA RC MODELŮ LETADEL S ELEKTRICKÝM POHONEM

Ve dnech 14. až 24. srpna ožilo letiště Bystřice u Benešova (Nesvačily) opět leteckomodelářským děním. Na ploše tohoto letiště bylo uspořádáno šesté mistrovství světa rádiem řízených modelů letadel s elektrickým pohonem. Vlastnímu mistrovství předcházela „Electric Flight Festival“ (Festival elektrického letu, 14. – 18. 8.), kde byla zajímavá především soutěž Sunrise-Sunset, kde soutěží čtyřčlenná družstva. Cílem je mít od východu až do západu slunce ve vzduchu vždy alespoň jeden model, přičemž se hodnotí potřebný počet vzletů. Dále byly připraveny „volné“ soutěže kategorií F5A, F5B, Ten Cell, F5D a Big Glider (větroně o rozpětí nad 3,75 m s elektropohonem). Sunrise-Sunset vyhrál tým z Markdorfu (tři vzlety!), druzí se umístili Belgičané.

Od 18. srpna začal „Electric Flight World Championships“. Mistrovství světa bylo vysáno pro kategorie F5B a F5D (pylony), vždy jednotlivci i družstva.

Mezinárodní jury pracovala ve složení – Emil Giezendanner, Švýcarsko; Calvin Ettel, USA; Dieter König, Německo, ředitelem mistrovství byl Vladimír Hadač. K soutěži nastoupilo celkem sedmnáct států – Austrálie, Belgie, Česká republika, Dánsko, Francie, Itálie, Japonsko, Kanada, Nizozemsko, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko, Švédsko, Švýcarsko, Velká Británie a USA, což prezentovalo celkem 50 soutěžících v kategorii F5B a 25 soutěžících v F5D. Oficiálním partnerem pořadatelů se stala firma Robbe modellsport.

V letošním nejistém letním počasí se ukázal být srpnový termín nejvhodnější a prakticky po celou dobu této leteckomodelářské akce se „Svatý Petr“ choval korektně. Slavnostní zahájení proběhlo na benešovském náměstí v pondělním podvečer. Slib závodníků přednesl za všechny soutěžící šestnáctiletý Ital Marco Achem. Ředitelství mistrovství a vedoucí jednotlivých týmů přijal na městské radnici přednosta Okresního úřadu v Benešově

pan Miroslav Rohel, starosta Městského úřadu Benešov pan ing. Mojmir Chromý, starosta obce Bystřice pan Pavel Chlistovský, předseda Svazu modelářů ČR pan Karel Koudelka a další oficiální činitelé. Pak následoval společenský večer. Od úterý již začaly první soutěžní lety, které probíhaly prakticky pravidelně až do pátku.

Mezi největší favority patřili němečtí závodníci (což ostatně pozdější výsledky potvrdily), modeláři z USA, Rakouska a Nizozemska. Celkem bylo odlétáno osm soutěžních kol v kategorii F5B a dvanáct soutěžních kol v kategorii F5D. Nejlépe si skutečně vedli Němci. Mistrem světa kategorie F5B – 1996 se stal Franz Weissgerber, kategorii F5D vyhrál Florian Schambeck, týmy F5B a F5D vyhráli také němečtí modeláři, pouze sporadicky s nimi soupeřili další „letci“. Náš tým – vedoucí ing. Petr Cejnar, závodníci Petr Husták, Bedřich Janáček, Ladislav Bartůnek, mechanici Radovan Lábus, Zdeněk Rydlo, Tomáš Vítek – obsadil pouze kategorii F5B a nevedl si celkem špatně. Mezi sedmnácti týmy (F5B) obsadil deváté místo, nejúspěšnějším členem se stal Petr Husták, který získal v konkurenci padesáti pilotů průměrně 20. místo. Že soutěž byla velmi vyrovnaná můžete porovnat

v připojené tabulce výsledků.

Počasí soutěži přálo, a to bylo asi to nejpodstatnější. Více vám snad poví fotografie. Elektrolety jsou nyní velice populární a získávají si stále více příznivců.

PL

Foto: M. Knaibl, L. Putz, V. Foretník

Zahájení na benešovském Masarykově náměstí. Účastníky mistrovství světa vítá PhDr. Libuše Benešová – náměstkyně ministra financí ČR.

▲ Přijetí na benešovské radnici. ▼

Při tréninku kategorie F5B jsme zastihli japonského modeláře Hiroyuki Sakaie.

Tým České republiky – MS elektroletů 1996. Zleva Petr Husták, Bedřich Janáček, Jaroslav Bartůněk, v popředí vedoucí týmu ing. Petr Cejnar.

„Festival“ a ing. Pavol Lishák při pilotáži svého modelu.

Fotografie z Nesvačil z Festivalu elektrického letu. Na snímku je dobře vidět velké rozpětí modelu kategorie F5B.

Na letišti v Nesvačilech se objevili i „protinožci“ z Austrálie.

Družstvo Nizozemska připravuje ke startu jeden za svých modelů kategorie F3B

Ke svému soutěžnímu letu se připravuje reprezentant Petr Husták, vybavený – mimo jiné – nezbytnou „bekovkou“.

Družstvo České republiky relaxuje v hangáru před soutěžními lety.

Výsledky

(Zjednodušeno)

F5B (jednotlivci – 50 soutěžících)

1. Franz WEISSGERBER
Německo 4048 bodů
2. Florian LANG Německo 3999
3. Urs LEODOLTER Švýcarsko 3972
4. Guntmar RÜB Německo 3949
5. Rudolf FREUDENTHALER
Rakousko 3947
6. Thomas PILS USA 3942
7. Jerry BRIDGEMAN USA 3947
8. Steve NEU USA 3883
9. Erich SCHILLING Švýcarsko 3762
10. Herbert AIGELSREITER
Rakousko 3755
20. Petr HUSTÁK ČR 3611

F5D (jednotlivci – 24 soutěžících + 2 junioři mimo pořadí)

1. Stephan MERZ Německo 790.0
2. Martin SCHLIEF Německo 832.4
3. Florian SCHAMBECK
Německo 839.4
4. Jens BARTELS Německo 840.4
5. Ferry KOOT Nizozemsko 864.8
Robert WIMMER (junior)
Německo 895.0
6. Wolfgang ZAUNER Rakousko 909.2
7. Peter MEISINGER Rakousko 926.6
8. Gregg VOAK Austrálie 966.2
9. Larry JOLLY USA 985.0
10. Hans KOOT Nizozemsko 986.5

F5B (týmy – 17 družstev)

1. NĚMECKO (F. LANG, F. WEISSGERBER, G. RÜB) 11996 (J. DAVID – manažer)
2. USA (T. PILS, J. BRIDGEMAN, S. NEU) 11722 (R. SLIFF)
3. RAKOUSKO (R. FREUDENTHA, H. AIGELSREITER, K. HAIZL) 11424 (D. SAFARIK)
4. ŠVÝCARSKO (U. LEODOLTER, E. SCHILLING, K. BLEISCH) 11380 (E. GIEZENDANNER)
5. ITÁLIE (M. BURI, M. AGHEM, M. CARLETTI) 10974 (E. PADOVANO)
6. DÁNSKO (K. Qrum JENSEN, J. ABEL, H. HANSEN) 10631 (K. Qrum JENSEN)
9. ČR (P. HUSTÁK, J. BARTŮNĚK, B. JANÁČEK) 10510 (P. CEJNAR)

F5D (týmy – 9 družstev)

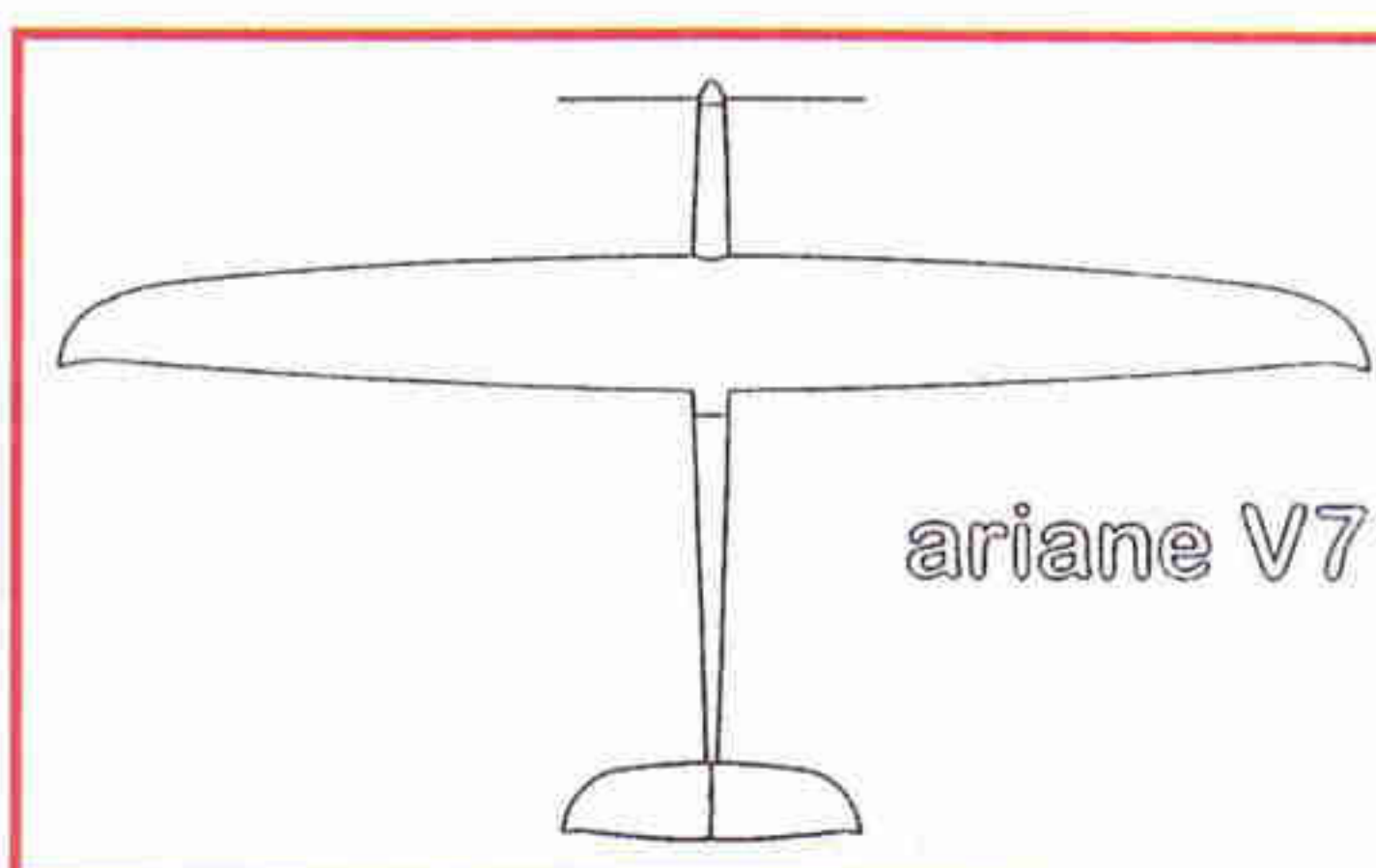
1. NĚMECKO (S. MERZ, M. SCHLIEF, J. BARTELS) 2462.8 (M. WOMBACHER)
2. NIZOZEMSKO (F. KOOT, H. KOOT, R v.d. KLOK) 2849.0 (R. RUIJSINK)
3. USA (L. JOLLY, T. PETERSON, D. VOZENILEK) 3435.2 (R. SLIFF)
4. ITÁLIE (M. GIORGETTI, M. LIPPI, R. RAZZI) 3451.7 (E. PADOVANO)
5. AUSTRÁLIE (B. GREEN, G. VOAK, M. RIEDERICH) 3831.5 (R. SOLOMON)
6. POLSKO (M. CZUBA, J. OLSZÓWKA, E. WOWRY) 4810.0 (S. KROCZAK)

Mistr světa 1996 Franz Weissgerber.

Členové mezinárodní jury.

ARIANE V7 – F5B

Rozpětí – 1620 mm
 Profil – HD53 (7,5 %)
 Štíhlost křídla – 12
 Elektr. motor – Kontronik
 Maxim. hmotnost – 1,852 kg

Nákres půdorysu vítězného modelu
 mistra světa 1996

F5B

F5D

Třetí místo v F5D získal Florian Schambeck se svým modelem F5D – MUNGA.

Stupně vítězů elektroletů F5B.

Stupně vítězů elektroletů F5D.

Tři polomakety britského tryskového letounu GNAT patří švýcarskému družstvu. Gnaty s elektricky poháněným dmychadlem vypadaly velmi hezky, i když zde byly určeny pouze pro předváděcí lety.

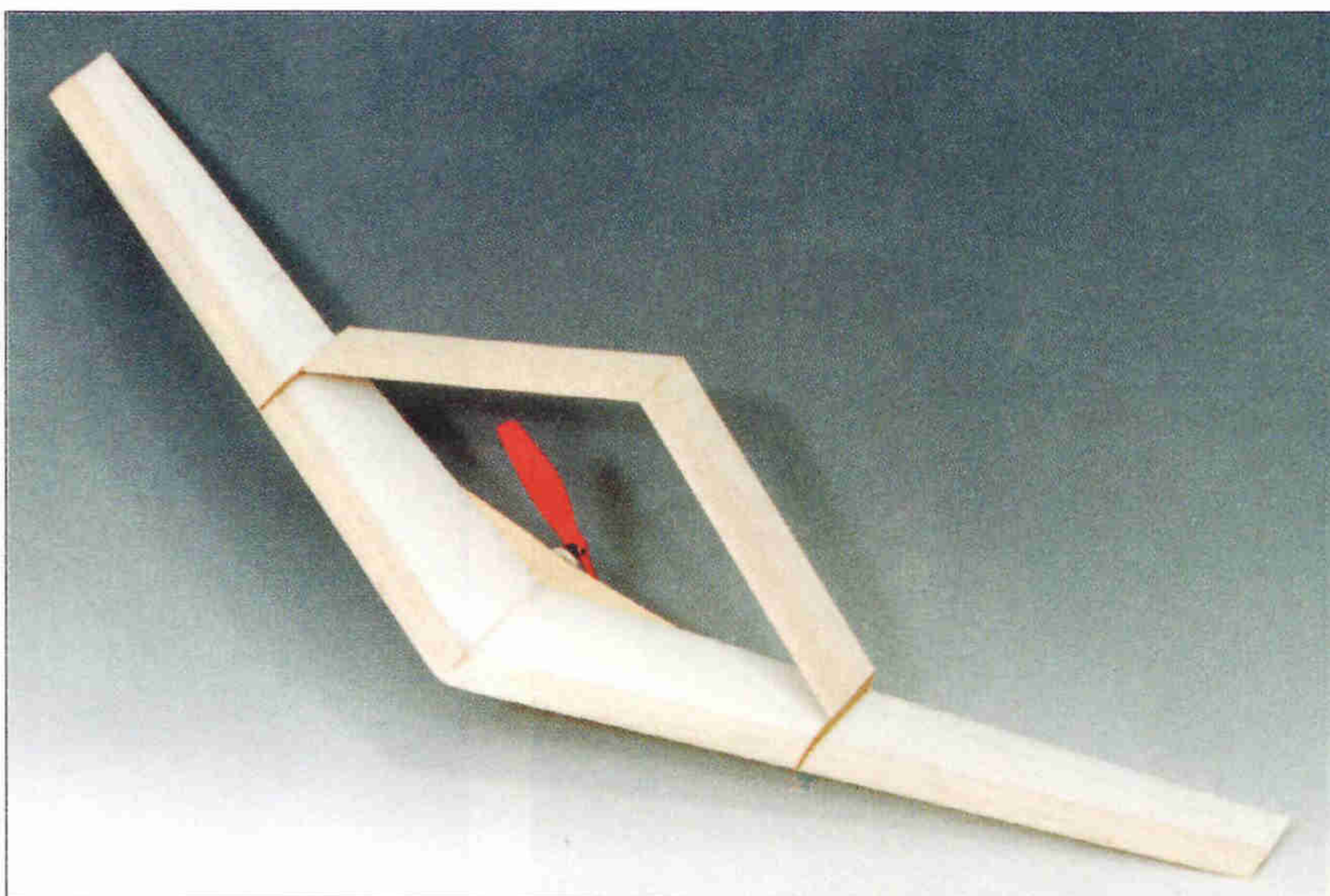
Jednoduchá přestavba modelu

PHOENIX - JW

Vím, že mezi našimi modeláři je poměrně dost leteckých modelů PHOENIX, zajímavý model se spojeným křídlem (viz přiložené fotografie) pochází ze stavebnice německé firmy Aerosport. Předpokládám, také podle zájmu na modelářských letištích, že bude dobré podrobně popsat úpravu tohoto modelu, kterou je možné udělat i na modelu již hotovém.

Původní stavebnice je určena pro pohon jedním motorem, ať už elektromotorem nebo spalovacím. Koncepce tohoto typu s tzv. spojeným křídlem (Joined Wing – JW) dává tomuto modelu velmi dobré letové vlastnosti. Jsem přesvědčen, že tak tuhý a přitom lehký model se dá jen těžko jinak postavit. Proto je také velmi ekonomický a spokojí se i s méně výkonným motorem – pohonem. K dobrému létání například stačí pohon Enduro s motorem SPEED 400 (1:6) a podobně. Já osobně jsem již hotový model „přepočítal“ jednoduchou úpravou na pohon dvěma elektromotory. Použil jsem motory SPEED 400 a model je nyní ještě živější, jeho let je dynamický, je velmi obratný a i se dvěma motory se doba jeho letu pohybuje přes

Plzeňský modelář J. Čech se svým modelem Phoenix – JW, který už je upraven pro dva elektromotory SPEED 400.

„Menší bratr“ letadla Phoenix s jednou tlačnou vrtulí.

deset minut. snad nemusím podotýkat, že jde o pohon tlačnými vrtulemi.

Napřed jsem chtěl postavit úplně nový model na dva motory, ale cena rychlostavebnice s prakticky hotovým modelem je na českém trhu tak výhodná (poloviční cena oproti ceně v SRN), že se vlastní stavba rozhodně nevyplatí.

Tolik tedy úvodem a nyní k vlastní úpravě.

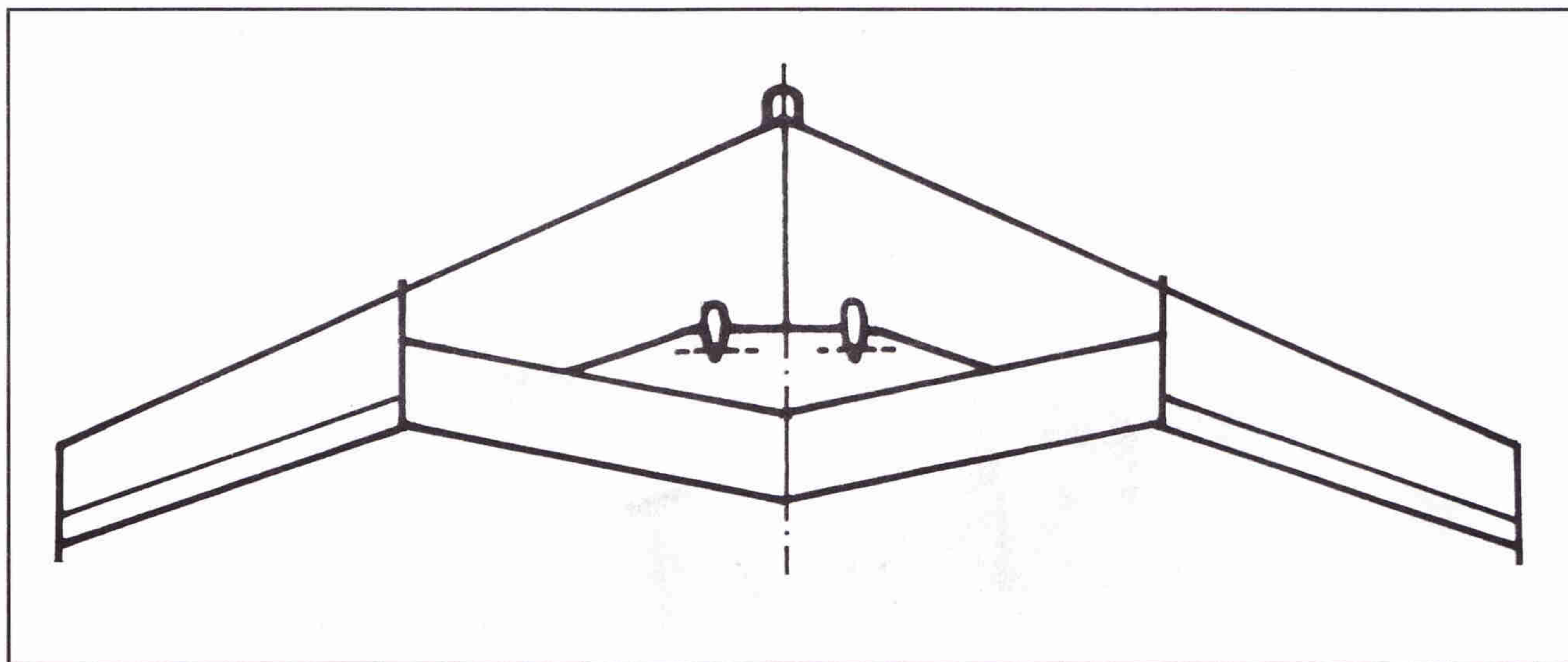
U již hotového modelu stačí přelaminovat sklotextilem spodní stranu zadní kořenové části křídla. Do takto vyztuženého křídla vyřízneme zářez pro vsunutí překližkového dílu č. 1 (3 x 10 x 85 mm). Tento díl se důsledně zalepíme epoxidovým lepidlem, na spodní stranu křídla pak ještě přilepíme nosník č. 2 (3 x 5 mm) a držák (pylon) motoru je hotový. Objímka držící motor je vyrobena z plechového pásku, kabely k motorům vedou po odtokové části křídla a stačí je přichytit pouze lepicí páskou („izolepou“). Výhodou této úpravy je fakt, že je možné i takto upravený model opět osadit pouze jedním motorem. Létání s tímto nezvykle vyhlížejícím modelem je zvláštním zážitkem. Se sklopnými vrtulemi létá

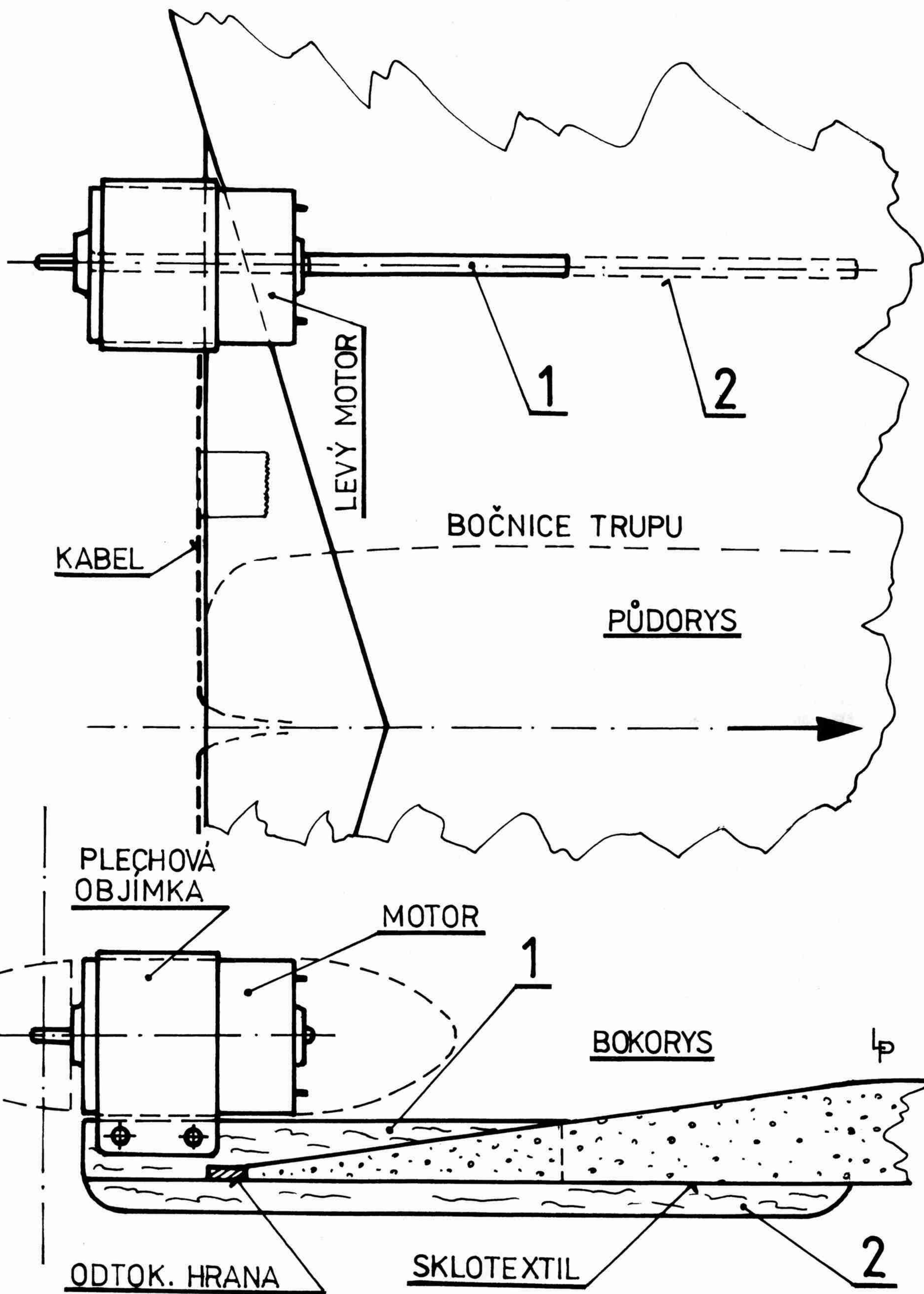
výborně i v termice nebo na svahu a je i výborně skladný. Podle mých informací se bude stavebnice modelu PHOENIX dodávat i do běžných českých modelářských prodejen (tedy nejen pouze zásilkový prodej). Tím se ovšem uplatní má přestavba ještě více. Abych měl ušetřenu práci s kopírováním a rozepisováním plánu a návodu napadlo mne, že bych se mohl o svoji zkušenost podělit se čtenáři časopisu Modelář. Je mi 15 let a mám rád zvláštní letecké modely.

Děkuji redakci za pochopení a přeji všem, kdo to zkusí, aby vychutnali něco nového a dobrého. Řada modelářů již přišla na to, že trup a ocas jsou u leteckých modelů opravdu „zbytečné“. Pro nevěřící Tomáše, kteří mají trochu obavy, je nabízena na trhu také stavebnice malého modelu „JW“ o rozpětí 900 mm na pohon „sifonem“ nebo el. motorem. Na této stavebnici je zvláštní i ta skutečnost, že se v ČR „prodává“ zatím zadarmo (cena v SRN je 35 DM)! O tomto modelu měla být zmínka v loňské „desítce“, která však bohužel nevyšla.

I tento malý model (rozpětí 900 mm) létá velmi dobře a užil (a jistě ještě užiji) jsem s ním mnoho krásných chvil. Model je z Depronu a je prakticky nezničitelný. Párkrát už si s ním hrál i můj pes a oba dva ještě žijí, a model dokonce pořád létá. Tento šikovný malý model si беру stále i s sebou na cesty.

Jaromír Čech

PHOENIX-JW

Měřítko 1:1

ZÁSILKOVÁ SLUŽBA ČTENÁŘŮM MODELÁŘE

(2)

Seznam plánek, které jsou k dispozici v naší redakci, vyšel už v letošní „jedničce“, ovšem nebyl úplný. Proto bychom vás chtěli nyní seznámit s kompletní nabídkou, která může být časem i rozšiřována. Plánky modelů ve skutečné velikosti obdržíte, poukážete-li čitelně vyplněnou poštovní poukážku typu C částku uvedenou u konkrétního modelu na adresu: Vydavatelství Magnet-Press (stačí VMP), redakce Modelář, Jungmannova 24, 113 66 Praha 1 (ve Slovenské republice na adresu: Magnet-Press Slovakia, Grösslingova 62, 811 09 Bratislava). Do zprávy pro příjemce uveďte přesný název plánu (modelu) a znovu svou úplnou adresu. Výkresy vám zašleme do třiceti dnů po obdržení poukázané částky.

V redakci má tuto agendu na starosti sekretářka redakce, paní Jitka Maďarová (telefon: 02/242 273 84 – 92, linka 468).

PLÁNKY MODELŮ VE SKUTEČNÉ VELIKOSTI! VYBERTE SI Z NAŠÍ BOHATÉ NABÍDKY!

MODELY LETADEL

VOLNÉ MODELY NA GUMU

KAWASAKI (TONY) – maketa japonské stíhačky

Konstrukce: ing. L. Koutný
Rozpětí 600 mm, délka 470 mm
(MO 9/94) 50 Kč (55 Sk)

STEHLÍK – volný sportovní model

Konstrukce: J. Plaček
Rozpětí: 596 mm, délka 580 mm, pohon „guma“
nebo motor CO₂
(MO 1/95) 50 Kč (55 Sk)

ČÁP – model na gumu

Konstrukce: J. Plaček
Rozpětí 556 mm, délka 442 mm
(MO 10/91) 50 Kč (55 Sk)

MIRAGE 2000 a Kachna – dva sportovní modely

Konstrukce: V. Šípek
Rozpětí 284 mm, délka 420 mm, hmotnost 20 g
(MO 9/93) 70 Kč (78 Sk)

FIAT G. 55 – maketa italské stíhačky

Konstrukce: ing. L. Koutný
Rozpětí 580 mm, délka 472 mm, hmotnost 40 g
(MO 5/92) 50 Kč (55 Sk)

UPOUTANÉ MODELY

AKROBAT – cvičný upoutaný akrobatický model

Konstrukce: J. Hoblík
Rozpětí 940 mm, délka 640 mm, hmotnost 630 g,
motor 2,5 cm³
(MO 2/92) 50 Kč (55 Sk)

JUNÁK – upoutaná polomaketa

Konstrukce: A. Gregor
Rozpětí 944 mm, délka 720 mm, hmotnost 560 g,
motor 2 cm³
(MO 7/94) 50 Kč (55 Sk)

KITTWAKE – polomaketa anglického letadla

Konstrukce: ing. J. Hoblík
Motor 2,5 cm³
(MO 6/93) 50 Kč (55 Sk)

COMMANDER – upoutaný akrobatický model

Konstrukce: L. Vinař
Rozpětí 950 mm, délka 670 mm, hmotnost 750 g,
motor 2,5 cm³
(MO 5/95) 50 Kč (55 Sk)

SOKOL M-1D – upoutaná polomaketa

Konstrukce: J. Plaček
Rozpětí 970 mm, délka 765 mm, hmotnost 650 g,
motor 2 až 2,5 cm³
(MO 11/91) 50 Kč (55 Sk)

KOLIBER – upoutaná polomaketa

Konstrukce: J. Plaček
Rozpětí 980 mm, délka 720 mm, hmotnost 675 g,
motor 2 až 2,5 cm³
(MO 4/92) 50 Kč (55 Sk)

MODELY NA MOTORY CO₂

BICO – oldtimer

Konstrukce: ing. A. Kostík
Rozpětí 672 mm, délka 470 mm, hmotnost 73 g, motor
Modela CO₂
(MO 6/91) 50 Kč (55 Sk)

ANIMO – samokřídlo

Konstrukce: V. Šípek
Rozpětí 870 mm, délka 340 mm, hmotnost 100 g,
motor Modela CO₂
(MO 5/94) 50 Kč (55 Sk)

PZL M-18 DROMADER – polomaketa

Konstrukce: J. Midloch
Rozpětí 880 mm, délka 470 mm,
motor Modela CO₂
(MO 12/92) 50 Kč (55 Sk)

Bede BD-4 – polomaketa

Konstrukce: J. Kalina
Rozpětí 540 mm, délka 435 mm, hmotnost 62 g,
motor GM-120
(MO 8/94) 50 Kč (55 Sk)

KUŇKADLO – maketa

Konstrukce: ing. P. Stráňík
Rozpětí 460 mm, délka 290 mm, hmotnost 25 – 30 g,
motor CO₂ (G-24T)
(MO 1/96) 35 Kč (40 Sk)

LACEY M-10 – polomaketa

Konstrukce: ing. J. Kubica
Rozpětí 500 mm, délka 490 mm, hmotnost 80 g,
motor Modela CO₂
(MO 11/94) 50 Kč (55 Sk)

FOKKER Dr.I – maketa

Konstrukce: Z. Raška
Rozpětí 560 mm, délka 433 mm, hmotnost 88 g,
motor Modela CO₂
(MO 3/95) 50 Kč (55 Sk)

FOKKER D.VII – maketa

Konstrukce: V. Vaněk
Rozpětí 560 mm, délka 440 mm, hmotnost 75 g,
motor Modela CO₂
(MO 9/91) 50 Kč (55 Sk)

FOKKER E.III – maketa

Konstrukce: ing. P. Stráňík
Rozpětí 726 mm, délka 517 mm, hmotnost 79 – 90 g,
motor Modela CO₂
(MO 2/93) 50 Kč (55 Sk)

PIPER L-4H – maketa

Konstrukce: ing. P. Stráňík
Rozpětí 726 mm, délka 517 mm, hmotnost 79 – 90 g,
motor Modela CO₂
(MO 5/93) 50 Kč (55 Sk)

UDET U-12a FLAMINGO – maketa

Konstrukce: ing. J. Kubica
Rozpětí 682 mm, délka 504 mm, hmotnost 81 g,
motor Modela CO₂
(MO 12/92) 50 Kč (55 Sk)

BRISTOL SCOUT C – maketa

Konstrukce: Z. Raška
Rozpětí 624 mm, délka 522 mm, hmotnost 75 g,
motor GM-120
(MO 6/95) 50 Kč (55 Sk)

RC ELEKTROLETY

DOMINO – RC větroň s elektropohonem

Konstrukce: L. Walek
Rozpětí 1520 mm, délka 916 mm, hmotnost 685 g
Pro třípovelovou RC soupravu, motor Speed 400
(MO 8/94) 70 Kč (78 Sk)

PINGU – lidový elektrolet

Konstrukce: J. Vaniček
Rozpětí 970 mm, délka 725 mm, hmotnost 480 – 560 g
Pro třípovelovou RC soupravu, motor Speed 400
(MO 9/94) 50 Kč (55 Sk)

KANÁREK – rekreační model

Konstrukce: B. Ninger
Rozpětí 1140 mm, délka 790 mm, hmotnost 700 g
Pro třípovelovou RC soupravu, motor Mabuchi 380
(MO 9/95) 50 Kč (55 Sk)

BLOCH MB-200 – rekreační polomaketa
Konstrukce: ing. J. Moravec
Rozpětí 1670 mm, délka 980 mm, hmotnost 1450g
Pro třípovelovou RC soupravu, motor RS 380 (2x)
(MO 4/93) 70 Kč (78 Sk)

SKRBLÍK – rekreační RC model
Konstrukce: A. Souček
Rozpětí 1215 mm, délka 815 mm, hmotnost 710 až 750 g,
motor Speed 400 / 7,2 V
(MO 3/95) 50 Kč (55 Sk)

SEWA – model kategorie F5B/N
Konstrukce: L. Walek
Rozpětí 1607 mm, délka 1028 mm, hmotnost 510 g, motor Speed 400 + Jastron 3A
(MO 2/96) 70 Kč (78 Sk)

PZL M-18 DROMADER – rekreační polomaketa
Konstrukce: ing. J. Moravec
Rozpětí 1180 mm, délka 700 mm, hmotnost 750 g
Pro třípovelovou RC soupravu, motor Mabuchi 380
(MO 11/95) 50 Kč (55 Sk)

ITOH 62 – polomaketa japonského letadla
Konstrukce: F. Černý
Rozpětí 950 mm, délka 676 mm, hmotnost 560 g
Pro třípovelovou RC soupravu, motor Mabuchi 380
(MO 1/95) 50 Kč (55 Sk)

RED ZEPHYR – replika historického modelu
Konstrukce: L. Walek
Rozpětí 1280 mm, délka 998 mm, hmotnost 560 g
Pro třípovelovou RC soupravu, motor Mabuchi 380
(MO 7/95) 70 Kč (78 Sk)

DALŠÍ MODELÝ LETADEL

A-1 HUSKY – rekreační RC polomaketa
Konstrukce: P. Bulka
Rozpětí 2060 mm, délka 1295 mm, hmotnost 5500 g
Pro pětípovelovou RC soupravu, motor 6,5 až 10 cm³
(MO 3/96) 130 Kč (150 Sk)

JET CRAZY – cvičný akrobatický model
Konstrukce: Jiří Navrátil
Rozpětí 1856 mm, délka 1647 mm, hmotnost 3000 g
Pro čtyřpovelovou RC soupravu, motor 4 cm³
(1/96) 90 Kč (100 Sk)

NESTOR – historický větroň
Konstrukce: L. Walek
Rozpětí 590 mm, délka 510 mm, hmotnost 39 g
(MO 4/95) 50 Kč (55 Sk)

ANOPHELES – malý RC hydroplán
Konstrukce: J. Kroufek
Rozpětí 1125 mm, délka 905 mm, hmotnost 670 g,
motor 0,8 až 1,6 cm³
(MO 6/95) 70 Kč (78 Sk)

CYKLON – historický motorový model (volný let)
Konstrukce: Z. Andryšek
Rozpětí 1400 mm, délka 930 mm, hmotnost 910 g,
motor 6 cm³
(MO 6/95) 130 Kč (150 Sk)

CONDOR – maketa na elektrický pohon
Konstrukce: L. Walek
Rozpětí 1038 mm, délka 623 mm, hmotnost 512 g,
motor Speed 400 + Jastron 3B
(MO 4/96) 50 Kč (55 Sk)

MODELÝ LODÍ

SMARAGD – rekreační RC model
Konstrukce: ing. J. Kokoška
Délka 540 mm, šířka 188 mm, hmotnost 1,45 kg,
pohon elektromotorem
(MO 12/91) 50 Kč (55 Sk)

JERSEY – rekreační RC polomaketa jachty
Konstrukce: ing. J. Kokoška
Délka 645 mm, šířka 18 mm, pohon elektromotorem
(MO 11/92) 70 Kč (78 Sk)

F-50 – rekreační RC model
Konstrukce: ing. J. Kokoška
Délka 498 mm, šířka 124 mm, pohon dvěma elektromotory
(MO 4/94) 50 Kč (55 Sk)

ORFEUS – RC model říční osobní lodě
Konstrukce: D. Chudjak
Délka 662 mm, pohon elektromotorem
(MO 10/91) 66 Kč (74 Sk)

KLIMEK – model přístavního remorkéru
Konstrukce: ing. J. Kokoška
Délka 555 mm, šířka 140 mm, hmotnost 1500 g,
pohon elektromotorem
(MO3/96) 50 Kč (60 Sk)

LAMURS L 40 – RC model italského vojenského
víceúčelového plavidla
Konstrukce: ing. J. Kokoška
Délka 790 mm, šířka 158 mm, pohon dvěma elektromotory
(MO 6/92) 70 Kč (78 Sk)

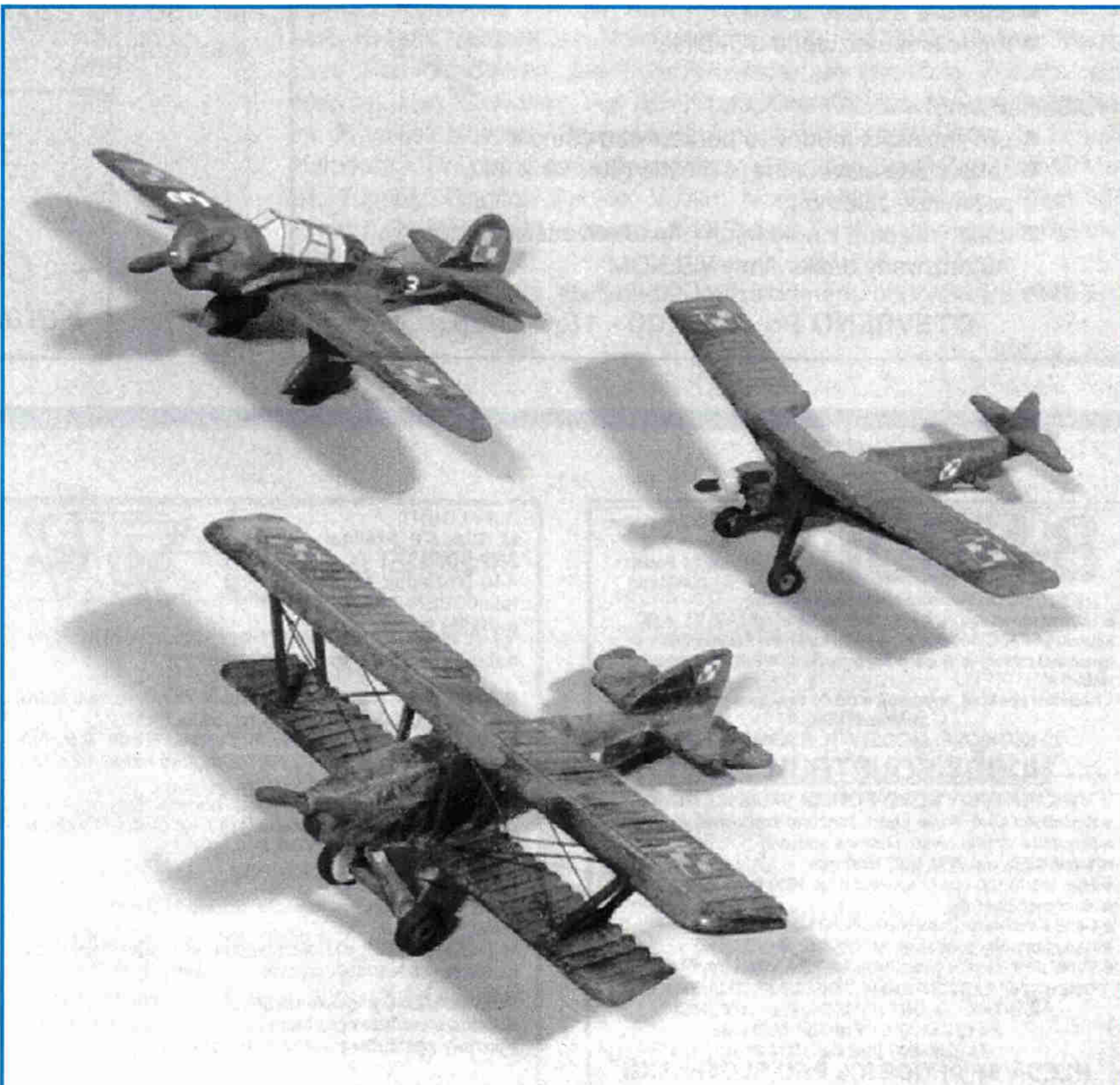
RIEČNÁ NÁKLADNÁ LOĎ – RC model
Konstrukce: D. Chudjak
Délka 784 mm, šířka 133 mm, pohon elektromotorem
(MO 10/92) 70 Kč (78 Sk)

E.T. 2 – tunelový kluzák
Konstrukce: ing. J. Kokoška
Délka 505 mm, šířka 240 mm, hmotnost 1,4 kg
pohon elektromotorem
(MO 3/92) 50 Kč (55 Sk)

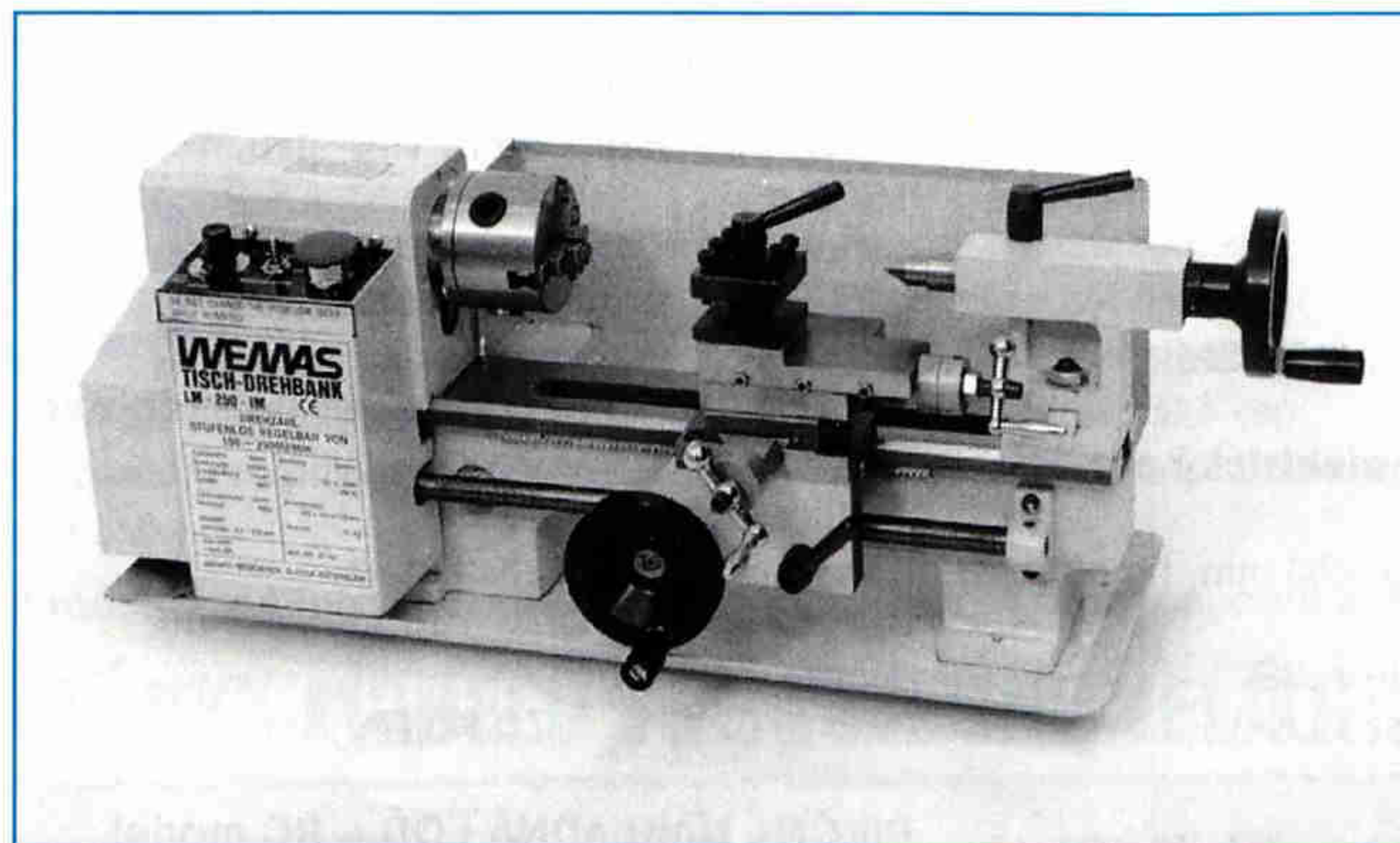
E.T. 3 – tunelový kluzák
Konstrukce: ing. J. Kokoška
Délka 515 až 533 mm, šířka 240 mm, hmotnost 1,4 kg,
pohon elektromotorem
(MO 1/93) 50 Kč (55 Sk)

Celkem jsme vám nabídli k výběru 104 plánek (88 letadel, 16 lodí). Tím zatím výběr nabízených plánek končí. Seznam dalších plánek (určených k zaslání) budeme postupně zveřejňovat. (Konec)

Redakce Vám přeje hezké modelářské zážitky

Ideální soustruh pro modeláře – neobvyklá novinka na našem trhu

MODELÁŘSKÁ PRODEJNA
FRANCOUZSKÁ 55
602 00 BRNO
TEL./FAX: 57 08 49

**Nabízí široký výběr modelářského zboží od našich
i zahraničních firem.**

- velký výběr RC souprav včetně doplňků
- stavebnice RC modelů letadel, lodí
- stavebnice házedel a volných modelů
- modelářské motory O. S., MVWS, COX, THUNDER TIGER a příslušenství
- vrtule pro elektrolety a motor. modely
- elektromotory
- velký výběr nabíječek
- nažehlovací fólie
- velký výběr lepidel všech druhů
- balsa špičkové kvality, profilové lišty
- smrkové a lipové nosníky
- modelářská bižuterie a doplňky

Dále nabízíme:

- pro začínající modeláře poradenská činnost
 - zakoupené stavebnice je možné připravit k letu, popřípadě zalétnout
 - zboží můžeme v některých případech zaslat na dobírku
- Autorizovaný dealer firmy VELKOM

OTEVŘENO Po - Pá 9,00 - 18,00 hod.

Setkání obřích modelů v Nesvačilech je bezesporu velkou modelářskou poutí, kde se nejen hezky létá, ale i dobře nakupuje. Proto jsem se rozhodl vzít do Nesvačil (zatím pouze na ukázkou) takovou milou věc, která je snem mnoha modelářů z různých oblastí modelářiny. Je to soustruh, lépe řečeno malý soustruh, který je novinkou na německém trhu. Neobvyklé je na tomto stroji to, že toho umí zrovna tolik jako jeho větší bratři, a přitom jeho cena je velmi příznivá. V současné době (do konce tohoto roku) jej německá modelářská firma AEROSPORT nabízí českým modelářům dokonce o 1000 DM levněji! Místo 2249 DM – což je současná cena v Německu, stojí nyní tento stroj na českém trhu jen 1249 DM, a cenu je možno uhradit i v Kč.

V Nesvačilech jsem tento soustruh vystavil jen krátce (pak začalo pršet), zájem však byl mimořádný, a proto jsem slíbil, že bližší informace podám prostřednictvím časopisu Modelář. Více technických informací nabízí uvedená technická data. Kdo bude potřebovat znát ještě další údaje, může si podrobnější katalog objednat na adrese zastoupení v České republice – AEROSPORT division (jen za poštovní známku 6 Kč).

A co taková věcička umí? V každé zavedené strojní nebo modelářské dílně to ví každý, ale kdo chce znát o soustružení ještě více, může si objednat zajímavou publikaci Soustružnická práce pro modeláře (viz Modelář 4/1996).

J. Čech

TECHNICKÉ ÚDAJE

Soustruh **LM-250-IM** (výrobce: WEMAS, Německo)

Základní rozměry: 680 x 320 x 330 mm; délka lože: 400 mm; točná délka: 250 mm; výška hrotu: 90 mm; vrtání vřetene: 20 mm; hmotnost: 31 kg; elektronická regulace otáček v rozsahu 200 až 2900 ot./min.; automatický posuv; možnost řezání závitů se stoupáním 0,25 až 1,5 mm; levý a pravý chod; elektromotor 450 W / 220 V; stroj je vybaven ochranným krytem a olejovou vanou.

**AEROSPORT
DIVISION**

ČR-33843 MIROŠOV
Katalog proti známce 6 Kč

B-MODEL

zášilková služba
Žižkova 242
395 01 Pacov
tel. 0365/3032

Nabídka zboží za nízké ceny

- Superychlostavebnice leteckých modelů od 1160 Kč ● RC soupravy HITEC od 2040 Kč ● NiCd baterie ● Elektromotory ● Spalovací motory ● Vrtule ● Balsa ● Smrkové lišty ● Lepidla ● Nářadí ●

Nabídka zboží vč. fotokopí modelů zasíláme za známku v hodnotě Kč 6,-

!!! KUTILOVÉ, MODELÁŘI, PODNIKATELÉ !!!

HOBBY SOUSTRUH TS-201

- VÝROBEK FIRMY KOVO-FORMA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ
- K obrábění kovů, dřeva, plastů (možnost kopírování)
- Umožňuje výrobu závitů (přídavné zařízení)
- Točná délka 400, 500, 600, 1000 mm
- Max. toč. Ø 130 mm (u soustruhu t.d. 1000 mm toč. Ø 250 mm)
- Hmotnost 22-45 Kg
- Cena stavebnice soustruhu od 3680 Kč, včetně DPH
- Cena hotového soustruhu od 7350 Kč, včetně DPH
- Výběr příslušenství (soustružnické nože, vrtací hlavička)

OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ-PRODEJ ZAJIŠŤUJE: B-MODEL
ŽIŽKOVA 242, 395 01 PACOV, TEL.: 0365/3032
INFORMACE S CENÍKEM ZAŠLEME
ZA ZNÁMKU V HODNOTĚ 3,60 Kč
HLEDÁ SE PRODEJCE PRO SLOVENSKO

SuPr LOUNY
M. Süß & P. Přehnal
SNP 2089
440 01 Louny
tel.: 0395/4733
p. Heller po 17. h

nabízí stavebnice modelů letadel:

- OMEGA 2 – RC akrobat na mot. 10 cm³, rozpětí 1690 mm, cena 1950,- Kč (hotový model za 5450 Kč)
- DALOTEL – RC sport. akrob. maketa na mot. 6,5 cm³ rozpětí 1480 mm, cena 2599 Kč (hotový model za 4700 Kč)
- FALCON – RC cvičný a sport. hornoplošník, mot. 6,5 cm³, rozpětí 1600 mm, cena 2117 Kč (hotový model za 3980 Kč)

NOVINKA

- PĚTA – stavebnice házedla, rozpětí 250 mm, cena 2950 Kč
- Zakázková výroba křidel na motorové modely v provedení polystyren – broušená dýha

Pro obchodníky výhodné slevy!
Katalog s ceníkem zasíláme za přiloženou známku 6 Kč.
Výrobky zasíláme poštou nebo dráhou.

REICHARD

- kompletní sortiment pro klasickou stavbu
- vše pro laminování
- motory, spínače, regulátory, baterie, konektory, kabely, vrtule pro elektrolety
- stavebnice elektroletů, RC větroňů, hotové modely vlastní produkce od firmy SCORPIO a MODEL STUDIO TUPESY

Zboží zasíláme i na dobírku

Ceník za známky 10 Kč

**Bohuslav Reichard, Grohova 52,
602 00 Brno, Tel.: 05/ 338 291**

Majstrovstvá Slovenska leteckých modelárov upútaných modelov 1996

Dňa 29. 9. 1996 sa v Bratislave na letisku vo Vajnorochoch uskutočnil Majstrovstvá Slovenska leteckých modelárov upútaných modelov vo FAI kategóriách F2A, F2B a F2D. Poriadateľ, kolektív LMK Technické sklo Bratislava pod vedením Ing. L. Navarčíka, za výdatnej pomoci členov ďalších letecko modelárskych klubov Istropolitana z Bratislavy a LMK Nová Dubnica, sa zhostil poriadateľských povinností veľmi dobre. K príjemnej atmosfére a dobrej pohode v nemalej miere prispelo i pekné, teplé a postupne až slnečné počasie s miernym premenlivým vetrikom.

I keď počty súťažiacich v jednotlivých kategóriách neboli vysoké, (v každej súťažnej kategórii štartovalo 5 súťažiacich), súťaže sa zúčastnili momentálne najlepší pretekári v rámci celého Slovenska. Majstrovstvá ukázali, že na konci modelárskej sezóny je dobrá vylieťanosť a tak boli dosiahnuté dobré výkony a výsledky.

V kategórii rýchlostných upútaných modelov F2A dosiahol junior Tomáš Bubeník svetového výkonu rýchlosťou 292,7 km/hod. Dobré mu sekundoval po zranení kuľhajúci JUDr. M. Jurkovič, obaja z LMK Istropolitana Bratislava, ktorému namerali rozhodcovia s nevyladeným motorom 274,8 km/h.

V kategórii upútaných akrobatických modelov F2B najlepšie predpísané figúry s modelom na oblohe vykreslil nestárnuci Ing. J. Škrabálek z LMK Istropolitana pred svojim najväčším ryvalom J. Stanom z LMK Technické sklo. Zakúpením motorov s vyšším objemom a následnou stavbou nových modelov sa zvýraznili prednosti väčších a pomalšie lietajúcich modelov v rukách dobrých pilotov. Súťaže sa zúčastnil i pretekár z Českej republiky J. Vejmla, ktorý skončil na treťom mieste.

Opäť po rokoch stagnácie znova oživa, na Slovensku predtým populárna, kategória F2D modelársky súboj – kombát. Z pôvodne prihlásených 8 pretekárov sa prezentovalo 5 súťažiacich. Diváci videli na oblohe viacero zaujímavých súbojov. Skúseným pretekárom dobre konkurovali mladí, začínajúci súťažiaci v tejto atraktívnej kategórii.

Víťazstvo si vo finálovom súboji vybojoval R. Vaňo z LMK Nová Dubnica pred oddielovým kolegom J. Kucekom.

Na záver hladkého priebehu súťaže prvým trom súťažiacim v každej kategórii boli odovzdané vecné ceny.

Marián Jurkovič

Výsledky Majstrovstiev Slovenskej republiky 1996

F2A	-	1.	T. Bubeník,	292,7 km/h
		2.	M. Jurkovič,	274,8
		3.	Z. Bajer,	168,2
F2B	-	1.	J. Škrabálek,	5726 bodov
		2.	J. Stano,	5338
		3.	A. Schrek,	5271
F2D	-	1.	R. Vaňo,	+ 4 víťazstvá
		2.	J. Kucek,	+ 1
		3.	A. Vaňo,	0

ZTRÁTA LETECKÉHO MODELU

Dne 1. září 1996 ulétl RC větroň s elektropohonem u obce Encovany u Litoměřic. Barevná kombinace červeno modrá, 3 mikroserva, přijímač Futaba FM35. Pro nálezce odměna 2000 Kč. Jan Uhlík, Ukrajinská 12, 101 00 Praha 10.

Telef.: (02) 463057 – zaměst., mobil. telef.: 0602 303494.

SUPERMODEL SLOVAKIA NOVÁ DUBNICA

MULTIPLEX - vrátene Thunder Tiger, ABC Hobby, ASP, Carl Goldberg - veľkoobchod, maloobchod - zasielková služba kompletného modelárskeho sortimentu

SUPERMODEL SLOVAKIA, Okružná 68

018 51 Nová Dubnica

Vylosovaní předplatitelé časopisu **modelář**

Díky různým přesunům v naší redakci byli v letošních číslech modeláře zveřejněni vylosovaní předplatitelé pouze za prosinec 1995 a dále za březen a duben 1996. Nyní tedy napravujeme tento nedostatek a zveřejňujeme kompletní seznam dosavadních výherců letošního roku. Leden 1996: Jiří Nedorost, Kamenný Újezd; Rudolf Haering, Netolice; Josef Koutský, pošta Náchod. Únor: ing. Hynek Schimmen, Jihlava; ing. Jiří Mikeš, Vsetín; Josef Šmid, Jablonné nad Orlicí. Březen: Daniel Konečný, Jistebnice; ing. Vladimír Dovina, Praha 6; Jan Kohoutek, Strachotice. Duben: Marie Hánová, Horšovský Týn; Jan Kos, Praha 10; Jaromír Filip, Červené Janovice. Květen: Vlastimil Jež, Nový Hrozenkov; Tomáš Bačík, Jihlava; Martin Dietl, Hranice. Červen: Jan Pícha, Soběslav; Jiří Pšenička, Pacov; Josef Horyna, Jičín. Červenec: ing. Jan Hruša, Ostrava; Josef Hyžik, Dolnoplaz; František Novotný, Běchyně. Srpen: Jan Tomeček, Praha 4; Jaromír Kamenský, Roudnice nad Labem; Václav Dalecký, Brno. Září: Tomáš Musil, Tupadly; Jindřich Babica, Vsetín; Marek Uhřík, Ostrava. Říjen: Jiří Podojil, Roudnice nad Labem; Luboš Rezek, Tachov; Jiří Prokop, Dolany.

Všem vylosovaným, kteří obdrží knižní odměnu od Vydavatelství Magnet-Press, gratulujeme.

Redakce

CRENER CENOVÁ BOMBA ČESKÉ MOTORY MVVS

Motor 2.0	GFS-RC	1261 Kč
Motor 2.5	DF	1030 Kč
Motor 3.5	GFS/R-ABC-RC	1908 Kč
Motor 6.5	GRRT-ABC	2784 Kč
Motor 10	GFS/R-ABC-RC	2775 Kč
Motor 20	Twin	9770 Kč
RC karburátor 6.5		421 Kč

Zásilková služba **CRENER**

René Cihla

Polní 378 Lázně Kynžvart 354 91

od 6.000,- Kč nepočítáme poštovné
a balné

PG GERASIS

Výhradní zástupce německé firmy R & G

- Laminovací pryskyřice
- Plnidla
- Skelné, kevlarové, uhlíkové tkaniny a rovingy

... a ostatní materiál a pomůcky k laminování

Ceník zašleme proti obálce s vaší adresou a 7 Kč známkou

PG Gerasis, O. Březiny 48, 790 01 Jeseník

tel.: (0645) 411 855

fax: (0645) 411 855

Stavba modelů letadel, lodí, bojové techniky, aut dle přání, návrhů a v různých měřítcích. Dále stavba maket a modelů pro reklamní účely, výstavnictví a td.

BP model, F. Černého 1078/II,
Rokycany 337 01
Tel.: 0181/72 58 89

BRNO

Francouzská 55

Tel./fax: 05/570849

DHN - modelářská prodejna

Nabízí široký výběr modelářského zboží od našich i zahraničních firem.

Autorizovaný dealer firmy VELKOM.

Otevřeno Po - Pá 09,00 - 18,00

Brousím, brousíš, brousí.

Pod stejnojmenným nadpisem byly už dříve zveřejněny informace o zajímavých novinkách sloužících k broušení. Šlo například o ocelovou leptanou planžetu, kterou jsem několika zájemcům koupil a zaslal. Těm, které jsem neuspokojil se do datečně omlouvám, neboť jsem se přestěhoval z jižního Bavorska více na sever, a tam již tyto „broušící“ planžety k mému překvapení nebyly v prodeji. O to více jsem byl překvapen, když jsem toto zboží objevil ve specializované prodejně v Rokycanech u Plzně. Jde o speciální obchod „BRUSIVO“ a přiznám se, že jsem nikde v Německu podobný obchod neobjevil – myslím s tak velkým sortimentem, jak tuzemských, tak zahraničních výrobků.

V prodejně najdete například nezničitelné kotouče „Super Disc“ pro broušení i řezání, ideální pro strojní broušení všech materiálů. Najdete zde třeba i novinku. Jakýsi špalík ze spékané drcené gumy, který jakoby zázrakem čistí smirkové brusné

plochy, které jsou tím obnovené pro další použití. Obzvlášť u dražších smirkových kotoučů a pásů se značně prodlužuje jejich životnost. Také brusné houby (i pro broušení pod vodou) o různých rozměrech a různé zrnitosti jsou zde ve velkém výběru. Já osobně si bez nich práci v modelářské dílně už nedovedu představit. Zajímavé je také broušící rouno Webrax, které se dodává dokonce i v metráži. Lze jej použít i pro čištění silně připálených hrnců. Výhodný je prodej smirkových papírů a plátů v rolích. Jde o jakési mnohametrové zbytky o různých zrnitostech. Koupit je lze i na váhu za jednotnou cenu 50 Kč za 1 kg! Takže, nekupte to.

A ještě jeden velmi důležitý dodatek. Ceny zboží jsou velmi slušné a ochotný pan vedoucí přislíbil, že všem zájemcům zašle prospekt s ceníkem a případně i zboží na dobírku.

Jaroslav Čech

BRUSIVO spol. s r. o.

Lázeňská 8/I

337 01 ROKYCANY

Tel./fax: 0181/72 45 60

HORST

- to znamená výrobu převodovek pro elektrolety, čerpadel paliva, háčků pro kroužkový vlek a mnoho dalších plastových drobností pro vše, co létá a jezdí, za ceny přístupné všem.

Katalog v ceně 5 Kč a známky 5 Kč zašlu po zaslání známek v této hodnotě.

Vše na adrese: Jan Horák,
mohylová 103, 312 06 Plzeň,
tel. 019/658 53

**Modely
Bazar**

**prodej a výkup modelářského zboží,
komisní prodej**

Sortiment HITEC, ROBBE

výhodné ceny

Otev. doba: Po-Čt 16.30-19.00

Po předchozí dohodě možno i jindy

JH-Model

Azalková 37, 102 00 Praha 10,

tel.: 02/ 75 58 25

ESKO MODEL ZLIN

Široký sortiment modelářských
potřeb, motory, aparatury, servis,
elektrolety, modelářský bazar.

Prlovská 2490 Zlín

TEL./FAX 067 37388

Pé-emky – soutěžní sezona 1996

Kalendář kategorie RC V2 PM pro r. 1996 obsahoval 5 soutěží. Za ideálních podmínek pořádal 1. 6. 1996 soutěž LMK Olomouc na letišti Hanáckého aeroklubu v Neředíně. Ze šesti účastníků zvítězil Dr. Brázda z pořádajícího klubu (1726 b.) před O. Zvoničkem z Hořic (1690 b.) a Z. Prokopem z LMK Šternberk (1611 b.). Smůlu měl favorit R. Valter z Horoměřic, který měl potíže s radiem (servem?). Všem se škrtal výsledek 4. kola, kdy zesílil vítr a ustala termika.

Dne 22. 6. 1996 pořádal soutěž LMK Hořice. Nepříznivé podmínky (déšť, vítr, chladno) neodradily jen čtyři účastníky z Prahy a z pořádajícího klubu. Zvítězil R. Valter (1739 b.) před O. Zvoničkem (1720 b.), třetí místo obsadil J. Kyselo (1497 b.). Vítěz ztratil pouhou jednu vteřinu do nejlepšího maxima. Ostatní soutěžící podmínky odradily a nepřijeli.

V Batňovicích se létala dne 10. 8. 1996 soutěž, kterou připravil LMK Úpice. Mezi sedmi modeláři obsadil 1. místo Dr. Brázda (1735 b.), druhý byl opět O. Zvoniček (1709 b.) a třetí J. Kyselo (1666 b.) z Hořic. Příznivé podmínky umožnily zalétnout dobré výsledky všem zúčastněným.

Dne 31. 8. 1996 se konala soutěž opět v Olomouci. Ze šesti přihlášených zaznamenali nejlepší výsledky Dr. Brázda (1617 b.), J. Kyselo (1614 b.) a Z. Prokop (1530 b.). Počasí bylo vcelku příznivé, ale vítr ztěžoval zejména přistání do čtverce. Z. Andryšek z Prahy pro poruchu serva neletěl.

„Tradiční“ nepřítel počasí provázela soutěž v Hradci Králové 7. 9. 1996. Chladno, déšť a silný vítr způsobovaly potíže šesti soutěžícím. Pěkné věcné ceny získal za vítězství Dr. Brázda – přes své zranění prstů od vrtule – (1626 b.), za další místa domácí V. Rejchrt (1367 b.) a ing. Ženíšek (1290 b.).

V pátek 13. 9. se v rámci Celoarmádní soutěže modelářů konala i soutěž RC V2 PM na letišti Hradci Králové. Za nepříznivých povětrnostních podmínek zvítězil O. Zvoniček (1732 b.) před Dr. Brázdou (1568 b.) a V. Rejchrt (1434 b.). V nárazovém větru končilo mnoho přistání mimo čtverec a ani dosažené časy (kromě vítěze) nebyly „nic moc“. O. Zvoniček opět prokázal, že ve větru „umí“ a že jeho prvenství v žebříčku kategorie RC V2 PM za r. 1996 je plně zasloužené.

Bohužel armádní soutěž nebyla uvedena v kalendáři soutěží a tak se její výsledky nemohly započítat do celkového žebříčku.

Zdá se vám, že se opakují stále stejná jména? Uvedených soutěží se účastnilo pouze šestnáct modelářů, jen pět z nich však splnilo podmínku účasti alespoň na třech sou-

těžích, aby mohli být zařazeni do žebříčku. Kde jsou všichni tradiční účastníci z Prahy, severní i jižní Moravy? To skutečně všichni podnikají nebo „dezertovali“ k elektrám? A přitom co chce kategorie RC V2 PM, libovolnou Vě-dvojkou, spolehlivý motor s možností jeho zastavení a zkušenosti s přistáním, to je vše. Motor může být umístěn jak na pylonu nad křídlem, tak v přídi, obě koncepce mají své úspěšné zastánce. Model nemusí být žádný „brus“, dokonce nepotřebujete ani pomocníka a trénovat se dá na každé polní cestě. Přijďte mezi nás, budete vítáni!

Á propos, žebříček 1996: 1. O. Zvoniček (Hořice) 5119; 2. Dr. Brázda (Olomouc) 5087; 3. J. Kyselo (Hořice) 4777; 4. Z. Prokop (Šternberk) 4770; 5. R. Valter (Horoměřice) 3579 b.

BR

Kvalitní elektrické nářadí **PROXXON** pro hobby modeláře i profesionální práci. Určené k vrtání, frézování, broušení, leštění, čištění atd. Lze použít i tam, kde ostatní nářadí selže.

Vždyť kdo by chtěl střílet kanónem na vrabce?

Onabídku si napište nebo zatelefonujte. Další prodejci vítáni.

ELVO - K. Voříšková, Krašovská 14, 32334 Plzeň

Tel./fax: 019/525048

REKREAČNÍ RC MODEL NA ELEKTROMOTOR

PS-04 SION

Po dobrých zkušenostech s celopolystyrenovým modelem Skrbílek, a hlavně Hopper, jsem se pokusil postavit z polystyrenu také něco většího pro klidnější a delší polétání. Tak vznikl jednoduchý nenáročný model SION na elektromotor SPEED 400 – konstrukčně velmi podobný modelu Hopper – ovládaný nejlépe třífunkční RC soupravou.

Stavba modelu je celkem jednoduchá, i když dosti neobvyklá, díky použití pěnového polystyrenu ke stavbě celého modelu. Základním materiálem je tedy pěnový polystyren (dále jen PP), raději méně „napěněný“ s hutnější a jemnější strukturou, hlavně pak na ocasní plochy. PP opracováváme odporovou pilou s pomocí šablon, které zhotovíme nejlépe z kuprexitu (viz MO 3/96). Balzu vybereme dostatečně pevnou, ale současně co nejlehčí. K lepení plně vyhovuje lepidlo Herkules, či jiná podobná disperzní lepidla. Všechny jinak neoznačené míry jsou v milimetrech (mm). Ukázalo se jako výhodné stavět dva až tři modely najednou, zvláště výroba dílů s PP se tak značně urychlí.

KŘÍDLO je nedělené, bez křížení. Skládá se ze středu a dvou uší. Každý díl stavíme zvlášť. Střední díl vyřízneme odporovou pilou z PP tl. 28 podle šablon (kuprexit) Š1. Uši vyřízneme též z PP tl. 28 podle šablon Š1, Š2 (levá a pravá strana). Zarovnáme náběžnou a odtokovou hranu, zařízneme do roviny vnější konce a do úkosu vnitřní konce uší a středního dílu. Polotovary křídla v šířce 3 mm po celé délce rozřízneme dle výkresu. Mezi takto dva vzniklé díly vlepíme stojinu z kvalitní balzy 3 x 21, doplníme náběžnou lištu z balzy 5 x 10, odtokovou z balzy 5 x 15 a koncové oblouky z balzy tl. 5. Vše vybrousíme do tvaru dle výkresu. Obě uši slícujeme se středním dílem a slepíme k sobě pomocí dílů K5 z překližky tl. 1,5. Dbáme na souměrnost a správné vzepětí. Po dokonalém vyschnutí spoje lehce přebrousíme a oboustranně přelaminujeme tenkou tkaninou v šířce asi 30 až 40 mm. Střed oboustranně potáhneme tenkou balzou (1,5) a na odtokové části shora překližkou (0,8) podle výkresu. Všechno vybrousíme důkladně do hladka.

OCASNÍ PLOCHY. Díly V1, V2, S1, S2 vyřízneme z PP tl. 7 dle výkresu. Díly olemujeme lištami z balzy 5 x 7, na odtokovou

hranu kormidel nalepíme balzu 3 x 10 (výškovka) a balzu 3 x 15 (směrovka). V místě přichycení ovládacích pák vlepíme výplň z balzy tl. 7. Vše opět vybrousíme do tvaru dle výkresu.

TRUP. Z PP tl. 10 vyřízneme obě bočnice T1. Při stavbě více kusů těchto dílů je výhodné zhotovit si šablony a bočnice vyříznout odporovou pilou. Mezi bočnice vlepíme přepážky T2, T4, T5 z PP tl. 10 a T3 z balzy tl. 3. Dno je vyrobeno z PP tl. 10. V přední části trupu zevnitř nalepíme díly T6 z PP tl. 10 a přední část uzavřeme díly z PP tl. 10 podle výkresu (řez A-A). Začistíme čelní část trupu a nalepíme přepážku T7. Pomocí odporového drátu, případně pultulátého pilníku upravíme vnitřní prostor mezi přepážkami T7 a T3 tak, aby jím šel volně prostrčit motor s regulátorem a vsunout přijímač. Potom nalepíme přepážku T8 z překližky tl. 2. V zadní části k sobě přilepíme bočnice a vlepíme mezi ně dno z PP tl. 10, dbáme na souměrnost. Upravíme prostor pro VOP a tuto společně se SOP zalepíme. Nainstalujeme táhla pro ovládání kormidel (nejlépe lanovody) a trup shora uzavřeme (PP tl. 10). Nalepíme ostruhu a klín (balsa tl. 3) před SOP a celý trup vybrousíme do tvaru dle výkresu. Přední část a spodek trupu až po T5 polepíme hnědou lepicí páskou. Provrtáme otvory pro poutací kolíky a v místě průchodu kolíků nalepíme náklížky z překližky tl. 0,8.

POTAH. Všechny díly přetřeme naředěným Herkulesem. Po vyschnutí všechno lehce do hladka obrousíme. Na potah trupu a ocasních ploch se nejvíce osvědčil barevný, středně silný, Modelspan, na křídla použijeme silnější. V krajním případě lze potah provést i obarvenou Mikelantou. V obou případech lepíme naředěným Herkulesem, nebo rozředěnou lepicí pastou Drago, případně lihovým lakem. Potažené díly necháme vždy dokonale vyschnout – volně zavěšené v prostoru. Nejprve potáhneme ocasní plochy a kormidla. Obě kormidla zavěsíme na pásek Modelspanu o šířce cca 20 mm. Trup potáhneme obvyklým způsobem. Křídlo potahujeme nejprve ze spodu směrem od odtokové hrany přes „náběžku“ a horem zpět k „odtokovce“. Po dokonalém vyschnutí vše opět lehce přebrousíme a dvakrát nalakujeme lihovým lakem. Lakem šetríme, stále dbáme na co nejmen-

ší hmotnost letounu.

MOTOR. Model je poháněn elektromotorem SPEED 400/7,2 V. K jeho napájení slouží baterie složená ze sedmi NiCd článků ROBBE 7RSA 700 mAh. Při plném nabití vydrží asi na 5 minut motorového letu. Lze pochopitelně použít i články s větší kapacitou a prodloužit tak výrazně délku motorového letu. Motor se do trupu vsunuje v prostoru pod křídlem a uložen je v podélném otvoru v přední části. Uchycen je v přepážce T8 dvěma šrouby M 2,5 x 6. Pro vlastní pohon se mně nejlépe osvědčila sklopná vrtule Graupner 6/3.

RC SOUPRAVA musí umožňovat ovládání tří funkcí – směrovka, výškovka, motor. Trup je dostatečně prostorný i pro standardní serva, výhodnější jsou však (především z důvodu hmotnosti) samozřejmě malá, nebo miniaturní serva. K ovládání motoru používám elektronický regulátor s brzdou, který dále obsahuje systém BEC a obvod, který automaticky odpojí motor při poklesu napětí napájecí baterie na 6,5 V. Z tohoto důvodu není nutné používat samostatnou baterii pro přijímač, protože nikdy nehrozí vybití baterie pod takovou mez, aby došlo k vysazení funkcí RC soupravy. K propojení motoru, regulátoru a baterií je nutné použít kabely o minimálním průřezu 1 mm². Použití regulátoru oproti spínači má tu výhodu, že nemusíme létat stále na plný výkon motoru, a tímto způsobem můžeme prodloužit délku letu. Instalaci RC soupravy provedeme podle obvyklých zásad. Rozmístění jednotlivých komponentů a umístění pohonné baterie provedeme tak, abychom model vyvážíly. Serva přišroubujeme na hranoly z balzy tl. 10, baterii zajistíme ve správné poloze zalepenými hranoly z PP, kterými vyplníme celý zbývající volný prostor pod křídlem.

LÉTÁNÍ je zcela bez problémů. Správně seřízený, vyvážený model s plně nabitými akumulátory letí hned napoprvé. SION letá klidně a přiměřeně rychle. Ríditelnost i stabilita je výborná, průhyb křídel v některých režimech letu nebudí zrovna moc velkou důvěru, ale doposud ke zlomení křídel na mém modelu nedošlo. Ke škodám dochází spíše při tvrdším přistání, tehdy si plně uvědomíme jak bylo výhodné stavět všechno rovnou dvakrát. Dobrá opravitelnost totiž není zrovna silnou stránkou této konstrukce.

Několika vážným zájemcům o stavbu bych mohl poskytnout hotové díly z PP. Celkový seznam materiálu tentokrát neuvádím, jde pouze o pěnový polystyren, tři prkénka z balzy a několik odřezků překližky.

Antonín Souček

EUROELECTROPROGRES s. r. o.

1. máje 1000/M3 P. O. BOX 70
756 61 rožnov pod radhoštěm
Tel.: 0651-563264, 563278
fax. 0651-563264

Rychlonabíječky NiCd a NiMH
akumulátorů pro modeláře a pro napájení
hraček a různých elektronických přístrojů.

Základní charakteristiky:

- napájení z autobaterie nebo jiného zdroje 11,5 V až 16 V DC
- počet nabíjených článků 4 až 7 ks, druhý typ 8 až 16 ks

- nastavení nabíjecího proudu od 0,15 A do 4 A
- možnost vybití před nabíjením
- test kapacity článků a jiné automatické funkce

Cena 980,- Kč + DPH
Cena 1.980,- Kč + DPH (druhý typ)

Pro zájemce osazujeme desky plošných spojů, pájme na cinové vlně bez ohledu na dodané množství. Cena včetně osazení cca 40,- Kč za dm². Zabezpečíme Al profily včetně eloxování na základě uplatněné objednávky dle katalogu.

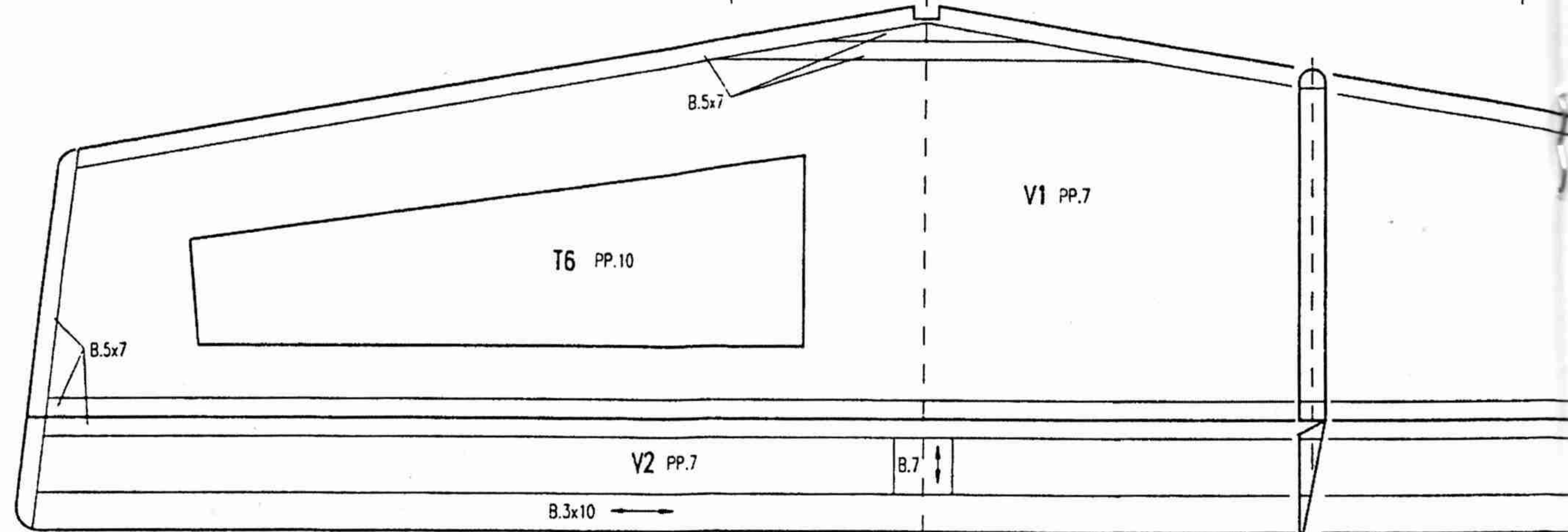
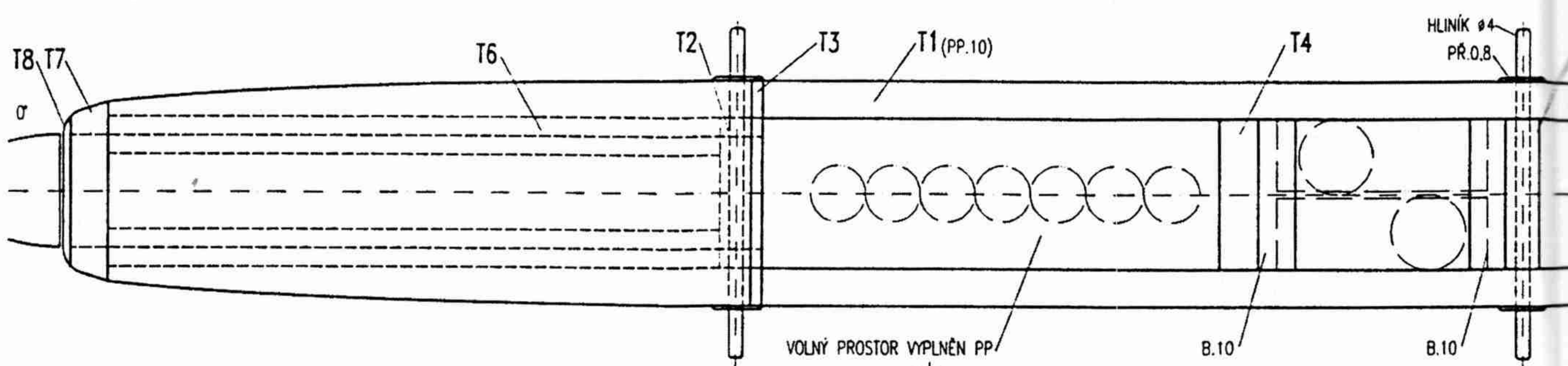
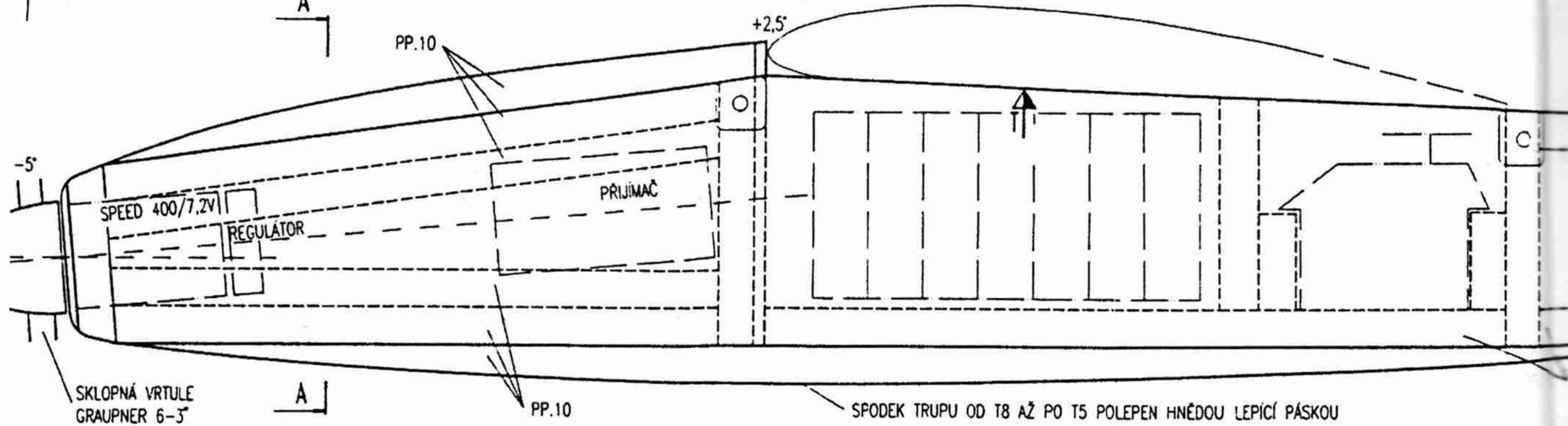
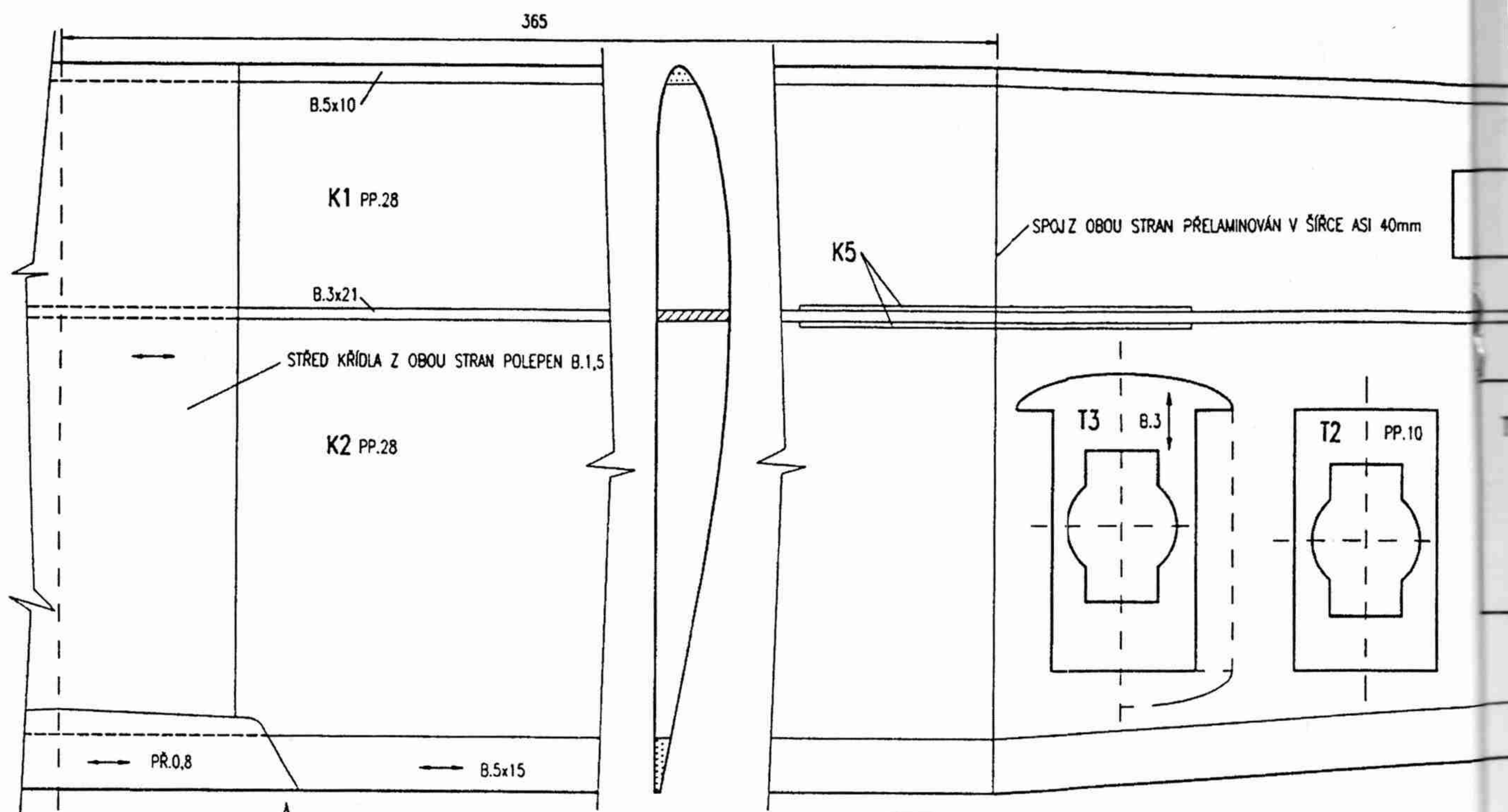
Zasíláme na dobírku a poskytujeme množstevní rabaty.

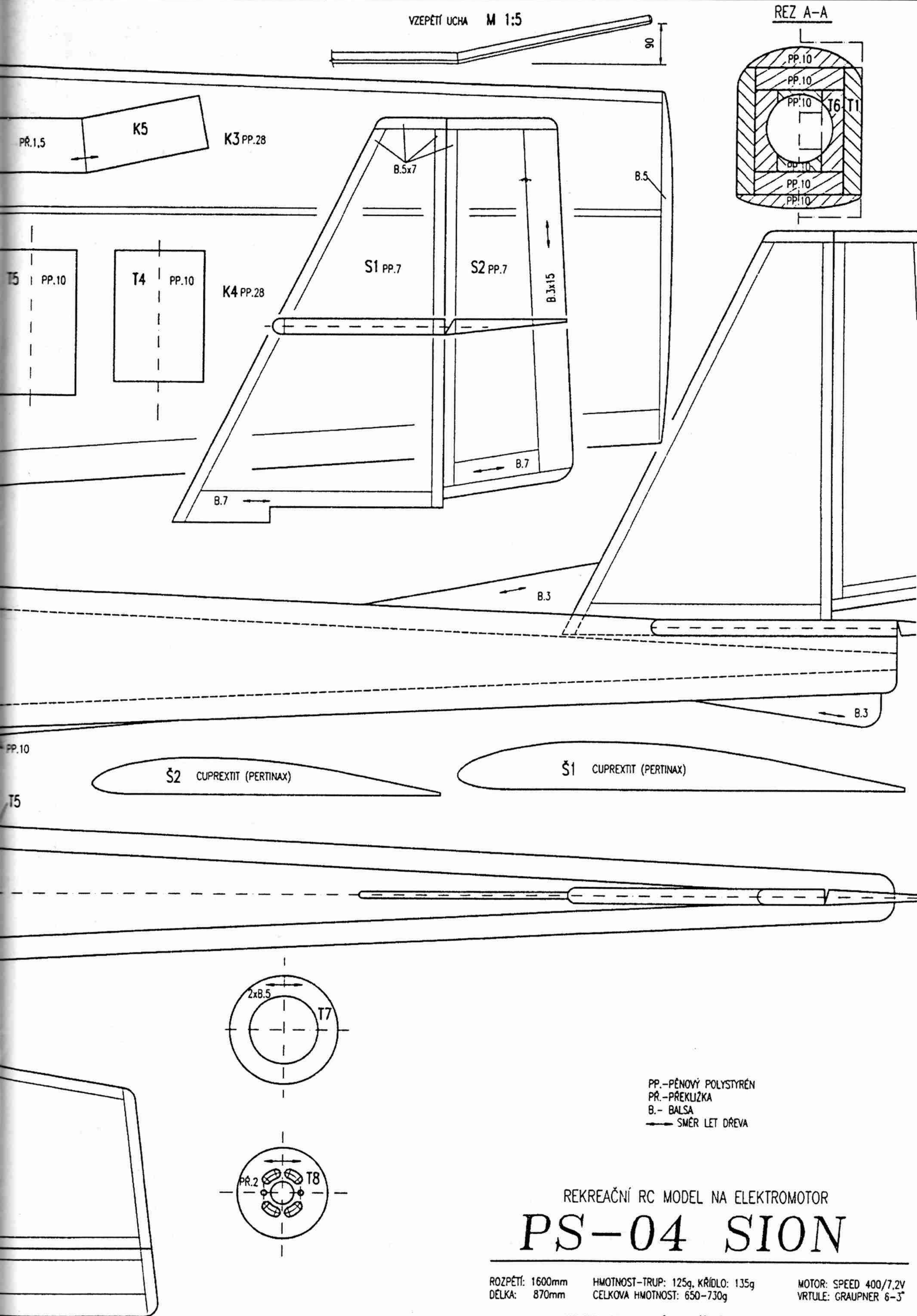
■ nabíječky a regulátory za dostupné ceny ■

- nabíječka akumulátorů NiCd, NiMH a Pb - AC510 ... 2000 Kč
napájení 220 V nebo 12-18 V, kanál A: 4-10 čl., proud 0-400 mA, vypnutí po 14 hodinách, kanál B: 4-10 čl., proud 0-4 A (3 A ze sítě), vypnutí při poklesu napětí
- regulátory s procesorem - LET26M, LET40M ... 1300 Kč, 1500 Kč
napájení 6-12 čl., stabilizátor 5 V, brzda, omezení otáček při poklesu napětí, verze 26 A trvale, 31x30x12 mm, 16 g a verze 40 A trvale, 36x30x12 mm, 20 g
- regulátor pro motor SPEED 400 ap. - LET14E ... 650 Kč
6-10 čl., 14 A trvale, 20 A/10 s, brzda, stabilizátor 5 V, Ø 30x15 mm, 10 g
- obousměrné regulátory - AL16A, AL32A ... 850 Kč, 1100 Kč
6-10 čl., brzda, stabilizátor 5 V, omezení otáček při poklesu napětí, tepelná ochrana, verze 16 A trvale, 63x43x16 mm a verze 32 A trvale, 75x43x16 mm
- regulátor pro RC elektrolet - LET32A ... 800 Kč
6-10 čl., 32 A trvale, 50 A/30 s, brzda, stabilizátor 5 V, omezení otáček při poklesu napětí, tepelná ochrana a přepětí ochrana, 60x35x16 mm, 35 g
- spínač pro RC elektrolet - LET28S ... 550 Kč
6-10 čl., 28 A trv., stab. 5 V, brzda, autom. vypnutí motoru, 45x30x15 mm, 27 g
- spínač - SPIN7A, regulátor - REG7A ... 250 Kč
napájení 4-12 čl., zátěž 1-12 čl., proud 7 A trvale, 10 A/10 s, 17x20x12 mm, 7 g
- smrštitelné bužírky ... 15, 20, 30 a 35 Kč
šíře 30, 40, 60 a 70 mm, barva bílá nebo černá, cena za 1 m

■ výše uvedené ceny jsou konečné a platí pro neplátce DPH ■ pro obchodníky
pevná sleva 10 % a až 15 % množstevní sleva ■ zasíláme i poštou na dobírku ■

BEL Čínská 7(m), Praha 6, 160 00, tel. (02) 3429251

VYVAŽOVACÍ PŘÍPRAVEK NA LETECKÉ MODELY

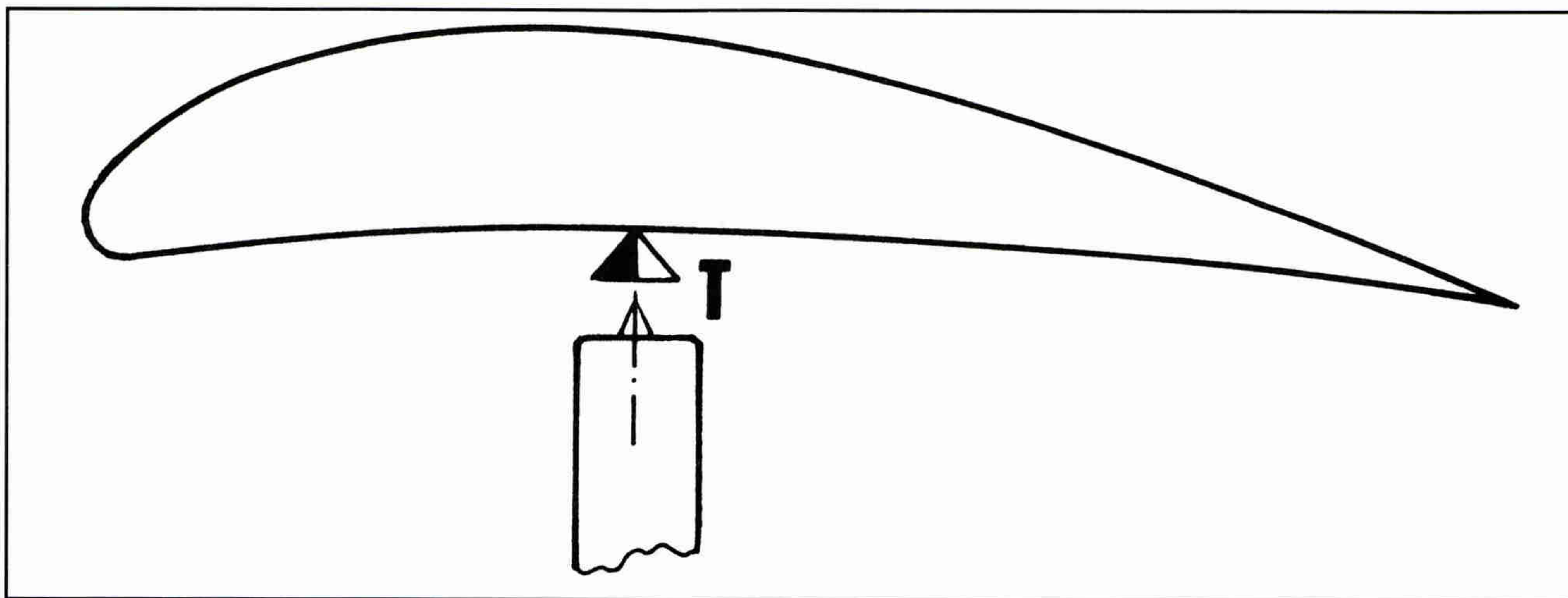
Při vyvažování modelu je často potřebné si jej nějak v těžišti podložit, abychom mohli s modelem manipulovat a dovážit jej. Dobře je model vyvažovat na břitech (hrotech). Pokud je těžiště na spodní straně křídla (např. hornoplošník), není velký problém křídlo v tomto místě podložit (obr. 1). Pokud je však těžiště přibližně ve 2/3 výšky trupu, je to již trochu horší (obr. 2), zvláště když musíme někdy od modelu poodstoupit a sledovat jeho polohu z povzdálí. Pro tento účel jsem si vyrobil jednoduchý vyvažovací přípravek, který lze s úspěchem použít pro obě tyto eventuality. Základ přípravku (obr. 3, 3a – nárys, 3b – bokorys) je tvořen podkladovou deskou (poz. 1), na kterou (nejlépe epoxidem, možno přichytit i vruty) nalepíme čtyři úchytné hranoly (2) s vyvrtanými otvory pro čep – šroub s maticí (3). Z vhodného hranolu si zhotovíme dvě upínací ramena (4). Do ramen vyvrtáme oválné otvory pro dlouhý šroub (5), kterým budeme upínací ramena sta-

hovat k sobě. Na konce ramen zalepíme (zatlučeme) upínací „jehly“ např. z hřebíku nebo většího špendlíku. Jehly (A, B) můžeme připravit pro oba dva druhy vyvažování. Obě upínací ramena přišroubujeme podle nákresu k přilepeným úchytným hranolům. Aby jehly byly do modelu tlačeny pouze stahováním šroubu (5), resp. utahováním matice, upevníme do vhodných otvorů gumová táhla (např. gumové nitě – 6), která budou ramena roztahovat. Kovové podložky na „stahovacím“ šroubu můžeme podložit šikmými podložkami (např. z tvrdého dřeva), které budou zabránovat deformaci (ohýbání) šroubu při velkém sklonu ramen (7).

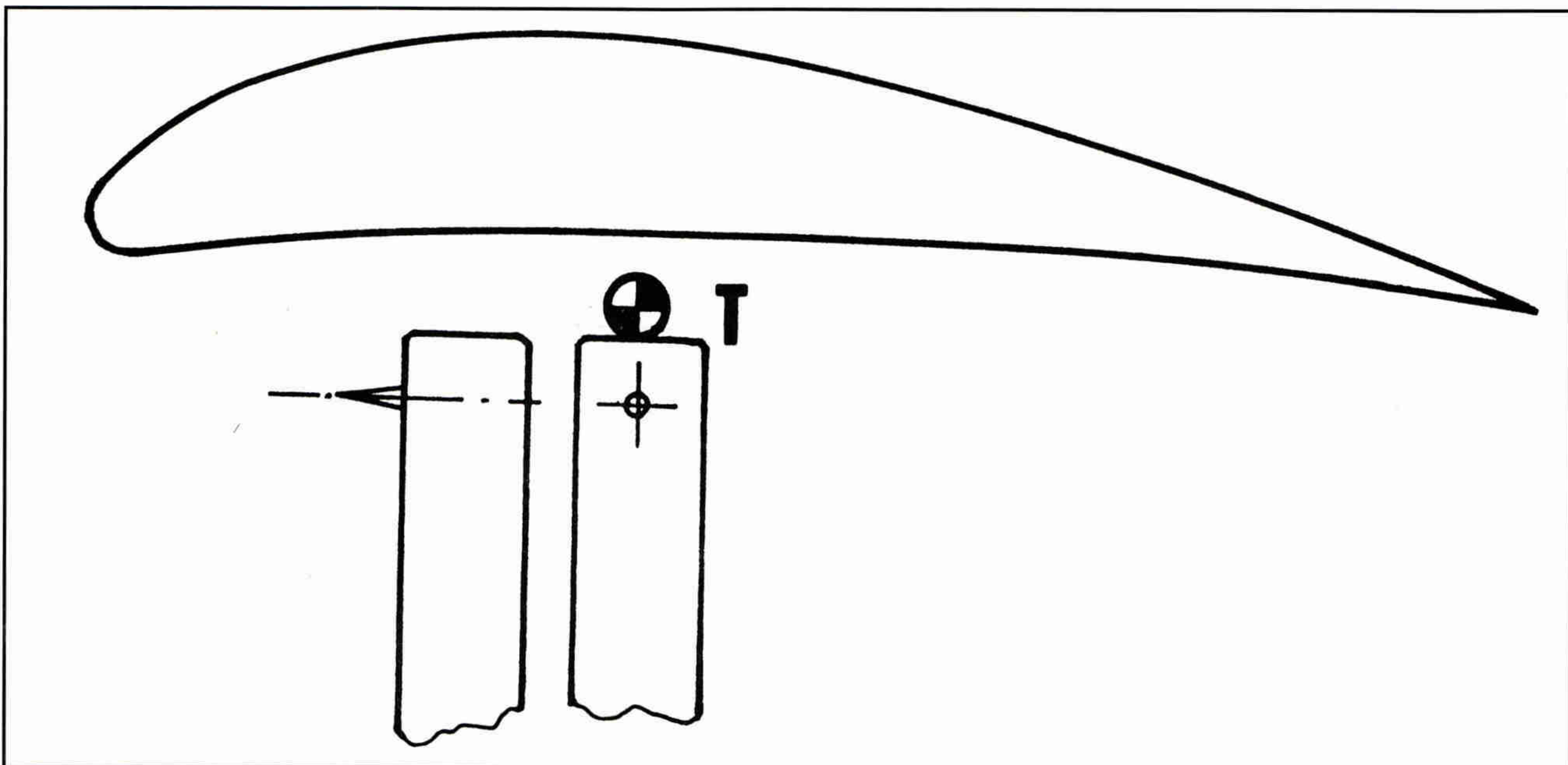
Princip vlastního vyvažování je patrný z nákresu (obr.3). Musíme dávat ale velký pozor na to, aby se nám jehly nezaryly do modelu příliš, a nezpůsobily tak poškození trupu! Velikost součástí volíme podle velikosti modelů, které obvykle stavíme.

Josef Zamrzla

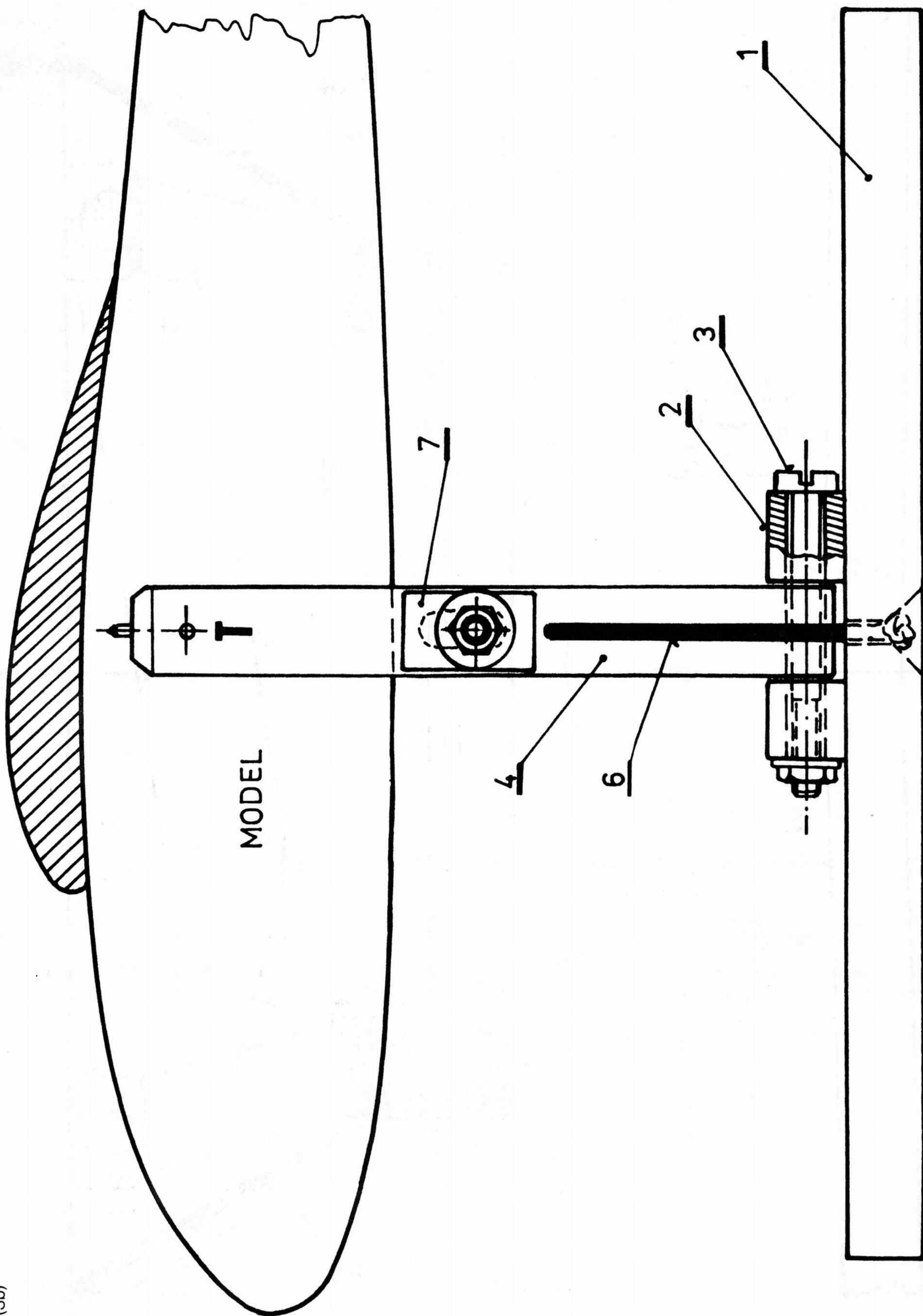
Obr. 1

Obr. 2

MÁTE ZÁJEM INZEROVAT V [modeláři](#)? ZAVOLEJTE NA PRAŽSKÉ
TELEFONNÍ ČÍSLO (02) 24227384 linka 288, 296

Inzerce přijímá Vydavatelství Magnet-Press, inzertní oddělení (inzerce Modelář), Vladislavova 26, 113 66 Praha 1, telefon 02/242 273 84 – 92, linka 288, 296

PRODEJ

- 1 KYOSHO Escort 4WD 1:10, regulátor ROBBE, nabíječ, 3x baterie 1850 MAH, servo FUTABA v Tuningu, 15000 Kč. Tel.: 850 23 76
- 2 Nepoužité motory: OS MAX BGX-1,35 cm³ (metyl), MVVS: 6,5 cm³, GFR-ABC-RC, 10 cm³ GFS/R-ABC-RC, laminátové trupy: V50-10 p=3500 mm, Hunter 6,5-10 cm³, křídlo (dýha) expert, AR-A 77-86-zvázané, Aku kpl-10P, relé 24 V, prepínače WK 53383, WK 53401, KF-506, stavebnice ADM-2001 (V-meter). Ceny dohodou. V. Hájek, Bernolákova 2422/38, 901 01 MALACKY, tlf. 0703-723615
- 3 Jednu sadu plast. dílů na model tanku BRADLEY v měř. 1:4 (pásky, veškerá kola i ozubená, odpruž. napínání, plány, atd.) 1000,-. Starší mot. RADUGA 10 ccm, 200,-. Benz. mot. 22 ccm, 4500,-. RC model amer. raketometu s mot. 10 ccm, měř. 1:10, funk. odpal. raket (dohoda). F. Lamka, Adršpach II.58, 549 52
- 4 MODELA Digi, Rx, Tx, 3 serva Futaba, MVVS Ž 3,5, 2,5, 1,5 (2x), MODELÁŘ 1956 – 1994, kompl. roč., „Letecké modely“ 1 – 4 metylalkohol (cca 10l), 2 hotové modely (motor. a větroň, oba RC, několik nosných ploch (balsa + nylon), balsa, mod. bižuterie. Končím a proto levně prodám. Tel.: 231 31 19 (10 – 12, 16 – 19)
- 5 Prod. tech. pl.: f. TORA na výr. repl. opk. Henry 1860 za 130 Kč. P. Tesař, Sluneční 346, 285 71 VRBY
- 6 Šestikanálová RC souprava Ceto T6 AM 35 + R6 AM 35 + 2x servo + zdroje, půl roku stará, nelétaná, 100 % stav. Levně! Tel.: 0188/94 789
- 7 Prodám jen kompletně modelovou železnici zn. TT na sklopném panelu (220 x 120 cm), včetně vozového parku. 60 kusů kolejí, výhybek, návěstidel, trafo, relé, diod atd. Vč. literatury. Vážným zájemcům zašlu seznam – 167 položek. J. Trapl, Zborovská 3568, 430 03 Chomutov
- 8 Mod. plány IPRO – Moučka, Vyskočil, Procházka, LM, NV, MODELÁŘ aj. Seznam za známku 10 Kč. J. Macháček, Krajníkova 142, 252 29 DOBŘÍCHOVICE, tel.: 02/9911614 večer
- 9 Prodám kolejiště TT, rozměry 105 x 180 cm. Tři nezávislé okruhy, bohaté příslušenství. Tel.: 0395/70685, denně 18 až 20 hodin.
- 10 Prodám RC soupravu FC 16 40 MHz plně vybavenou. Přijímač FM, 3x servo FP-S 148, bat. vys. 1800 mA, nab. kabel vys., vypínač, krystaly FM i PCM, popruh, prodlouž. kniply. Cena 15000 Kč. Prodám RC soupravu FC 18 V3 plus. Přijímač FM, 3x servo 3001, bat. vys. 1450 mA, nab. kab. vysílače, vypínač, řídicí pult, kufr. Cena 20000 Kč. Prodám motor TITAN ZG 62, nový (v provozu 20 min.), 13000 Kč. František Hrstka, Janovská 372, 109 00 PRAHA 10, tel.: 02/786 20 92
- 11 Nabíječka akumulátorů NiCd a NiMH. AC 410, 1800 Kč. Napájení 220 V nebo 12-18 V, ochr. proti zkratu a přepól., pulzní nab. a vyb., aj. Inf. na tel.: 0189/911 862
- 12 Levné modely letadel na motory 6,5 cm³. J. Šoupal, Vršovice 468, 580 01 HAV. BROD, tel.: 0456/24496
- 13 Prodám závěsný kluzák – rogallo typu ZK-15-MAGIC + postroj (Bulet.) + el. vario + záchr. padák. Cena dohodou. J. závora, 267 53 ŽEBRÁK 279, tel.: 0316/73 245, po 14,30 h.
- 14 Nový mot. HP-Gold Cup 10 cm³ + tlumič + 2ks orig. svíčky + fréz. mot. lože (2535 Kč). Knihy: Civilní letadla – 1 (40,-), 2 (40,-); Vrtulníky (30,-); Československá letadla – 1 (40,-); Vojenská letadla – 1 (30,-), 2 (30,-), 4 (40,-), 5 (45,-). Trilitrový kanistr s 12 V čerpadlem paliva (200,-). Hoblík Narex (35,-). Modelářská box (100,-). Karel Jakubec, Rapotín 243, 788 14 okr. Šumperk
- 15 RC soupr. MODELA-DIGI, serv. FUTABA (1000 Kč), vysíl. MARS (300), motor MVVS – 2,5 GRR zaběh. (350), polotov. lamin. trup VSO-10 1270 mm, polyst. křídla 2800 MM (300), tel.: 0338/925 031

- 16 T4 AM27, R4 AM27, krystaly, 5x servo ST 1, vypínač + neb. kabel, TEST-1, motor MVVS 2,5 DF + RC karburátor + tlumič. Málo používané. Nabídněte. Handl Antonín, Hrázky 8, 798 11 Prostějov
- 17 RC COX Medailon 1,5 cm³ vč. tlum. 800 Kč, Moki 10 cm³ vč. tl. nový 2100 Kč, RC dolnopl. Anopheles 700 Kč, RC el. Pingu 450 Kč. P. Kodým, Smetanova 50, 396 01 Humpolec, tel.: 0364/2326
- 18 TC16 vys. + příj. + bat. 9,6 V 1600 mA + krystaly + lin. kanál + 5x prep. + pult + anténa + ohebná anténa 7000 Kč. 2x servo C 507 á 350, 4x servo C 508 á 400, 5x servo JAMARA Profi Red 2000 45 NCM, 2x kuli. ložisko, ocel. převody á 800, 2x bat. 48 V 2000 mA á 600, 2x bat. 48 V 1800 mA á 500. Nabíječ JAMARA 800, otáčkoměr Graupner 1000. Benzin. motor 32 cm³ + reduktor 2:1, nový z pily 4500. Benzin. motor Solo 45 cm³ zánovní z pily 4000. K motorům vrtule + kužely. Model EXTRA 300 na 40 – 60 cm³ 6000. Rozestavěný dvouplošník na 30 – 40 cm³ 2000. Modelář 84 – 95 á 100. Další různý materiál. Jaroslav Hrubý, PS-349, 358 01 Kraslice
- 19 Prodám: Spal. podvozok 1:8 Cumis 4x4 + štart box + pneu + lex. kar. V-2 Porsche 964 + V-1. Cena 5500 Sk. O. Tóth, Slovenskej jednoty 36, 04 001 KOŠICE
- 20 Prodám kolesový parník Lanna, délka 120 cm, 3500. Trup lodí se Speed 600, délka 120 cm za 1000 Kč. 2x malé plachetnice za 250, elektrolet ITOH, motor, regulátor 1700. Na motor CO₂ TUKAN Piper Messenger Foker za 600 Kč. Jodel 300 Kč. Plány lodí a letadel – seznam za známku. Dále sestavené 1:350 Bismarck + vitrina 3000 Kč, let. loď Enterprise + vitrina 6000 Kč. TAMIYA rozestavěný SH-3H Seaking 1:48 1500 Kč. Tel.: 05/758239, M. Mařák, Záhřebská 3, 616 00 BRNO
- 21 RC elektro buggy TAMIYA Bear Hawk 2WD (1:10) + 2kan. RC soupravu Futaba FP-2NBR + 2 sady aku Sanyo 1500 mAh (5000,-), nový elektromotor REEDY A-561 (800), RC elektr. 1:10 + velké množství náhr. dílů (800), vše velmi málo používané. Spěchá. M. Zapadlo, tel.: 02/866182
- 22 Prodám plány bitevní lodí Bismarck M 1:250 – délka asi 100 cm. Blíží informace za známku. M. Jebas, DM Rožkova 331, 530 02 Pardubice
- 23 Obří modely Z 50 L (2100 mm), (3800) + motor SUPER TARTAN 2 x 22 ccm (7500), SU 26 (2200 mm), (6300) + MOKI 25 ccm (5000). Modely F3A SUPRA FLY (3800) + motor MVVS 10 ccm (1800), SUPRA FLY (3000) + motor WEBRA 61 LS (1900), mini SUPRA FLY na 6,5 ccm (2800), model FUN FLY (800), delta NORTH STAR na 10 ccm (500). Tel.: 0641/201872
- 24 RC – mot. a el. modely Midlles Stick – 3,5 – 5 cm³. Polomaketa Supra Fly – 6,5 – 10 cm³. Elektro větroň + mot. 55é + vrtule 1600 mm. Elektro Cup Piper na 600 s převodem. El. Piper na 400 Speed + převod. El. Dromedar, el. Bulldozer, el. Itoh, JU-52 + 3x Speed 400 + vrtule, cena od 600 do 4000 Kč. Osobní odběr. K. Svoboda, Dolní Papšíkov 89, 580 01 Havl. Brod
- 25 Prodám nepoužitý motor MVVS 6,5 GFS + karburátor (1500,-Kč). T. Laněk, Poštovní 16, 594 01 Velké Meziříčí, telefon: 0619/3787
- 26 Prodám obra r 2500; 9 kg; m. 45 ccm – pumovnice, vleč, nafukovací kola, kompl. s radiem, vysílačem, 8 serv. Cena 22 tis. Tel.: 02/3113105 pan Valeš
- 27 Vys. F14 FM 35, 6 kan. + mixér, přímač 7 kan., 4 serva FP148 + mixér ku přímaču 100 % stav (6500), nový MVVS 3,5 GFR RC (1200), nový OS MAX 25RC + lože (1300). Aj do ČR. I: Jurík, Na Sihoti 1162, 026 01 D. Kubín, č. tel. 0845865028
- 28 Plány modelů histor. plachetnic a vál. lodí. Seznam za známku. Ing. J. Švec, Sluneční 4556, 760 05 ZLÍN
- 29 Prodám levně dle dohody motory včetně tlumičů MVVS 2,5 GFR; MVVS 3,5 GFS ABC; MVVS 6,5 F. Dále nezaběhnuté ENYA 6,5, MVVS 10 ABC. Laděný výfuk MVVS 6,5R; MC 6,5 MVVS karburátor – nepoužité, 2x motor CO₂; Mk17. P. Meduna, U stadionu 719, Chrudim III 537 03
- 30 Originál. plány lodí od r. 1850 po současnost. Katalog zašlu proti dvěma 3,60 Kč známám. Jan Pavlík, Černická 150, 549 01 Nové Město nad Metují
- 31 F3A-X SUPRAFLY r. 2100, létané mot. Mod. motory benzin a žhav., elektrolety. Soupravy 2 kan. a 6 kan. Ceny dohodou. Tel.: 0324/945529
- 32 Prodám rychlostavebnici (téměř sestavena) modelu FASTER 20. Rozpětí 1300 mm, délka 1020 mm, hmotnost 1650 g, RC model na 4. kanálovou RC soupravu. Včetně motoru MVVS 3,5 ccm, tlumiče, 11 vrtulí, 3 l paliva, dvě žhav. svíčky, žhavicí kabel, zdroj žhavy-

ní Graupner 2 V/5,7 Ah. Cena celkem jen 5000,-Kč. Možno i jednotlivě. Tel.: 05/4321 2741, Mobil. tel.: 0602 710957

■ 33 Prodám 2kanálovou RC soupravu RANGER, 2x servo hs 300, nová, cena: 2100, adresa: Michael Stief, Bellušova 1862, Praha 5, 155 00, tel.: 651 30 85

KOUPĚ

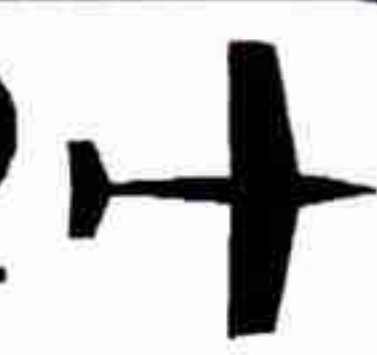
- 34 Plán nebo náčrt modelu Curtiss P-40 C Tomahawk, nebo Curtiss P-40N-20 Warhawk z druhé světové války (na 6,5 cm³). Kočnar Petr, Mírová 408, 385 01 Vimperk
- 35 Hledám časopis MODELIST, ABC. Nabídněte i torza. Platí stále. Zdeněk Zbořil, 696 13 Šardice 159
- 36 Serva Varioprop šedá 2,4 V Best No. 3765, výrobce Graupner. Tel.: 05/41 22 68 23 večer
- 37 Motocykl se spalov. motorem GRAUPNER – COMMANDO možno i jiný typ nebo též amatérský výrobek. Koupím i nekompletní model nebo jednotlivé díly. Zájem trvá bez časového omezení. D. Čevela, Hlavní 1161, 765 02 Otrokovice, tel.: 067/924756
- 38 Koupím český manuál k RC soupravě FUTABA FC 28 – cena dohodou. R. STAŇKA, ATT – areál ZD 696 17 Dolní Bojanovice, tel.: 0801-4281
- 39 Koupím klikovou hřídel na letecký motor MK 17; 1,7 cm³. M. Čapek, U Hvězdy 2302, 272 01 Kladno 2, tel.: 0312/81228

VÝMĚNA

- 40 Sběratel motorů ze SRN hledá staré dieselové, benzinové nebo žhavicí motory. Výměna za modelářské artikly jakéhokoli druhu je možná a vítaná. N. Koch, Weissenfeller strasse 5, D-06132 HALLE/S, BRD

RŮZNÉ

- 41 DISTRIBUTOR STAVEBNIC pro celé Německo hledá výrobce pro výrobu GFK – CFK model letadla. Tel.: 0049-2166-619502, Fax: 619592
MODELBUILDING SUPPLIER FOR ALL OF GERMANY IS SEARCHING FOR MANUFACTURER OF GFK – CFK AIRPLANE MODEL. Tel.: 0049-2166-619502, Fax: 619592
- 42 Nabízím laminátové trupy na vrtulník „AIRWOLF“ (motor – 10 – 15 cm³) a stíhačku F-16A (motor 6,5 cm³). Blíží informace na tel.: 0441/462 540, Petr Hettfleisch, Skalka 255, 549 41 ČERVENÝ KOSTELEČ
- 43 Děkujeme všem, kteří projevíli zájem o práci redaktora v redakci časopisu MODELÁŘ. Místa už jsou obsazena. Předem děkujeme za zaslané příspěvky o Vaší modelářské činnosti.

KONDO
MODEL SPORT

Špálova 6, 702 00 Ostrava-Přívoz

Tel.: 069/211 256, Fax: 069/212 067

Vaše modelářská prodejna

Sortiment firem: HITEC, Graupner, Robbe-Futaba, Thunder Tiger, Sanwa, Cox, MVVS, HVP model, JETI, PAN-AIR, Scorpio, Hacker, Jardas, Oracover, Svor, MP JET aj.

Velkoobchod

Velkoobchodní zástupce firem:

VELKOM, HVP model, POSPA,

JETI, Flying Styro Kit, ROBI

aj. včetně vlastní produkce,

Katalog na požádání.

Otevírací doba Po - Pá 9³⁰ - 18⁰⁰

Ještě jednou se vracíme k rubrice „Poznáváme leteckou techniku“ uvedené v minulém čísle. Uvedené barevné kresby a celostránkový plán letadla Fairchild PT-26A Cornell doplňujeme nyní černobílými snímky tohoto dolnokřídleho jednoplošníku, který sloužil především k výcviku nových pilotů.
(re)

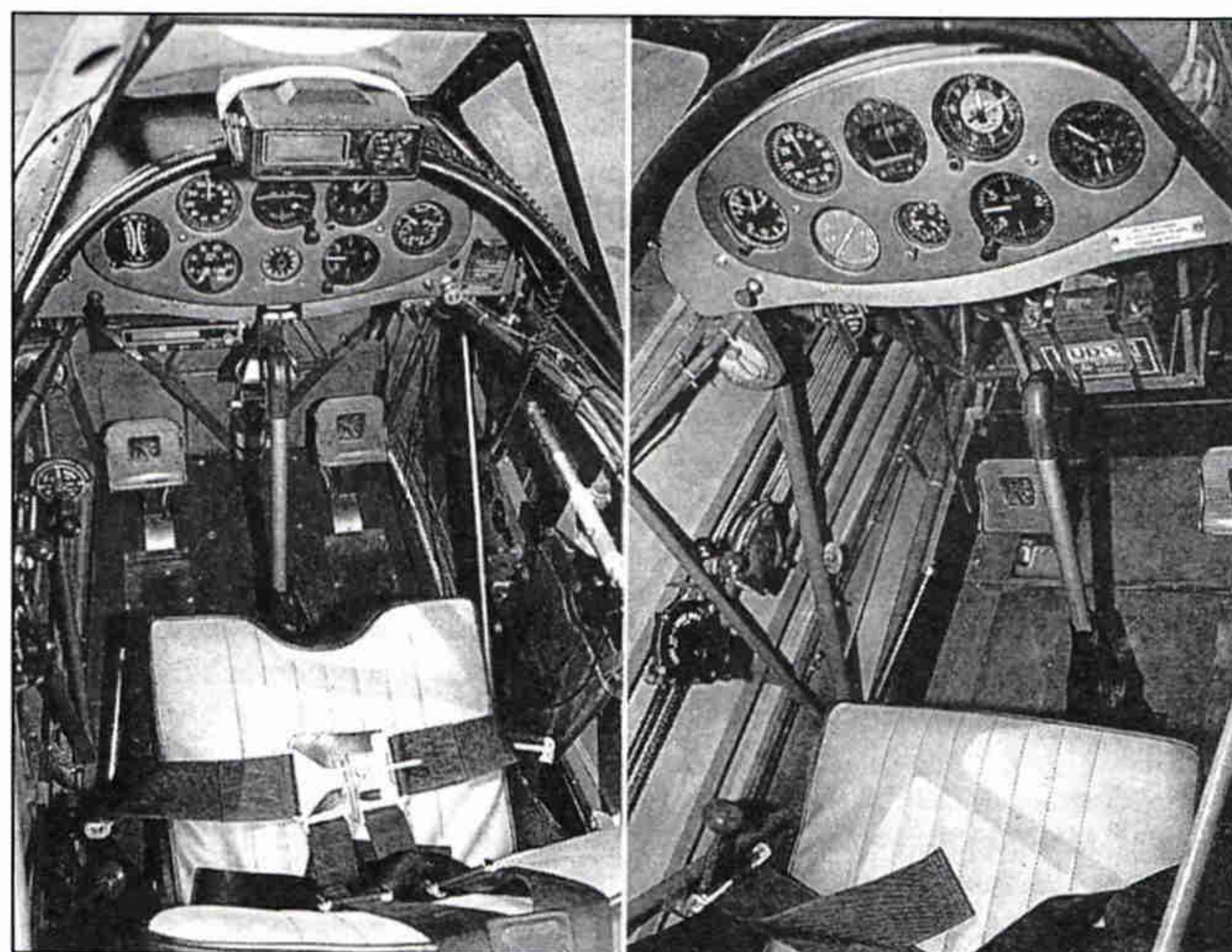
◀ Fairchild PT-26A letectva USAAC.

Fairchild PT-26A používaný v Kanadě k výcviku norských pilotů. Letadlo (se standardním nátěrem cvičných letounů USAAC – žluté křídlo a ocasní plochy, modrý trup a SOP) neslo na křídle a SOP pruh v norských národních barvách.

Letka fairchildů na základně „Little Norway“ u Toronta v období II. světové války.

Pilotní prostor výcvikového letadla Fairchild PT-19.

BRNO

MODELÁŘSKÁ
PRODEJNA

CENOVÁ BOMBA !!!

DODÁVKY CEN PŘÍMO OD VÝROBCE.
VYSOKÝ VÝKON, KVALITA, NEPŘEKONATELNÁ CENA.
OBCHODNÍKŮM POSKYTUJEME SLEVY.
KONCOVKY: GRAUPNER, ROBBER, HITEC, MULTIPLEX

Obj.č.	Typ	Rozměr /mm/	Váha /g/	Rychlost /sec/ 60°/	Moment /Kp/	Cena
JR 501	Micro	28 x 28 x 13,5	17,5	0,2	2,2	960,-
JR 502	Micro-kov	29 x 28 x 13,5	22,5	0,2	2,5	969,-
JR 505	Mini	31 x 30,5 x 16	30	0,14	2,0	999,-
JR 600	Shorty	37 x 30 x 18	32	0,17	2,4	732,-
JR 601	Low	44,6 x 28,8 x 22,5	42	0,23	3,4	572,-
JR 605	Standart	40 x 35 x 20	53	0,23	3,5	415,-
JR 605	Standart EC	40,5 x 38,2 x 20	44	0,24	3,5	415,-
JR 601	Gigant	59 x 52 x 29	100	0,22	10,0	1070,-
JR 602	Gigant - kov.	59 x 52 x 29	108	0,22	10,0	1499,-

Z dalšího sortimentu vyjímáme:

- Startér pro motory do 15 cm³ vč. olověného akumulátoru 7 Ah/ 12 V 1600,- Kč.
- Super lehká kola od Ø 45 do 76 mm (váha kola Ø 45 pouze 8 g!) cena/kus 34,5 Kč
- Vteřinová lepidla (3 druhy), balení 20 g 80,- Kč
- Epoxydová lepidla pro lepení i laminování, 5-ti minutová, balení 100 g 159,- Kč
- Balsa, dýha, překližka, polystyrén - rozměry nažehleme dle Vaší objednávky!
- Velký výběr folie ORACOVER (nažehlovací, lepicí, průhledné)
- Spalovací motory SUPER TIGRE a MAGNUM - již od ceny 2080 a 1699 Kč.
- Obráběcí stroje (brusky kotoučové, pásové, prořezávací a pásové pily, stolní vrtačky)

Veškerý sortiment výrobků Graupner za příznivé ceny.
V případě, že zboží není na skladě dodáme nejpozději do 2 týdnů po obdržení objednávky.

Aktuelní nabídka: Souprava MC 16/20 - již od 14.200 Kč

Adresa prodejny: JR MODELS, Veveří 109, 616 00 Brno, Tel./ Fax: 05-4121 7654
Otevírací doba: Po - Pá 8⁰⁰-18⁰⁰, So 9⁰⁰-12⁰⁰
Výroba modelů /vedení firmy, odbytl: JR MODELS, Ing. J. Rumreich,
67922 Šebrov 113, Tel. 0506-431717, Fax. 0506-431725

HLEDÁME VÝROBCE DŘEVĚNÝCH NOSNÍKŮ

větší odběr pro výrobu i obchod

HLEDÁME ZKUŠENÉ PRACOVNÍKY NEBO FIRMU PRO VÝROBU LAMINÁTOVÝCH

HOBYMAX team s.r.o.

Nabízí ten nejširší sortiment modelářského zboží

Generální zastoupení firmy:

Graupner

Dále nabízíme zboží od firem: ASSOCIATED, YOKOMO, RPM, REEDY, PRO-LINE

Z nabídky vyjímáme:

- stavebnice RC vrtulníků od firem: KYOSHO, HIROBO, ROBBER-SCHLUTTER
- stavebnice RC modelů letadel, automobilů a lodí od našich i světových výrobců
- RC soupravy a jejich příslušenství ve velkém výběru
- motory O.S., MVVS, NOVAROSS, WEBRA, COX
- příslušenství pro RC vrtulníky, rotorové listy
- nové vrtule pro elektrolet od firmy GRAUPNER navržené počítačem
- hřídele, šrouby, skořepiny, motory a další díly pro lodní modeláře
- raketové motory a palníky
- balsa, balsové profily, kompletní sortiment GRAUPNER ANDINO
- velký sortiment lepidel a epoxidů BISON, Kanagom
- vše pro automodeláře, množství náhradních dílů a příslušenství
- nové druhy automatických nabíječů za zajímavé ceny
- MNOŽSTVÍ DALŠÍHO MODELÁŘSKÉHO ZBOŽÍ

HOBYMAX team s.r.o.

Rumumunská 26

120 00 Praha 2

tel./ fax: 02/ 242 563 83

OTEVŘENO PO - PÁ 9.00 - 18.00 h

Zboží zasíláme na dobírku - vybírejte z katalogů oblíbených firem !!!

MODELA[®]
S.R.O.
BŘEZINKA

538 41 Podhořany u Ronova n. D. tel.: 0455/90731 fax:
0455/90724

Nabízí ve své podnikové prodejně, která je otevřena v pracovní dny od 07.00 do 15.00 h. veškeré své výrobky a výrobky společnosti FLYINEG STYRO KIT s. r. o. Brno.

Oznamujeme svým zákazníkům a odběratelům snížení cen u stavebnic MESSENGER a BRIGADÝR, stavebnic házedel Z 23 a B 30 a super ceny u žhavicích svíček teplých a studených.

Vyrábíme stavebnice FIT 1800, MENTOR, BRIGADÝR, MESSENGER a ITOH, upoutaný model METEOR jak ve stavebnici, tak kompletně hotový. Stavebnice házedel Z 23 a B 30. Motory: CO2, MVVS 1,5 D, JUNIOR 2 GFS, žhavicí svíčky teplé a studené.

Zajišťujeme záruční a pozáruční opravy našich výrobků, dodáváme kompletně veškeré náhradní díly k našim výrobkům.

Zboží zasíláme na dobírku.

Modelářské potřeby Daniel Pelikán Pardubice
jsou vzorkovou prodejnou výrobků společnosti MODELA.

Upoutaný
model
METEOR
na motor
2 GFS

Rozpětí: 870 mm
Délka: 730 mm
Hmotnost: 670 g

VÝROBA A PRODEJ MODELŮ LETADEL

SCHNUPPI F5D	Konstrukce Rozpětí Profil Prázdná hmotnost	Sendvič AFK,GFK 920 mm MH 30 ca.240 g	CENA: od 2.599,-
SOLITAIRE F5B (FAI) 10 až 27 článků	Konstrukce Rozpětí Profil Prázdná hmotnost	Sendvič AFK,GFK 1690 mm RG 14 mod. ca.540 g	CENA: od 7.999,-
SUMMIT F5B/10 (FAI) F5B (FAI) 10 až 27 článků	Konstrukce Rozpětí Profil Prázdná hmotnost	Sendvič AFK,GFK 1800 mm RG 14 ca.560 g	CENA: od 7.450,-
<i>Možnost výběru: Trup Elektro special, trup EV</i>			
SPIRO F5B/10 (FAI) F5B (FAI) SPIRO-D 10 až 27 článků	Konstrukce Rozpětí Profil Prázdná hmotnost	Sendvič AFK,GFK 1800 mm RG 15 ca.600 g	CENA: od 7.250,-
<i>Možnost výběru: Trup Větroň, Elektro, dělený Elektro Špice Větroň, Elektro 10, Elektro 27, Převodovka Křídlo jednodílné nebo dvoudílné (křídélka i klapky)</i>			
SPACE F3B	Konstrukce Rozpětí Profil Prázdná hmotnost Počet článků	Sendvič AFK,GFK 2960 mm RG 15 ca.1550 g max. 30 - 1000 mAh	CENA: od 14.499,-
<i>Možnost výběru: Trup Větroň, dělený Elektro/ Špice Elektro krátká, Elektro dlouhá Verze s T nebo V výškovkou</i>			
FLIC FLAC 10 až 20 článků	Konstrukce Rozpětí Profil Prázdná hmotnost	Balsa, polystyren, laminát 2100 mm, dělené křídlo RG 15, RG 14 ca.600 g	CENA: od 3.999,-
<i>Možnost výběru: Trup Větroň, Elektro, dělený Elektro Špice Větroň, Elektro 10, Elektro 27, Převodovka</i>			

Ceny uvedeny bez DPH

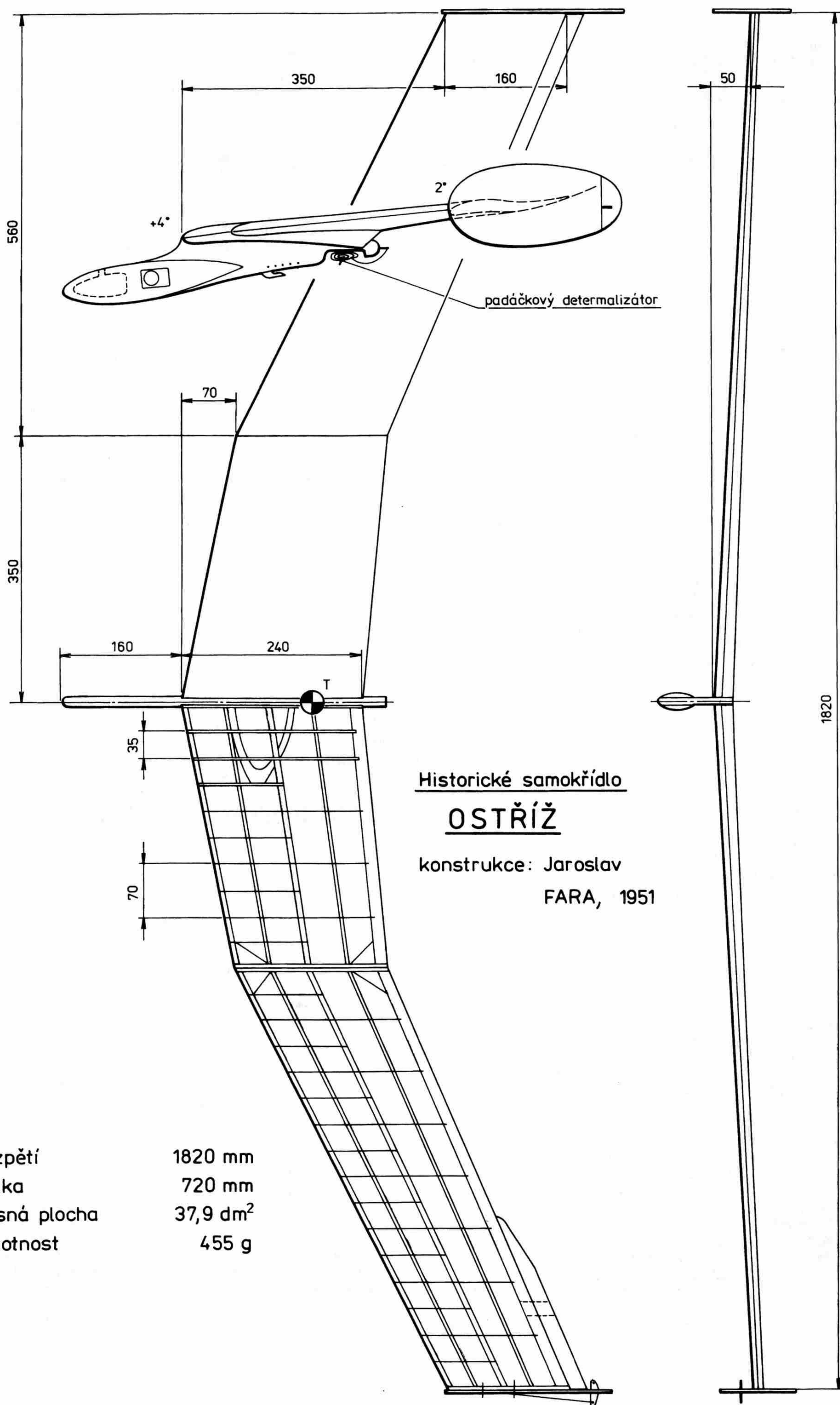
Technická dokumentace všech typů za ochranný poplatek 100,- Kč
S využitím CAD-CAM frézujeme každý obrys a tvar

JasModel
Ing. J. STANĚK

Na šancích 1176-53701 Chrudim
Tel a Fax: 0455 7224

fa TOMAŠ
Tomáš VÍTEK

Mračnická 1053-Praha 10
Tel a Fax: 02/792 43 87
Mob. tel.: 0601 221 888

Historické samokřídlo

OSTŘÍŽ

konstrukce: Jaroslav

FARA, 1951

rozpětí

1820 mm

délka

720 mm

nosná plocha

37,9 dm²

hmotnost

455 g

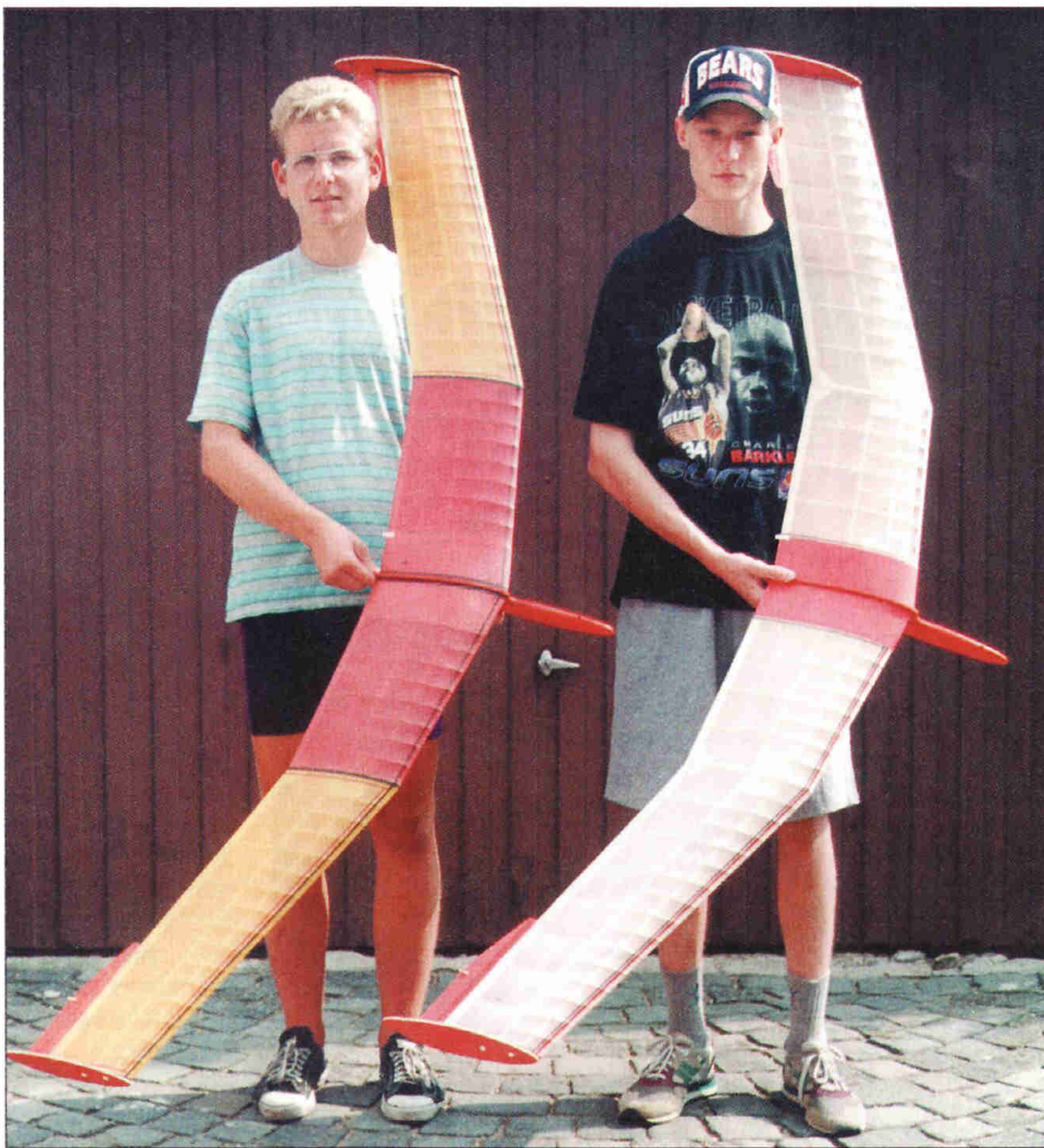
HISTORICKÉ BEZMOTOROVÉ SAMOKŘÍDLO OSTŘÍŽ

Alois Šild, MODELKLUB Rousínov

Když byla v roce 1961 zařazena do národních pravidel i kategorie samokřidel, postavil jsem pro soutěžní létání model, který jsem nazval ŠÍP. Jeho plánec byl uveřejněn v Modeláři (7/1962). Nevím, proč jsem si tehdy vzal za vzor samokřídlo Holanďana Osborného, které bylo uveřejněno také v Modeláři, ale o něco dříve (4/1958), když už tehdy existovaly úspěšné české předlohy. Dnes, s odstupem času, bych určitě postavil samokřídlo OSTŘÍŽ, jež zkontruoval Jaroslav Fara v roce 1951. Ačkolí dnes tento model spadá mezi historiky, má výborné letové vlastnosti a mohu ho s klidným svědomím doporučit vážným zájemcům o tuto zajímavou kategorii. U nás v rousínovském klubu Ostříže v kroužku stavějí junioři. Tři modely již létají a dva jsou před dokončením. Konstrukčním řešením tohoto modelu Jaroslav Fara předběhl dobu a jistě i po létech bude pro mnohé modeláře zajímavé přechyst si, co o něm v roce 1954 napsal do květnového čísla tehdejšího časopisu Letecký modelář.

„Samokřídlo Ostříž jsem navrhl již v roce 1951, ale stavbu jsem ukončil a model zalétal až koncem léta 1953. Po malých konstrukčních úpravách začal jsem s modelem létat teprve v listopadu. V tomto ročním období za mlhavého počasí a k večeru dosahoval model s 50m šňůry časů 95 až 110 vteřin. Model startuje klidně a rychle bez výkyvů přímo vzhůru a využije tak plnou délku šňůry. Křídlo je uprostřed dělené a nasouvá se na jazyk. Má ve střední části profil MVA 301 interpolován do profilu Brogini 55509. Konce křídla mají náběh -2. Použitím více nosníků je křídlo velmi pevné. Náběžná hrana má průřez 5 x 3, hlavní nosníky mají horní pás 5 x 3, dolní 4 x 2, pomocný 3 x 2 a otková hrana 10 x 2 mm. Střední žebro je z překližky 3 mm, ostatní žebra z 1 mm překližky vylehčované. Vylehčovaná položebra zhotovená také z 1 mm překližky sahají nahoře ke druhému, dole k prvnímu nosníku. Křídélka jsou z překližky 0,6 mm, nebo z přešpanu a jsou upevněna hliníkovými pásky. Směrovky na koncích křídel jsou z pedigu 4, jsou vyztuženy diagonálami 3 x 2 mm a s křídlem pevně spojeny. Levá směrovka má samočinné kormidlo, uvádějící model do libovolně velkých levých kruhů. Pravé kormidlo je pevně přestavitelné. Trup je z překližky 6 mm a vylehčován. Přední část (schránka na zátěž a vylehčení) je zakryta lipovými prkénky síly 3 mm a zaprofilována na oválný průřez. Jazyk 5 mm silný je sklížen z 2,5mm překližky.

Křídlo je spojeno gumou přes háčky jen na náběžné hraně. Model je potažen papírem Kablo a dobře lakován proti vlhku a ke zvýšení tuhosti“.

Protože to stavební pravidla pro historické modely umožňují, upravil jsem původní konstrukci Ostříže podle dnešních zvyklostí.

KŘÍDLO. Původní model měl vylehčovaná překližková žebra navlečená na lišty nosníků. To je zvláště u šípového křídla velmi pracné, takže jsem stavěl každou polovinu ze dvou částí. Nejprve na rovné desce střední část s profilem MVA 301 a potom koncovou část. Obě části jsem slepil natupo k sobě a spoj zpevnil trojúhelníkovými výklížky z balzy tl. 3.

STŘEDNÍ ČÁST. Průřezy borovicových lišt nosníků jsem zachoval stejné jako u původního modelu, pouze odtokovou lištu nahradil balzovou o průřezu 3 x 15 mm, zbroušenou do trojúhelníkového průřezu. Tři středová žebra a položebro, v nichž je zalepeno pouzdro spojovacího jazyku, jsou z překližky tl. 2 mm. Prostor mezi těmito žebry je vylepen zbytky balzy tak, aby bylo vytvořeno těsné pouzdro pro jazyk. Koncové žebro střední části je z balzy tl. 6 mm, ostatní žebra a položebra jsou zhotovena z balzy tl. 2 mm. Tvar položebor střední i koncové části je zhotoven podle položebra 4. Střední části křídla nejsou na náběžné hraně opatřeny háčky, neboť jazyk v těsném balzovém pouzdře velmi dobře drží.

KONCOVÁ ČÁST. Průřezy nosníků jsou opět shodné, odtoková lišta je balzová o průřezu 3 x 15 mm. Krajiní žebra jsou z balzy tl. 6 mm, ostatní žebra a položebra mají tloušťku 2 mm. Pro zpevnění jsou mezi pásnice nosníků vlepeny stojiny z balzy tl. 2 mm (i ve středních částech). Vyvažovací klapky na odtokové hraně jsou z balzy tl. 2 mm, zavěšeny jsou na plátěných páscích. Nastavují se podkládáním balzovými klíny, zajištěnými špendlíky zapíchnutými do lišty z balzy tl. 3 mm nalepené zespodu k odtokové liště.

Svislé plochy jsou slepené ze tří vrstev balzy tl. 1 (střední vlákna kolmo). Pohyblivá část na pravé polovině křídla je upevněna pásky konzervového plechu. Pohyblivá část na levé polovině křídla je zhotovena podle návodu, který uvedl J. Fara v LM 8/54 (systém trhačka, který se používal u větroňů A2). Ke křídlu jsou připevněny plastickými šrouby M4 zašroubovanými do matic zalepených do koncového žebra.

Trup je slepen ze tří vrstev lehké překližky tl. 2 mm. Proto není vylehčován. Vlečný háček z duralu tl. 2 je posuvný. Ve správné poloze je zajištěn šroubem M3 s maticí. Nahradil jsem jím háček ze tří hřebíků u původního modelu, který mi připadal dosti „neodborný“. Schránka pro zátěž je polepena tvrdou balzou a zabroušena do oválného průřezu. Za schránkou je zabudován časovač s padáčkovým determalizátorem. Padák je srolován v zářezu na konci trupu. Spojovací jazyk je slepen v přípravku do patřičného vzepětí ze tří vrstev letecké překližky. Vnitřní vrstva má tl. 1 mm, vnější pak tl. 2 mm. Jazyk je do trpu zalepen epoxidem.

Potah a povrchová úprava. Křídlo je potaženo tlustým Modelspanem, svislé plochy a klapky tenkým Modelspanem. Vše je důkladně vylakováno čirým nitrolakem. Trup je nastříkán nitroemilem.

Zalétávání samokřídla bylo již mnohokrát v Modeláři popsáno. Nejdříve vyvážený model za bezvětrí zaklouzáváme na mírném svahu a podkládáme klapky tak dlouho, až model začne houpat. Pak podložky o 1 mm snížíme tak, aby model plynule klouzal. Pro první vlek použijeme lanko jen 20 m dlouhé, svislé plochy nastavíme na rovný let. Pokud model ve vleku uhýbá, přihneme směrovku na příslušnou stranu. Směrovkou na opačné polovině křídla seřizujeme velikost kruhů v kluzu. ■

VOJENSKÉ TECHNICKÉ MUZEUM LEŠANY

Historický štábní automobil Praga AV z roku 1936.

Samozřejmě vím, že tento modelářský časopis je určen především leteckým modelářům, nikoliv kitarům, či „stavitelům“ pozemní bojové techniky, ale možná by vás následující informace mohla zajímat.

Historický ústav Armády České republiky připravil novou expozici – Vojenské technické muzeum Lešany. Objekt bývalých kasáren dělostřeleckého pluku v Lešanech (poblíž Jílového u Prahy, vlakem je nutno jet do stanice Krhanice) slouží od 25. května 1996 k prezentaci zajímavých exponátů vojenské techniky, které byly dosud umístěny v kbelském areálu, resp. v depozitářích. Návštěvníci mohou obdivovat 160 kusů techniky vyrobené od přelomu tohoto století až po současnost. Jde především o pozemní techniku – děla, motocykly, osobní, nákladní i obrněná vozidla a tanky. Jedním z nejstarších exponátů je 7,5cm kanon systém Škoda z roku 1899. Seznámit se můžeme s anglickou (např. Scout Humber), americkou (M16 Halftrack), německou (Hetzer), sovětskou (GAZ BA-64) a československou (Praga LT vz. 38) technikou vyrobenou v třicátých letech, případně používanou ve II. světové válce.

Příznivce výlučně letecké techniky, ale jistě mohou zaujmout prostředky protivzdušné obrany, které by ještě před časem nebylo možno zblízka spatřit. Zastoupeny jsou „běžnými“ kanony PVO i operačně taktickými raketovými komplety SCUD.

Množství vystavené techniky bude přibývat, mnoho kusů teprve prochází renovací. Lešanský areál je dostatečně rozsáhlý a tak by zatím neměl být problém s místem. Kdo chce muzeum navštívit musí počkat na příští rok. Kdy bude v Lešanech otevřeno v roce 1997 vás budeme informovat.

Libor Putz

Foto: Milan Knaibl

Redakce časopisu Modelář děkuje zástupci HÚ AČR Mgr. Aleši Knížkovi za zprostředkování návštěvy lešanského muzea.

Takticko raketový komplet 9K 52 LUNA s raketou 9M 21 (FROG), patřící do výzbroje armády ČR.

Operačně taktický raketový komplet 9K 72 s řízenou střelou 8K 14 (SS-1c SCUD-B) umístěný na čtyřnápravovém automobilu MAZ - 453.

▲ Operačně taktický komplet na pásovém podvozku s raketou 8K 11.

1996

Operačně taktický komplet 9K 714 OKA s řízenou střelou 9M 714K (SS-23 Spider).

Náš nejúspěšnější závodník Zbyněk Fišer, tentokrát v roli pomocníka V. Švorčíka při závodu třídy F1-E do hmotnosti 1 kg.

Start třídy FSR Eco standard juniorů.

Mistrovství Evropy pro lodní modely s

Známi a výborní duchcovští pořadatelé soustředili pro lodní modeláře uspořádali v Duchcově tentokrát I. mistrovství Evropy pro třídy F1-E, FSR-E, Mono a Hydro. Mistrovství, vyhlášené světovou organizací NAVIGA, pomáhali duchcovským organizovat modeláři z modelářského klubu RC klub Praha 4.

Již od ranních hodin ve středu 21. srpna 1996 se začali do Duchcova sjíždět lodní modeláři s modely osazenými bzučivými elektromotory. Účast států není velká – osm evropských států, z toho Bulharsko a Slovensko jen s jedním závodníkem. Zato modelů je požehnaně, protože na ME je povolena účast až pěti závodníků z jedné země v každé třídě, a většina závodníků obsazuje tři i více tříd. Největší účast je ve třídách FSR Eco, kde je v juniorech – FSR Eco standard – dvanáct závodníků, ve třídě expert sedmnáct a v seniorech jednadvacet závodníků. Poměrně slabě jsou obsazeny juniorské třídy, jak Mono, tak Hydro (5 až 7 závodníků). Na druhé straně je nutno konstatovat, že se v Duchcově sešla skutečná evropská špička, kterou představují především lodní modeláři – závodníci z Německa, Maďarska, Slovinska a v neposlední řadě i závodníci České republiky. Vedoucím týmu ČR (současně i trenérem) byl ing. Vratislav Švorčík, tým byl tvořen deseti juniory a sedmnácti seniory.

Prezentace probíhala tradičně v sále místního kulturního domu. Všechny modely byly opatřeny přejímací – elegantní – známkou ve zlaté

barvě, jak je již při vrcholných podnicích v Duchcově zvykem. Podle programu měla být prezentace ukončena ve 21 hodin, polská výprava však přijela až před desátou hodinou večer. Po krátké diskuzi na poradě rozhodčích rozhodl hlavní rozhodčí p. Schmidt polské závodníky do mistrovských soutěží přijmout.

Slavnostní zahájení, tradičně začínající na duchcovském náměstí, pokračovalo pochodem městem k vodní ploše Barbora, k místu konání soutěží. Průvod doprovázen hudbou vedly duchcovské mažoretky. Po oficiálních pro podobné akce nezbytných, a po vztyčení naší státní vlajky a vlajky mistrovství, prohlásil ředitel mistrovství ing. Vlastimil Tichý (ředitel KB Teplice) Mistrovství Evropy 1996 za zahájené.

Zahájení pak pokračovalo ještě večer, kdy byli oficiální hosté a vedoucí výprav jednotlivých států přijati na zámku v Duchcově starostou města ing. Jiřím Němcem.

Ve čtvrtek odpoledne se od 16. hodin „rozjely“ na trojúhelníkové trati – vyznačené na vodní ploše Barbora – první soutěžní jízdy rychlostních tříd F1-E. V juniorech jsme neměli tyto třídy obsazené. Je nutno říci, že to v podstatě byl závod dětí zkušených lodních modelářů – závodníků a jimi připravených modelů. V seniorských třídách těchto rychlíků jsme spoléhali na výkony Zbyňka Fišera, ale ne každý rok se sbírá stejně kvalitní ovoce, a tak budeme spokojeni s jeho bronzovými medaillemi v obou třídách (do i přes „kilo“). V těsném závěsu za ním (4. a 5. místo) skončil Vr. Švorčík, který byl letos víc zatížen organizováním akce

společně s duchcovskými, než aby se mohl plně soustředit na vlastní výkony. Rozjeta byla (prvními koly rozjížděk) i soutěž všech tří tříd Eco. Zde nezajeli špatně naši modeláři: Standard – Škába, Linhart a Vít; Expert – Pubec.

Model třídy Mono 1 mistra světa H. Lehnera z Německa. Na levém boku je dobře vidět předepsaný bezpečnostní vypínač pohonných zdrojů.

Modely pro třídy Hydro 2 a 3 německého závodníka P. Rossknechta, který se stal mistrem Evropy 1996 ve třídě Hydro 3.

Ten si připravil i půdu pro možnost zaútočit na některou z medailí. Ve třídě Eco seniorů zajeli velmi dobře M. Kneys i Zb. Fišer, a tak i zde byla naděje otevřená.

Páteční i sobotní program mistrovství byl shodný. Dopoledne se jel stejný program jako ve čtvrtek a odpoledne pak jízdy tříd Mono, Hydro a FSR-E 2 kg. Pořad byl trochu narušen v pátek odpoledne na startovních tříd Eco, kde bylo ráno vyhlášeno pořadí jízdy, ale v průběhu jízdy juniorů pak hlavní rozhodčí (p. Schmidt) seniorům pořadí změnil, což některé závodníky trochu zaskočilo (nabíjení baterií, příprava na start atd.). Ve všech těchto třídách jsme měli zastoupení a ve všech mohla být i naděje na dobrá umístění, neboť modely našich závodníků jsou ve většině případů schopné konkurovat modelům zahraničních modelářů. Letos se však štěstí našim lodím poněkud vyhýbalo, a tak již v pátek večer bylo jasné, že na mistrovské tituly mnoho nadějí nezbývá.

Bohužel nedělní dopolední program dovršil

S tímto zajímavým modelem získal Zbyněk Fišer titul vicemistra Evropy 1996 třídy Hydro 3. Jen jedna sekunda dojezdového času jej dělila od zlaté medaile.

Při dekorování nejlepších účastníků mistrovství asistovaly i mažoretky z Duchcova.

elektromotory

naši smůlu a museli jsme se smířit s tím, že to jsou „jen“ stříbrné a bronzové medaile.

V rychlicích (F1-E) mají dvě bronzové medaile Zbyňka Fišera jistě svoji hodnotu. Zvláště ve třídě přes 1 kg, kde rozhodla o pořadí na 2. a 3. místě dodatečná rozjízďka mezi našim Fišerem a Michaelem Dahmem (Německo). Zbyňkův výkon rovných 13 sekund znamenal sice „pouze“ bronz, ale také zlepšení českého národního rekordu!

Ve třídách Eco juniorů podal nejspolehlivější a nejlepší výkon, z našich devíti zástupců kteří se v těchto dvou třídách zúčastnili (Eco standard, Eco expert), Jan Pubec, který za vítěznými modeláři z Německa zůstal v součtu dvou jízd jen o necelé kolo pozadu, což mu vyneslo bronzovou medaili ve třídě FSR Eco expert.

Ve třídě FSR Eco seniorů, se utvořila hned od první jízdy trojice jezdců, která byla lepší ostatních. Byl to Němec S. Nabbenfeld a naši Kneys a Fišer. Jejich vzájemný souboj nakonec pro sebe rozhodl Nabbenfeld o kolo před našimi Kneys a Fišerem, kteří měli stejný počet kol a o pořadí mezi nimi rozhodly jen 3s dojezdového času, což znamenalo stříbro pro Michala Kneys a bronz pro Zbyňka Fišera.

Ve třídách Mono jsme získali zásluhou Lukáše Linhart a Pavla Doležala stříbro resp. bronz a je třeba konstatovat, že oba tito junioři jsou již „pilotně“ vyzrálí a jsou příslibem i pro další léta.

V dobře obsazené třídě Mono 1 seniorů je třeba vyzvednout výkon Pavla Doležala a jeho druhé místo a stejně tak i výkon Jiřího Linhart (4. místo). Oba dosáhli stejného počtu kol a dělily je jen dojezdové sekundy. J. Linhart podal dobrý výkon i ve třídě Mono 2, kde obsadil třetí příčku o dvě kola za vítězem.

Třída Hydro 2 junioři. Zde zajel dobře opět Lukáš Linhart, když zůstal jen jedno kolo za vítězným Kesslerem. Bronz patřil opět našim – Ladislav Macháň, ovšem již se ztrátou čtyř kol.

Hydro 3. Zde měl vyslovenou smůlu Z. Fišer. Od zlaté medaile jej dělí jen jediná dojezdová sekunda! Všichni tři medailisté této třídy najeli shodný počet třiceti kol.

Třída FSR-E do 2 kg byla záležitostí jen našich a německých modelářů a tak mistr Evropy nemohl být vyhlášen. A přesto to byl ve všech třech rozjízdkách pohledný závod i když jelo pouze 6 lodí. Za vítězem (M. Dahm) se umístil druhý Josef Dvořák a třetí Miloš Vaňouch.

V táboře našich „elektrikářů“ panovalo trochu rozčarování, že chybí první místa a tím i mistrovské tituly, ale přes to nejsou výkony našich špatné

a tentokrát chybělo i trochu sportovního štěstí. Za dosažené výkony se rozhodně stydět nemusí. A když k tomu přičteme perfektní průběh všech jízd na Barboře i celkovou organizaci mezinárodní soutěže, zajištěnou duchcovskými modeláři v čele

se zkušenými organizátory V. Vrbou a J. Kovářem, i činnost výpočetního střediska řízeného pražskými a plzeňskými modeláři, můžeme na tento sportovní podnik pohlížet s hrdostí.

Jiří Lejsek

Výsledky (zjednodušeno)

Třída F1-E do 1 kg (junioři): 1. Beatrix Kukorelli, Maďarsko (16,1); 2. Isabelle Pengler, Německo (19,7); 3. Andreas Lehner, Německo (20,5) – 5 závodníků.

Třída F1-E do 1 kg (senioři): 1. Hans Lehner, Německo (13,1); 2. Stefan Nabbenfeld, Německo (13,8); 3. Zbyněk Fišer, ČR (13,2)... 5. Vratislav Švorčík, ČR (15,2); 9. Josef Darvaš, ČR (00,0) – 9 závodníků.

Třída F1-E přes 1 kg (senioři): 1. Holger Krischik, Německo (12,6); 2. Michael Dahm, Německo (13,2); 3. Zbyněk Fišer, ČR (13,2); 4. Vratislav Švorčík, ČR (14,0)... 8. Jiří Petřel, ČR (18,8) – 9 závodníků.

Třída FSR Eco standard (junioři): 1. Jure Pirman, Slovinsko (47 kol, 44 s); 2. Nina Holc, Slovinsko (46/13); 3. Michal Migon, Polsko (44/25)... 5. Pavel Škába, ČR (42/64); 6. Lukáš Linhart, ČR (42/70); 7. Jaroslav Vít, ČR (41/13); 11. Ladislav Macháň, ČR (33/9) – 12 závodníků.

Třída FSR Eco expert (junioři): 1. Jan Connemann, Německo (54/15); 2. Christoph Kessler, Německo (54/22); 3. Jan Pubec, ČR (53/13)... 12. Monika Darvašová, ČR (40/22); 14. Jiří Petřel, ČR (38/06); 15. Jiří Mašek, ČR (35/14); 16. Michal Šafář, ČR (27/90) – 17 závodníků.

Třída FSR Eco (senioři): 1. Stefan Nabbenfeld, Německo (55/21); 2. Michal Kneys, ČR (54/0); 3. Zbyněk Fišer, ČR (54/3)... 12. Stanislav Mašek, ČR (48/4); 16. Jan Vepřek, ČR (47/11); 18. Ladislav Macháň, ČR (47/41) – 21 závodníků.

Třída Mono 1 (junioři): 1. Christoph Kessler, Německo (33/31); 2. Miha Holc, Slovinsko (32/98); 3. Lukáš Linhart, ČR (31/12)... 5. Pavel Škába, ČR (0) – 5 závodníků.

Třída Mono 1 (senioři): 1. Christian Kloos, Německo (31/08); 2. Pavel Doležal, ČR (31/25); 3. Karlheinz Hopf, Německo (31/28); 4. Jiří Linhart, ČR (31/36)... 9. Miloš Vaňouch, ČR (26/12); 12. Jiří Němec, ČR (18/26); 15. Josef Dvořák, ČR (13/03) – 16 závodníků.

Třída Mono 2 (junioři): 1. Vilmos Schlegl,

Maďarsko (34/81); 2. Pavel Škába, ČR (30/76); 3. Benjamin Geisselmeier, Německo (29/9) – 5 závodníků.

Třída Mono 2 (senioři): 1. Markus Schreiber, Rakousko (35/9); 2. Florian Pengler, Německo (34/14); 3. Jiří Linhart, ČR (33/19)... 5. Jan Vepřek, ČR (27/20); 8. Ladislav Macháň, ČR (8/5) – 10 závodníků.

Třída Mono 3 (senioři): 1. Gunnar Horl, Německo (34/9); 2. Herman Rosknecht, Německo (34/16); 3. Josef Toth, Maďarsko (33/4)... 4. Viktor Šebesta, ČR (33/11); 9. Pavel Doležal, ČR (2/4) – 9 závodníků.

Třída Hydro 1 (junioři): 1. Christoph Kessler, Německo (28/4); 2. Miha Holc, Slovinsko (28/38); 3. Wojciech Sasiedek, Polsko (24/35)... 5. Pavel Škába, ČR (23/34); 6. Michal Šafář, ČR (22/00) – 7 závodníků.

Třída Hydro 1 (senioři): 1. Dirk Staudt, Německo (29/19); 2. Wolfgang Bocher, Rakousko (29/40); 3. Matthias Boese, Německo (28/2)... 8. Stanislav Mašek, ČR (19/00); 10. Pavel Doležal, ČR (19/10); 12. Michal Kneys, ČR (8/00); 13. Zbyněk Fišer, ČR (5/00); 14. Ferdinand Filický, Slovensko (0) – 14 závodníků.

Třída Hydro 2 (junioři): 1. Christoph Kessler, Německo (29/21); 2. Lukáš Linhart, ČR (28/78); 3. Ladislav Macháň, ČR (25/18) – 5 závodníků.

Třída Hydro 2 (senioři): 1. Herman Rosknecht, Německo (32/46); 2. Philipp Rosknecht, Německo (30/9); 3. Michael Salfner, Německo (29/15)... 5. Josef Dvořák, ČR (29/38); 7. Pavel Vašátko, ČR (25/18); 9. Vratislav Švorčík, ČR (21/10); 10. Marek Janda, ČR (15/23); 11. Pavel Doležal, ČR (12/10) – 12 závodníků.

Třída Hydro 3 (senioři): 1. Philipp Rosknecht, Německo (30/11); 2. Zbyněk Fišer, ČR (30/12); 3. Ruthard Weber, Německo (30/26)... 5. Vratislav Švorčík, ČR (28/24); 7. Vladimír Budinský, ČR (18/7); 8. Viktor Šebesta, ČR (15/00) – 9 závodníků.

Třída FSR-E do 2 kg (senioři): 1. Michael Dahm, Německo (80/02); 2. Josef Dvořák, ČR (79/40); 3. Miloš Vaňouch, ČR (77/36) – 6 závodníků (zástupci pouze dvou zemí, nehodnoceno jako ME).

Majstrovstvá Armády SR Medzinárodná súťaž v raketovom modelárstve

Letisko Hertník pri Bardejove sa stalo od 20. júna do 23. júna 1996 dejiskom Majstrovstiev Armády Slovenskej republiky a Medzinárodného tréningového tábora v raketovom modelárstve, na ktoré nadväzovala medzinárodná súťaž – Svetový pohár S6A, S7 a S8E – pod spoločným názvom „COSMOSMODEL BARDEJOV 96“. (Letisko Hertník leží v západnej časti Bartošovskej kotliny štmásť kilometrov od okresného mesta Bardejov.) V doterajšej krátkej histórii Armády SR to bolo už po štvrtýkrát, čo si najlepší jednotlivci a družstvá zmerali svoje sily vo vzduchu i na zemi v raketovom modelárstve. Organizátormi súťaží boli Správa výchovy a kultúry GŠ Armády SR Trenčín, Dom Armády SR Trenčín, Vojenský útvar 7501 Bardejov, VA SNP Liptovský Mikuláš, Zväz modelárov Slovenska, Klub raketových modelárov SR a MODEL klub Bardejov. Hlavným rozhodcom súťaže bol plk. v. v. Doc. Ing. Ján Maixner, Csc. Majstrovstvá Armády SR sa stali doslova olympiádou raketových modelárov pre rok 1996. V priebehu štyroch súťažných dní raketoví modelári súťažili v deviatich kategóriách. Súťažiť prišlo 70 modelárov z ôsmich raketo-modelárskych klubov Armády SR z posádok Nitra, Liptovský Mikuláš, Topoľčian, Zvolena, Kuchyne, Trenčína, Košíc a Senice, ďalej z piatich civilných klubov zo Spišskej Novej Vsi, Bardejova, Vrшатca, Michaloviec a Bratislavy. Okrem slovenských raketárov prišli do Hertníka súťažiaci z Talianska, Lotyšska, Ruska, Poľska, Anglicka, Nemecka

a Slovinska. Oproti posledným majstrovstvám však chýbali českí modelári.

Až na malé výnimky zišli sa tu všetci slovenskí reprezentanti, ktorí nás reprezentovali na posledných majstrovstvách Európy roku 1995. Raketoví modelári práve na X. ročníku ME v Liptovskom Mikuláši ukázali, že patria medzi svetovú a európsku špičku a celkom jedenadvadsaťkrát stáli na stupni víťazov a získali 12 zlatých, 6 strieborných a 3 bronzové medaily.

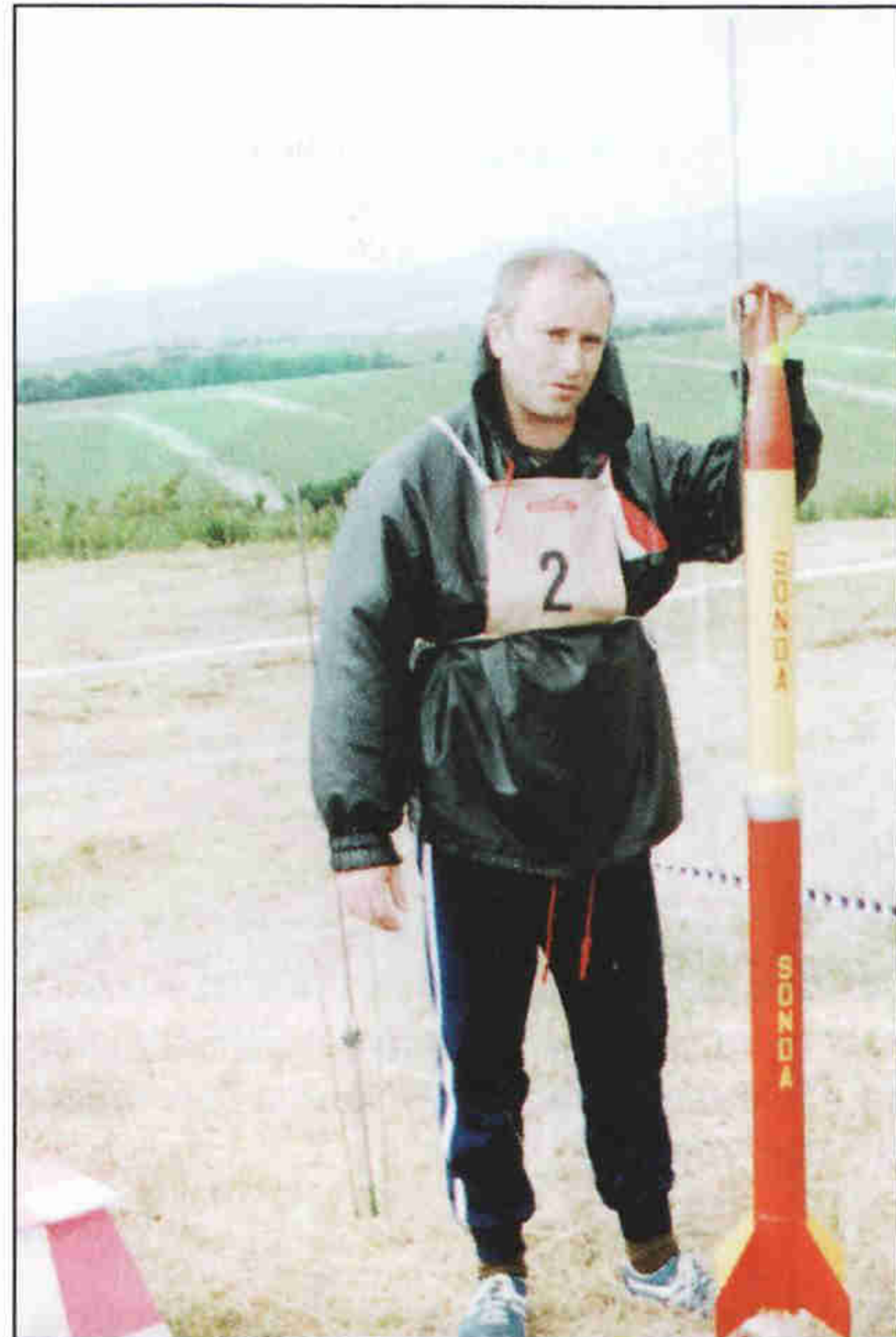
Spoluorganizátorom súťaže bol i obecný úrad Hertníka a príjemným prekvapením pre súťažiacich v prvý deň bolo ich milé prijatie starostom obce Hertník, Mgr. Jánom Patakym. V druhej časti slávnostného otvorenia majstrovstiev už na mieste súťaže, po slávnostnej znelke, vystúpil generálmajor Ing. Jaroslav Ešmír z Generálneho štábu Armády SR. Srdečne privítal všetkých súťažiacich a po odpálení prvej svetlice bola súťaž otvorená.

Letová časť súťaže začala prvou súťažnou kategóriou S9B (vímiky), kde súťažilo celkom 25 pretekárov. Prvé miesto obsadil Karol Vesperin, modelár z VZ MS OSN Nitra, ktorý zvíťazil s obrovským náskokom pred svojim mladým kolegom Ladislavom Senešim mladším, tiež z Nitry. Karol Vesperin sa stal Majstrom Armády SR pre rok 1996. Splnil tak sľub pretekára, ktorý pred všetkými predniesol pri slávnostnom otváracom ceremoniáli, pritom štartoval pod štartovým číslom 1.

Druhou súťažnou disciplínou bola súťaž v kategórii S4B (raketoplán), kde súťažilo 32 pretekárov. V tejto kategórii na stupni najvyššom stanul pretekár so štartovým číslom 150 Marian Krause z Berlína. Druhé miesto obsadil a Majstrom Armády SR sa stal Radovan Mečiar, modelár VÚ 4990 Kuchyňa.

Nasledujúci deň boli na programe kategórie S3A

(raketa – padák) a S1B (raketa – výška). Na celom území Slovenska pršalo a dážď neobišiel ani priestor letiska v Hertníku. Na prekvapenie poriadateľov i súťažiacich sa však po hodine vyčásilo a počasie modelárom prišlo. Prišlo i pplk. Vasilovi Pavljkovi z VA SNP Liptovský Mikuláš, ktorý získal tri maxima. Potvrdil titul Majstra Európy a v kategórii S3A zís-

Mjr. Ing. Ladislav Seneš (VZMS OSN Nitra) s pripravenou raketou (R – sonda) pred štartom v kateg. S7.

kal titul Majstra Armády SR. Tri maxima získal i lotyšský modelár Vilnis Zarakauskis, ktorý pri prvom rozlete porazil i V. Pavljuka a získal tak celkové víťazstvo v tejto kategórii. Celkom súťažilo (v kateg. S3A) 46 pretekárov.

Štvrtou súťažnou kategóriou bola S1B. V tej súťažilo 49 pretekárov a zvíťazil Miroslav Kořucha zo Spišskej Novej Vsi, kedy jeho raketa dosiahla výšku 593 metrov. Zvláštnosťou súťaže v tejto kategórii bolo – a to sa zatiaľ ešte nikdy nestalo – že dvaja pretekári nalietali rovnakú výšku. Merači výšok vojaci základnej služby z VA SNP namerali pretekárom Radovanovi Mačiarovi z Kuchyne a Jaroslavovi Adlovi z Lipt. Mikuláša výšku 406 metrov. Obidvaja stáli na stupni víťazov na 3. mieste.

Na konci súťažného dňa bol ocenený i najmladší účastník – modelár z Domu armády SR, dvadsaťročný, Peter Matuška.

Vývrcholením športového zápolenia modelárov bola určite sobota 22. júna. V dopoludňajších hodinách súperilo celkom 47 pretekárov v rámci 2. kola svetového pohára S6A – trvanie letu rakety na streameri. V tejto kategórii boli úspešní predovšetkým zahraniční pretekári, keď víťazom sa stal Alexei Korjapin, ktorý na Slovensko prišiel autom až z Murmansk, vzialeného zhruba päťtisíc kilometrov. Druhé miesto obsadil Marian Krause (Nemecko, Berlín) a tretie miesto Drago Perc zo Slovinska. Majstrom Armády SR v S6A sa stal pplk. Vasil Pavljuk z VA SNP Liptovský Mikuláš, ktorý obsadil v celkovom poradí 4. miesto.

Zatiaľ čo sa na Hertníku bojovalo ako o život, v tu-

Anglický pretekár Stuart Lodge pripravuje štart svojej rakety.

Pretekár Radovan Mečiar (st. č. 29) z RMK VÚ 4990 Kuchyňa hlási pripravenosť k štartu rakety (R – výška). Obsadil 3. miesto v kateg. S1B.

ristickej ubytovni dva dni tvrdo pracovala trojica bodovačov pod vedením pána Milana Jelínka. O tom, že to nemali jednoduché, svedčí počet obodovaných modelov kategórie S5C (makety – výška) – celkom 22 modelov, a kategórie S7 (makety bodovacie) – celkom 12 modelov. Ďalej museli čeliť protestu troch súťažiacich z Košíc, ktorí vzniesli protest proti rozhodnutiu bodovačov. Jury vykonala kontrolné merania na maketách S5C a potvrdila správnosť predchádzajúceho rozhodnutia bodovačov.

V rámci tretieho súťažného dňa merali svoje sily letovými skúškami pretekáry kategórie S5C. Modelári v rámci tejto kategórie sa mohli pochváliť predovšetkým zmenšeninami skutočných sondážnych rakiet. Napr. DRAGON III (Fr.), NIKE CAJUN, NIKE APACHE (USA). Z odpaľovacej rampy č. 6 najvyššiu výšku dosiahla vysoko lietajúca maketa sondážnej rakety NIKE CAJUN pretekára Štefana Gerencera. Tesne za ním sa umiestili Miroslav a Ján Koťuhovci, všetci zo Spišskej Novej Vsi. Štvrté miesto v celkovom poradí obsadil – a titul Majstra Armády SR pre rok 1996 získal – Dušan Matuška z DA SR Trenčín s maketou rakety NIKE APACHE.

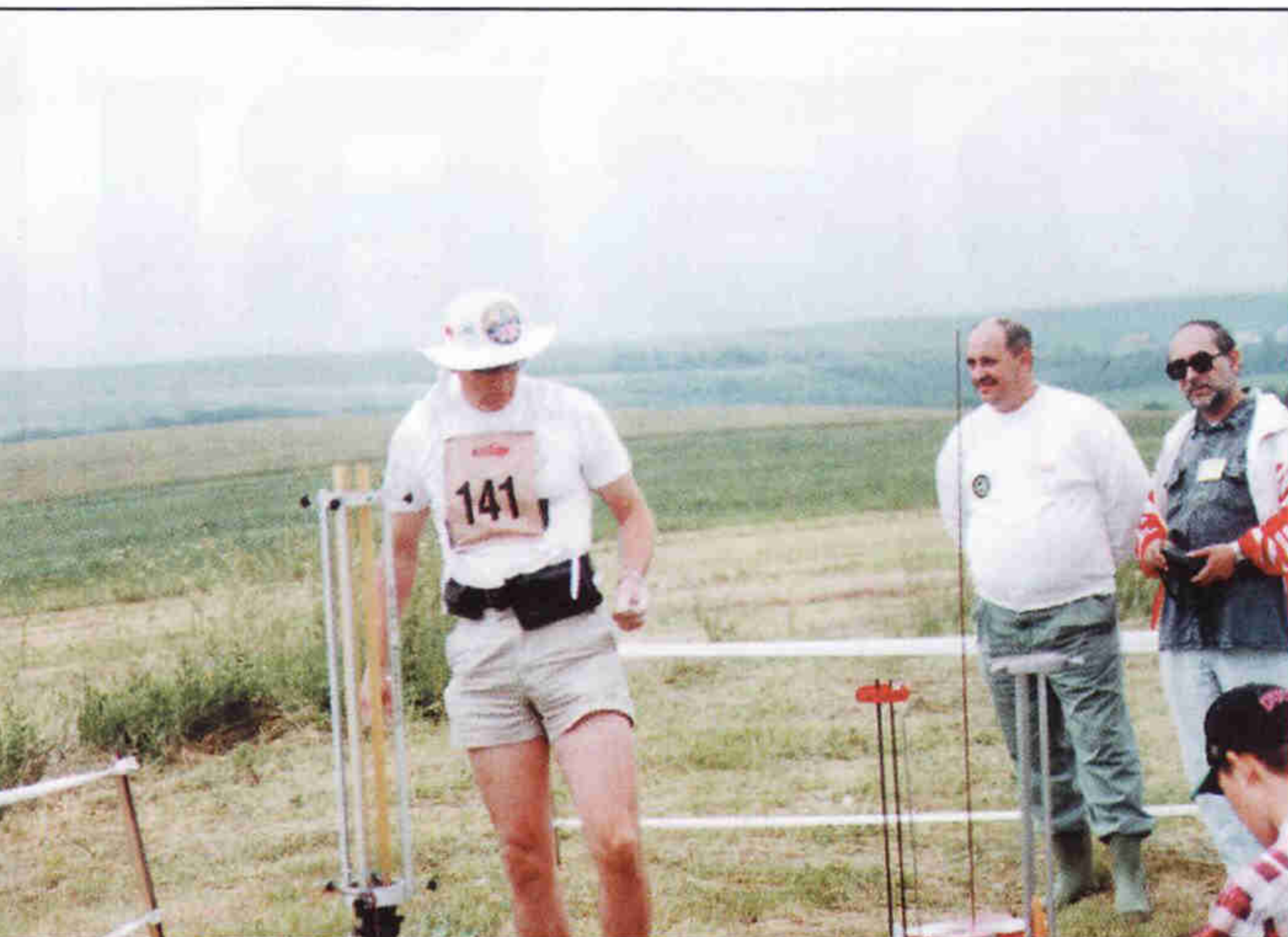
Poslednou súťažnou kategóriou v sobotu bola S8E (RC raketové klzáky). V tejto kategórii súťažilo len 6 pretekárov. Prvé miesto získal vojak základnej služby Jozef Jaško ml. z VA SNP Lipt. Mikuláš a stal sa Majstrom Armády SR. Plne potvrdil, že v posledných dvoch rokoch je pretekárskou „jednotkou“ tejto kategórie. V minulom roku si bol osobne prevziať cenu víťaza SP v Paríži.

Ako sprievodná akcia majstrovstiev bola vykonaná ukážka automobilových modelárov z Prešova, kedy npor. ing. Ladislav Vanyó predviedol majstrovstvo ovládania modelov kategórie RC-E 1:10 Buggy. Majstrovstvá Armády SR navštívili i príslušníci VÚ 7501 Bardejov v rámci športového dňa. Veliteľ útvaru pplk. Ján Šnýr prisľúbil, že vytvorí podmienky pre zapojenie

ďalších rodinných príslušníkov stáleho stavu útvaru do raketomodelárskeho krúžku.

V sobotu večer sa modelári zabávali na spoločnom bankete, ktorý končil v neskorých nočných hodinách a v nedeľu sa rade modelárov na letisko nechcelo. No prišli všetci a bolo čo vidieť.

Vo svete sa vyvíjajú stále nové raketové nosiče. Na letisku Hertník mali účastníci 4. ročníka Majstrovstiev Armády SR a Svetového pohára v raketovom modelárstve možnosť vidieť makety raketových nosičov súčasnej svetovej špičky. Predovšetkým ARIANE, SATURN, SOJUZ, ERIDIAN a pod. Šikovnosť, zručnosť a kumšt raketového modelára potvrdili najlepším výsledkom modelári: Amis Bača (Lotyšsko) 1. miesto, Miroslav Koťuha (klub Spišská Nová Ves) 2. miesto, David Szábo (VŠL Košice) 3. miesto a titul Majstra Armády SR. Jejich elektronické a pyrotechnické systémy pracovali najlepšie. Táto kategória (S7- maketa bodovacia) je vo svete uznávaná ako kráľovská kategória a každý maketár je potenciálnym trénerom družstva v inom štáte.

Na obrázku sú traja zo zahraničných účastníkov. Zľava: pretekár Stuart Lodge z Anglicka, pretekár Marian Krause zo SRN – víťaz kateg. S4B a Július Jaronczik z Poľska (člen jury).

Poslednou súťažnou kategóriou bola kategória „SHOW“, v ktorej zo šiesti pretekárov vynikol predovšetkým zahraničný modelár Stuart Lodge z Anglicka. Podstatou tejto kategórie je predviesť čo najvtipnejšie modely, ktoré však musia splniť podmienky bezpečného letu. Pán Lodge predviedol let troch golfových palíc, ktoré boli po vyštartovaní súčasťou trupu, ale pri návrate sa roztvorili a pristali vo forme vírnika. Stuart Lodge vedľa toho, že patril k najvšestrannejším zahraničným pretekárom (súťažil skoro v každej kategórii), bol i dobrým spoločníkom.

Pretekár Radoslav Hudec, modelár VÚ 4424 Topoľčany predviedol let rakety, ktorá predstavovala fľašu SPRAITU.

Štartér súťaže Ján Plaskoň z Bardejova odpálil v priebehu štyroch dní súťaže viac ako 1 200 štartov rakiet. Posledným jeho štartom v kategórii SHOW bolo odpálenie pripravenej rakety jeho syna Ľuboša. V útrobach tejto rakety bolo umiestnené surové vajce. Toto vajce vydržalo štart i pristátie na návratnom zariadení. Ľuboš Plaskoň získal cenu za najlepšie juniorský výkon v tejto kategórii.

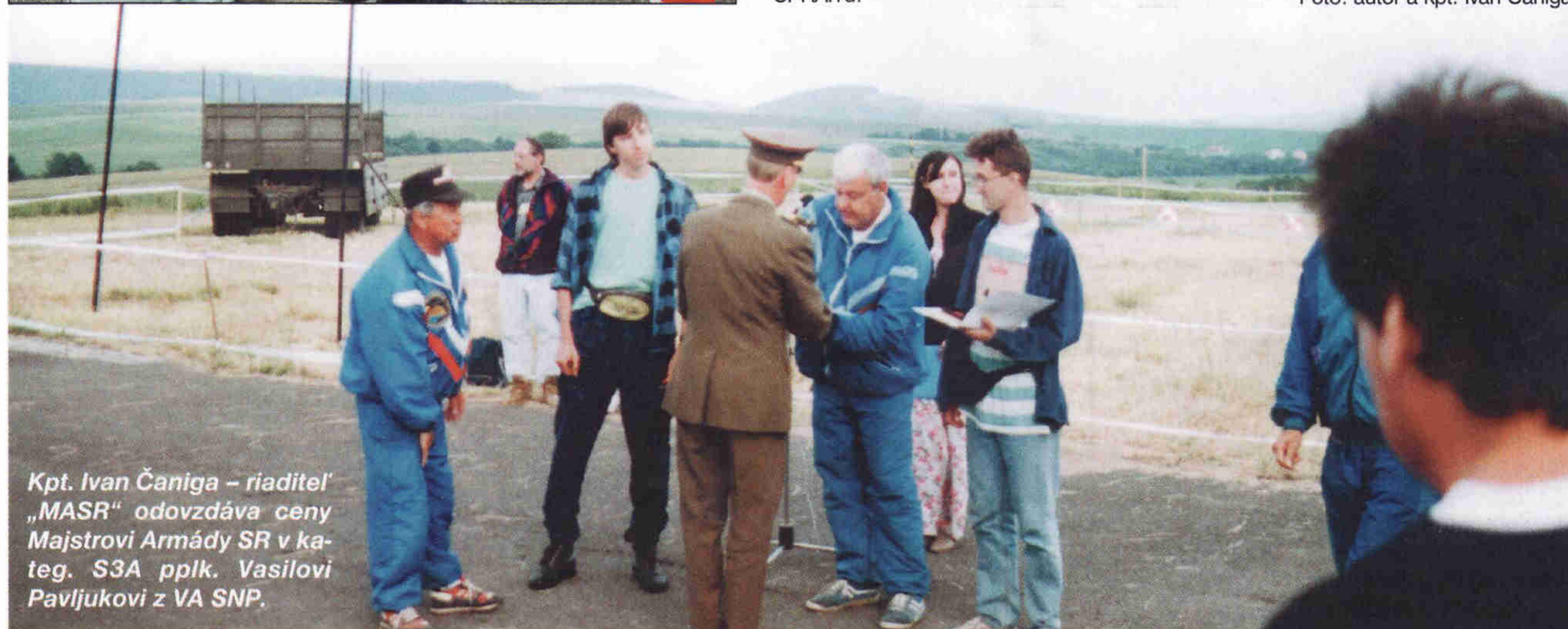
Denne bolo vykonávané slávnostné vyhlásenie výsledkov priamo na ploche. Vždy traja najlepší súťažiaci danej kategórie, Majster Armády SR a najlepší junior boli odmenení diplomom, plaketami Náčelníka GŠ Armády SR a vecnými cenami.

V zmysle propozíc bola organizovaná i súťaž družstiev, celkom sa prihlásilo 13 trojčlenných družstiev. Na stupeň víťazov vystúpilo družstvo RMK VA SNP Liptovský Mikuláš v zložení: pplk. Vasil Pavljuk, o.z. Jaroslav Adl, voj. Jozef Jaško ml.

Ďalej bola hodnotená súťaž o najúspešnejšieho pretekára Majstrovstiev Armády Slovenskej republiky, ktorým sa stal pretekár so štartovým číslom 13. pplk. Vasil Pavljuk z VA SNP Liptovský Mikuláš, ktorý získal i cenu Ministra obrany SR.

Pretekári odchádzali spokojní, niektorí smutní bez rakiet, premočení ..., ale i slnkom vysušení. V priebehu štyroch dní sa im podarilo dokonale spoznať pekné prostredie okolo letiska Hertník. Na záver sa prišiel s účastníkmi majstrovstiev rozlúčiť i starosta obce Bartošovce, kde dopadlo asi najviac rakiet. Za organizáciu celej súťaže treba poďakovať predovšetkým príslušníkom VÚ 7501 Bardejov, ktorí sa o modelárov vzorne starali a vytvorili im dobré podmienky, aby si mohli zmerať sily.

pplk. Dr. Jaroslav Sako
oddelenie kultúry SVK
Generálny štáb Armády SR Trenčín
Foto: autor a kpt. Ivan Čaniga

Kpt. Ivan Čaniga – riaditeľ „MASR“ odovzdáva ceny Majstrovi Armády SR v kateg. S3A pplk. Vasilovi Pavljukovi z VA SNP.

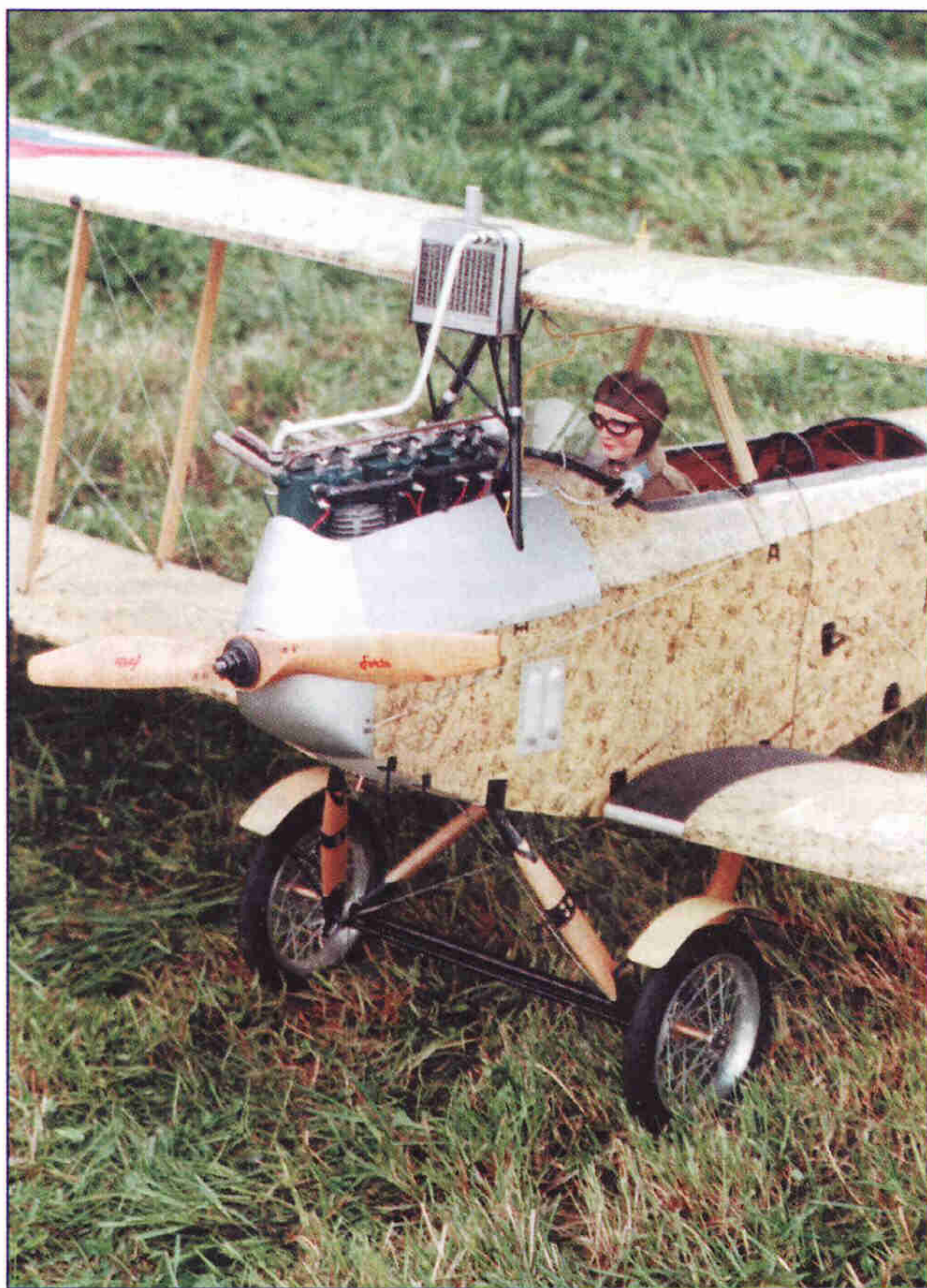
OBŘI v Nesvačilech

Né nebojte se, nejde o žádné pohádkové bytosti, které se na místní letišti zatoulali z příběhů princezny Arabely. To „jen“ byl na letišti v Benešově (mezi modeláři se ovšem říká v Nesvačilech podle místní obce) uspořádán ve dnech 14. a 15. září 1996 Letecký den a setkání obřích modelů letadel, který pořádaly Aeroklub Benešov, Air Special a.s., Bemair a Fair, Leteckomodelářský klub Nesvačily a Obecní úřad Bystřice u Benešova. „Obři“ se zde sešli už po patnácté a tak můžeme mluvit o jubilejním ročníku této zajímavé modelářské akce.

Celá akce byla opět velmi dobře připravena, trochu však (jak už se letos stalo tradicí) zlobilo počasí. V průběhu dopoledne létaly oří modely (podmínkou „obrovitosti“ je rozpětí přes dva metry). Po odlétání dvou kvalifikačních kol následoval malý letecký den, při němž mohli přítomní diváci porovnat vzhled některých maket s jejich velkými vzory. Finále obřích maket však zaskočil prudký déšť s krupobitím, takže letošní ročník zůstal bez vítěze, diváci ovšem byli i tak spokojeni.

Svoji účastí zpestřili celou akci dva členové reprezentačního družstva maketářů, které získalo na mistrovství světa maket (F4B, F4C) ve francouzském Perigueux titul mistrů světa pro naši republiku. Účastníci „Setkání“ mohli vidět v letu maketu Knoller CII Pavla Fencla a Aero Ae-10.01 Karla Vodešila. Z vystoupení skutečných letadel můžeme připomenout V. Peroutku na C-11, známou skupinu Alfa Air na větroních L-13, letouny L-39, Z-42, Z-43, L-410 a L-200.

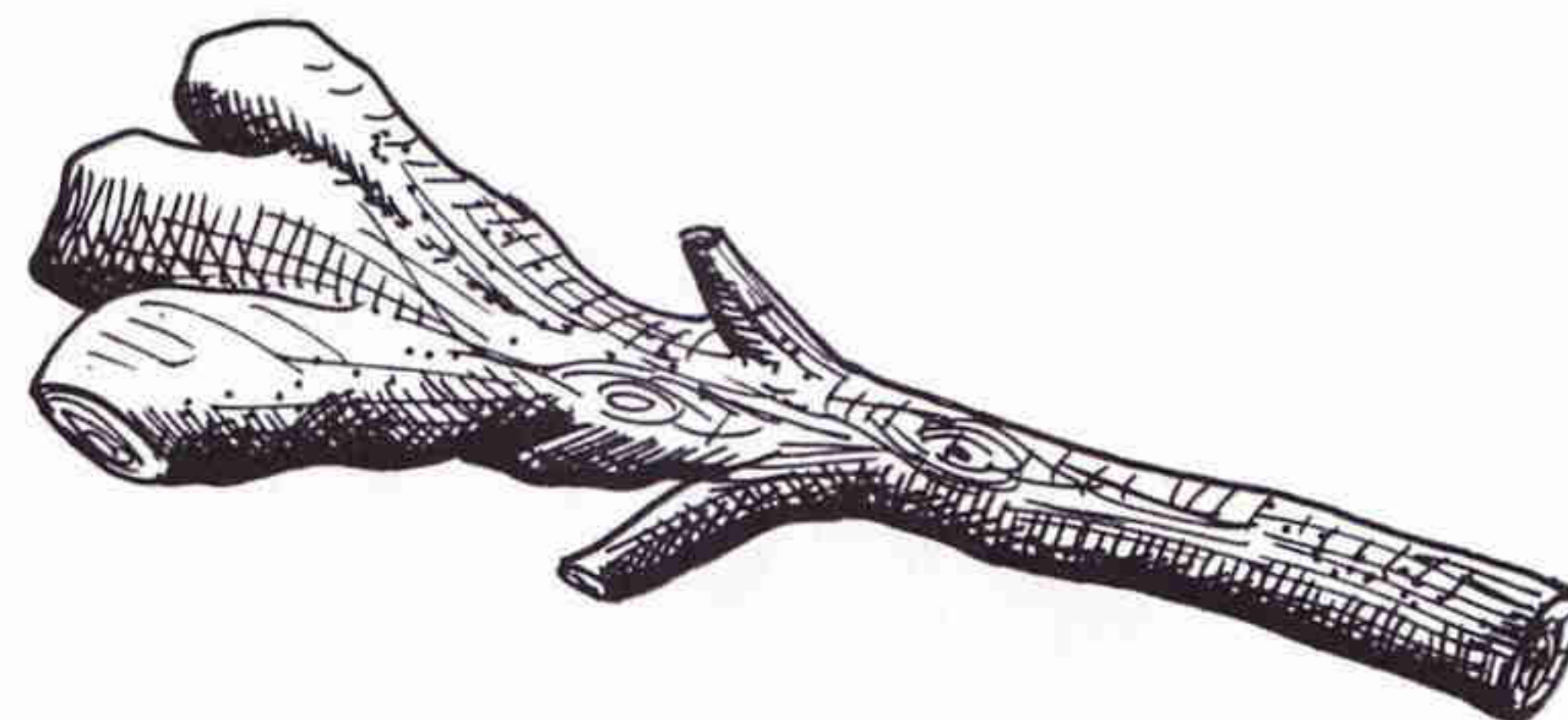
MK

Detail makety F4C Karla Vodešila – AERO Ae-10.01. Na snímku je vidět především zajímavý podvozek, maketu řadového motoru a figurku pilota.

Vojenská stíhačka F 104 S Starfighter v barvách „Tygří letky“. Pohon elektromotorem (dmychadlem).

Dakota, jméno legenda. Dvě makety of firmy Velkom. Civilní verze DC-3 v barvách německé společnosti Luftwansa a vojenská verze C-47 v invazních barvách dne „D“. Dvumotorák může být osazen elektromotory VM 24/12 nebo Speed 600, případně spalovacími motory o objemu 1,5 cm³.

Vhodný vánoční dárek!

Češi mistry světa 1996 - na videokazetě z MS 1996 RC maket letadel + Grand show obřích maket ve Francii

Tříhodinová podívaná na VHS 180.
KVALITA, PRVNÍ KOPIE za 300 Kč

Pavel Fencl, 250 68 Řež 142

Velkolepý létající člun Dornier Do-X. Maketa v měřítku 1:20 je poháněna dvanácti elektromotory SPEED 400, které pohánějí šest tažných a šest tlačných vrtulí. Rozpětí 2400 mm, délka 2000 mm, letová hmotnost 6300 g. Maketu postavil Juraj Tinka.

Startuje Zlín 226 AS „Akrobat“, zde jako RC motorová maketa.

Novinka letošního jara. Maketu Aero Z-50 postavil František Havlíček z Boskovic. „Zet padesátka“ klasické konstrukce má rozpětí 2200 mm (dýhová křídla jsou polepena balsou), hmotnost 8500 g, k pohonu slouží motor ZDZ, vrtule 500/200 mm je vlastnoručně vyrobena pilotem.

Makety Su-26 poháněné motory ZDZ 80 s laděnými výfuky. V Nesvačilech však byli představeni pouze na stojánce.

Hezkou maketu stíhačky Jak C11 postavil Miroslav Laurenčík z Protivína.

Seriálová súťaž majstrovstiev Slovenskej republiky kategória F3A

Pol'nohospodárske letisko Bidovce pri Košiciach pod Slanskými vrchmi sa stalo 1. júna 1996 dejiskom seriálovej súťaže v kategórii rádiom ovládaných motorových akrobatických modelov F3A. Zpoverenia Zväzu modelárov Slovenska pripravil súťaž – na vysokej organizačnej úrovni – pán Ján Hlebaško. Dokonca aj počasie bolo po veternom týždni ukázkové. Mierny južný vietor o rýchlosti 0 až 6 m/s a slnečná sobota prilákali na vyhradené miesta v okolí betónovej VPD množstvo divákov a to prevažne mládeže.

Vydarenej súťaže sa zúčastnila takmer desiatka modelárov zo Zvolena, Košíc, Bánoviec nad Bebravou, Popradu a Prievidze. Tri letové kolá hodnotili dvaja bodovači z Košíc a jeden z Lučenca (Juraj Táncsos, Július Baránek, Gabriel Kováč). Nad dodržovaním športových pravidiel mal ochrannú ruku skúsený a obetavý športový komisár pán Daniel Ilavský z Popradu. Vo všetkých troch letových kolách patrilo prvenstvo (2000 bodov) skúsenému nestorovi Jozefovi Cerhovi zo Zvolena. Zhodou okolností i pán Cerha lietal zo svojim v poradí už 63-tím RC modelom, pričom vek tohoto víťaza bol identický z označením modelu. Druhé miesto obsadil výkonom 1953 bodov Košičan Ján Hlebaško, ktorého lety mali vzostupný trend. Tretí v poradí skončil Richard Kiss z Bánoviec n./B., ktorého neustále sa zlepšujúce lety mu priniesli celkových 1827 bodov. Štvrté miesto z výkonom 1601 bodov získal jeho klubový kolega Viliam Hrnko a na piatom mieste skončil člen LMK TU Košice Ing. Martin Viner (1582 bodov). Ozajstnú smolu mal favorit súťaže Ing. Dušan Majerník, ktorý „vďaka“ nepredvídateľnej technickej závade odpísal dva súťažné lety.

Záverečné hodnotenie vďaka sponzorom – Fuji Kolor Baláž, Pola, MKV Press a Gransat z Košíc, nemalo konca. Veď na svoje si okrem všetkých súťažiacich a účinkujúcich prišli aj diváci, pre ktorých poriadateľ pripravil zlosovanie o hodnotné vecné ceny. Oprávnené možno vzhľadom k elánu organizátorov predpokladať, že touto akciou sa podarilo preklenúť definitívne obdobie absencie majstrovských súťaží v tejto kategórii na východnom Slovensku, pričom nie je možné vylúčiť ani usporiadanie vyššej súťaže..., ale o tom potom!

L.V.

Fotografia predných účastníkov majstrovskej súťaže.

STROJE PRO MODELÁŘE

lupínková kopírovací pilka SS 16

max. prozeř mat.	50,8 mm
vyložení ramene	406,4 mm
vyklonění stolu	0 - 45°
základní deska	403 x 216 mm
hmotnost	22 kg

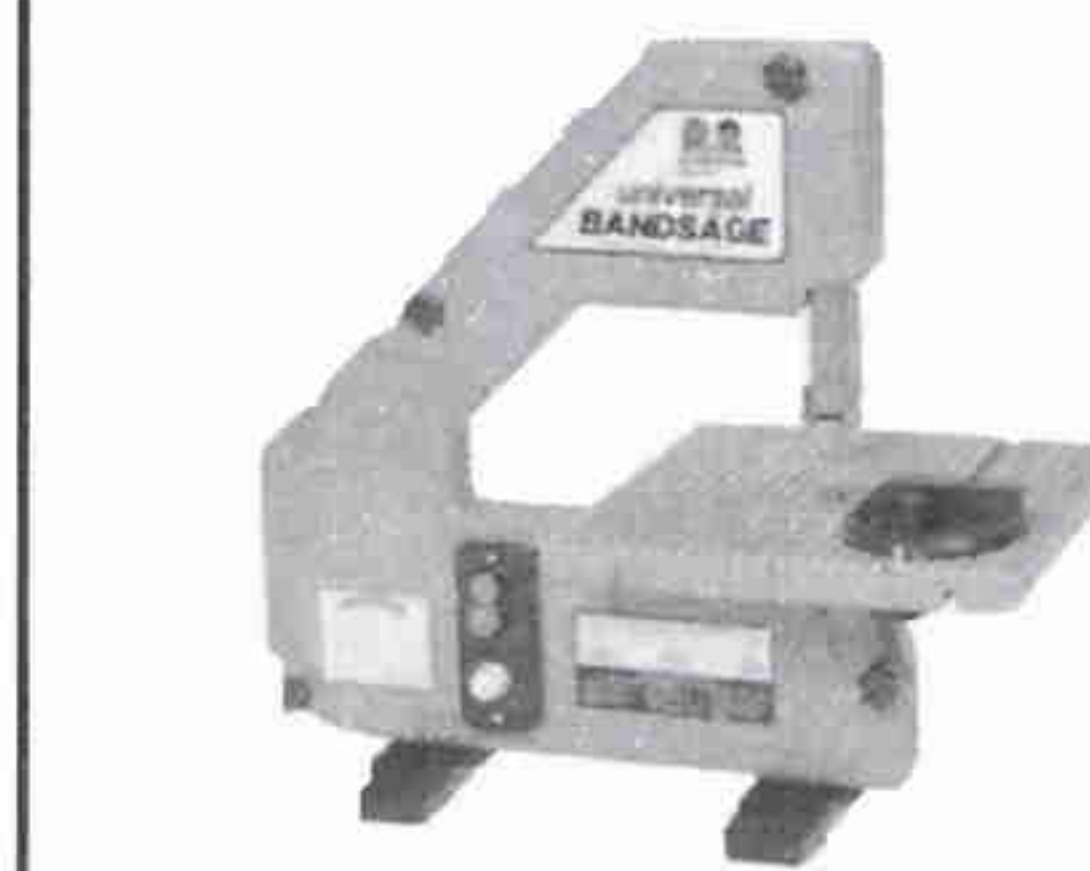
cena 2 600,- Kč

okružní kotoučová pila TKS 200

příkon	420/220 V
průměr kotouče	200 mm
otáčky	2 800 ot/min
rozměry stolu	320 x 400 mm

cena 2 400,- Kč

univerzální pásová pila BS 12

max. výška řez. mat.	117,5 mm
řezná rychlost	400-800 m/min.
příkon motoru	0,4 kW
vyložení ramena	304,8 mm
vyklonění stolu	0 - 45°
rozměry	635x347x571 mm

cena 2 900,- Kč

OBJEDNÁVKY TELEFONICKY NEBO PÍSEMNĚ NA ADRESU

MAZANEC ZDENĚK
tel. 0186/25447
RYBNÍČKY 811
339 01 KLATOVY 2

Zasíláme vlakem na dobírku
ceny jsou uvedeny včetně DPH (22%)

NOVINKY NA TRHU

Prodejní cena udávaná u každého výrobku, je pouze přibližná, buď doporučená výrobcem, nebo zjištěná v jednom z obchodů, kde je výrobek k dostání.

Obchodníci, kteří mají zájem o prodej představovaných výrobků, zjistí přesné podmínky u výrobce nebo dodavatele, redakce s nimi není seznámena.

Nabíječka AC 410

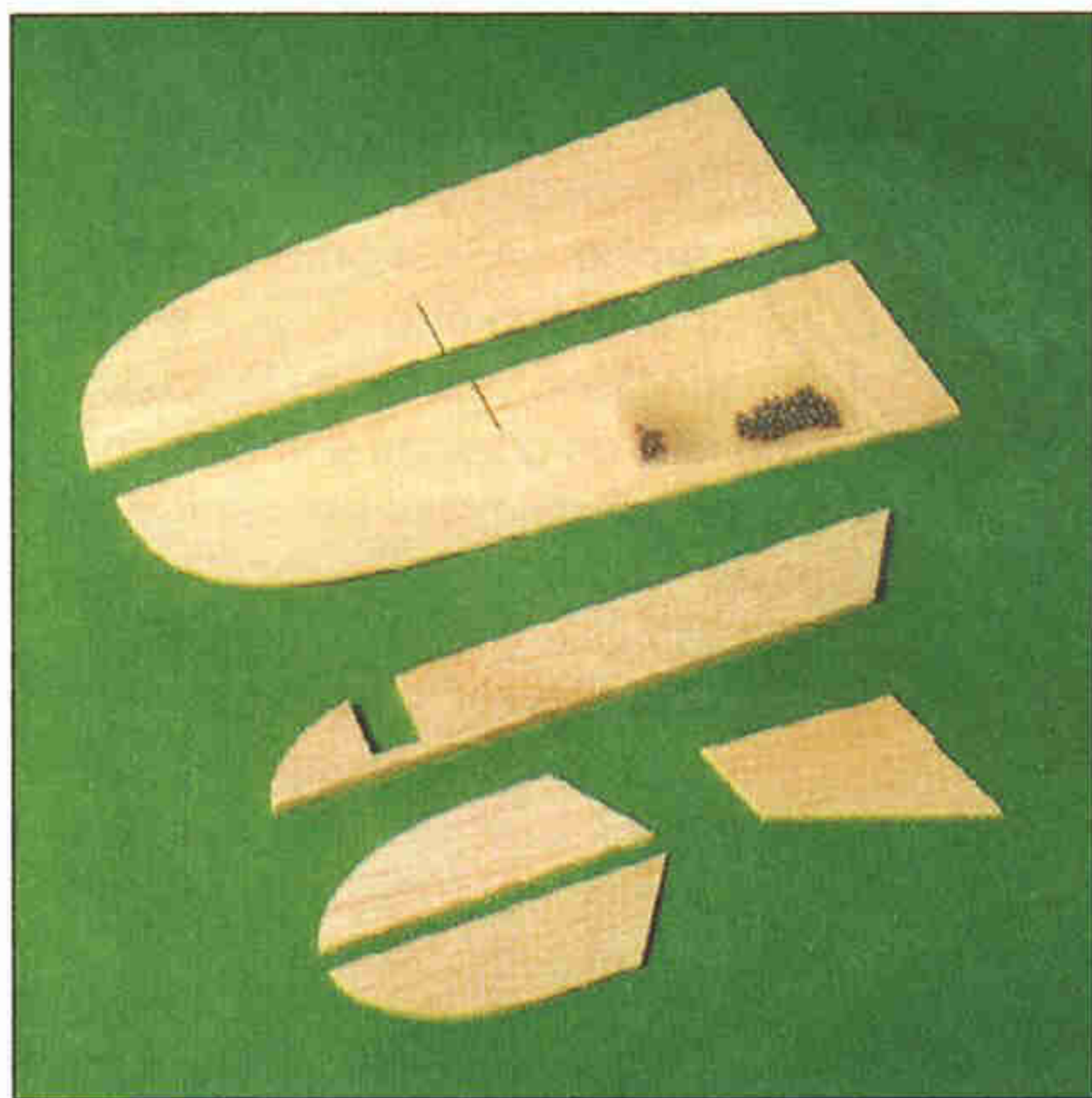
je určena pro nabíjení akumulátorů NiCd. Napájení stř. napětí 220 V, nebo stejnosměr. 12 až 18 V, pulzní nabíjení 500 Hz, ochrana proti zkratu a přepólování, nepřímé měření proudu, indikace činnosti devíti diodami LED. Připojení baterií pomocí banánků, kanál A (4 až 13 článků NiCd, proud 0 až 400 mA), kanál B (4 až 10 článků NiCd, proud 0 až 4 A). Rozměry 180 x 170 x 70 mm, hmotnost 1,5 kg.

Vyrábí: BEL Praha

Prodává: BEL a modelářské prodejny

Doporučená cena: 1700 Kč

SIMPLE II

Rychlostavebnice házečního kluzáku typu samokřídlo. Jednoduchý letecký model je určen pro začínající modeláře. Jednotlivé komponenty v barvě použitého materiálu jsou zhotoveny z balzy, závaží pro vyvážení letadla tvoří kovové kuličky.

Vyrábí: HVP modell, Praha

Prodává: hvp modell, Křesomyslova 12, Praha 4-Nusle

Cena: 24 Kč

Bücker Bü-131

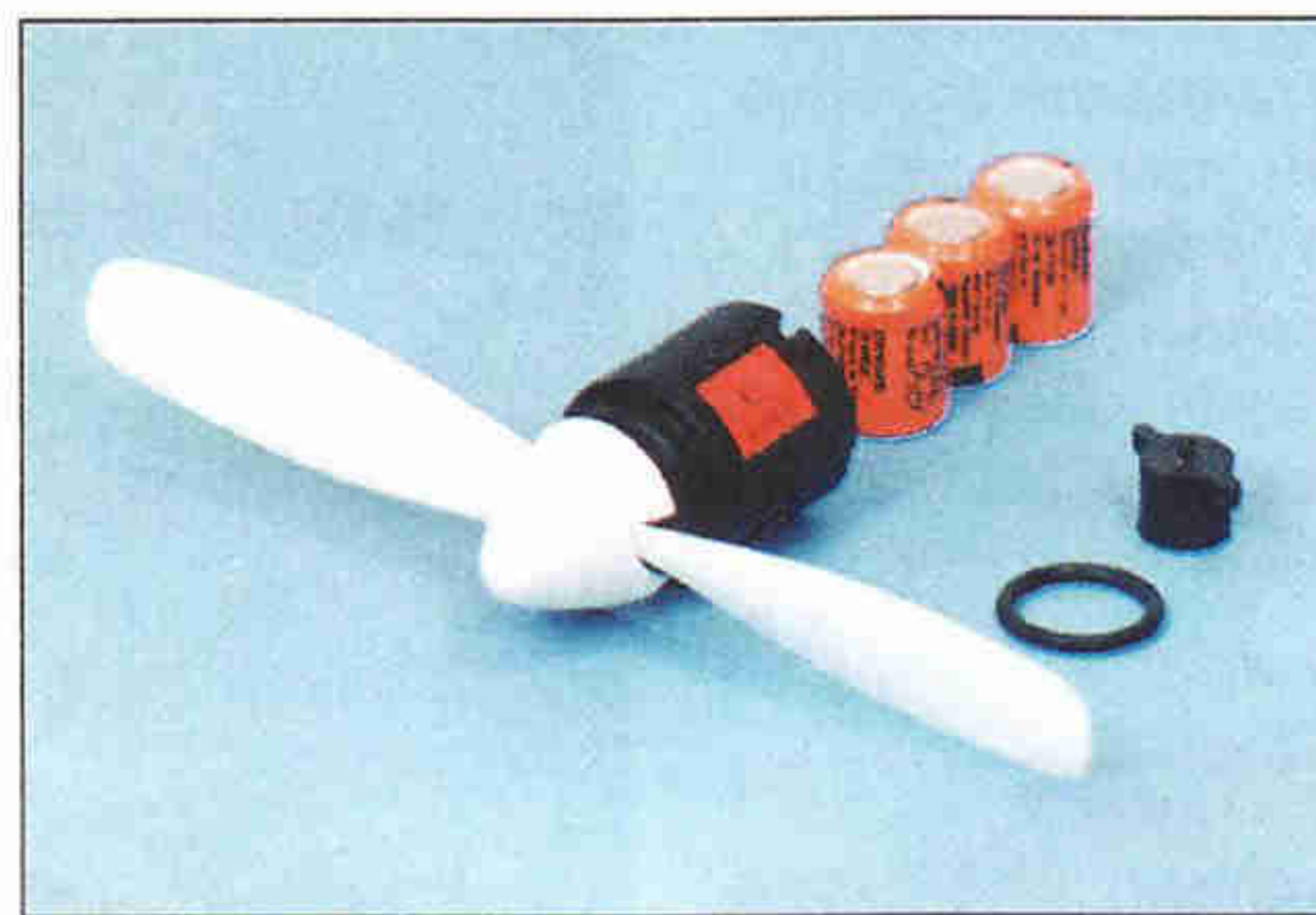
Kit zajímavého vojenského letadla z roku 1933. Klasická plastická stavebnice, doplněná jemnými leptanými kovovými díly a „mokrými“ obtisky. Model letadla v měřítku 1 : 72 je vyráběn v limitované sérii.

Vyrábí: MGD Models, Praha

Prodává: MGD Agentura, Saratovská 5, Praha 10

Doporučená cena: 139 Kč

POCKET

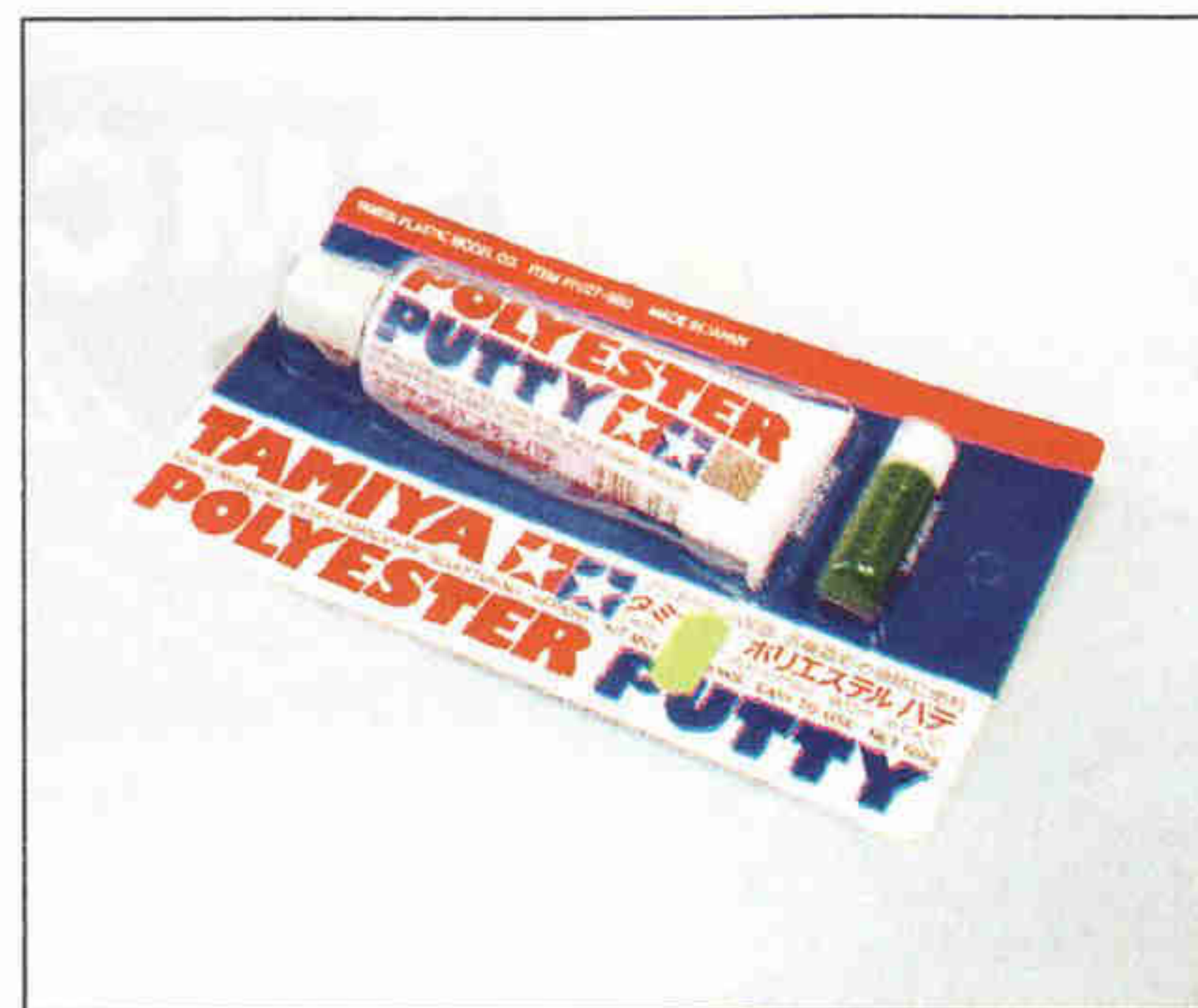
Elektropohon s motorem Mabuchi 260 (3 V, převod 1 : 3,3) je určen pro malé volné a řízené modely o rozpětí ca 1100 mm. Délka motorového letu se řídí délkou rychlonabíjení 3 až 4 aku 110 mAh, max. 3 minuty. Hmotnost 32 g.

Vyrábí: Aerosport, Německo

Prodává: Aerosport, 338 43 Mirošov

Cena: 260 Kč

Polyester Putty

je polyesterový dvousložkový tmel pro tmelení plastových stavebnic. Dá se s ním pracovat zhruba dvě hodiny, kdy je v zavadlém stavu. Definitivní zaschnutí nastává po čtyřech hodinách. Výborně se hodí například pro znázornění Zimmeritu na bojových vozidlech. Tuba obsahuje 120 g tmelu, součástí soupravy je samozřejmě i menší tuba s tužidlem.

Vyrábí: TAMIYA, Japonsko

Prodává: MPM, Myslíkova 19, Praha 1

Cena: 299 Kč

Aero C 104

Kit zajímavého letadla z roku 1933, které v licenci vyráběla naše firma Tatra, po okupaci pak firma Aero až do roku 1940. Klasická plastická stavebnice, doplněná jemnými leptanými kovovými díly a velkou sadou „mokrých“ obtisků. Model letadla v měřítku 1 : 72 je vyráběn v limitované sérii.

Vyrábí: MGD Models, Praha

Prodává: MGD Agentura, Saratovská 5, Praha 10

Doporučená cena: 139 Kč

MICRON

je pohonná jednotka s elektromotorem Speed 260 s přímým náhonem vrtule s průměrem 125 mm. Pohonná jednotka je určena pro modely o rozpětí ca 1000 mm. Jako zdroj slouží aku 10 mAh, které se nabíjí ze čtyř článků, maximální doba chodu je až 3 minuty, to však již u volných modelů hrozí ulétnutí. Hmotnost 31 g.

Vyrábí: Aerosport, Německo

Prodává: Aerosport, 38 43 Mirošov

Cena: 190 Kč

BRNO

Veveří 109

Tel.: 05/4121 7654

JR MODELS - mod. potřeby

Kompletní sortiment veškeré modelařiny pro letadla a lodě, firemní výrobky.

Otevřeno: Po - Pá 09.00 - 18.00

HULÍN

Partyzánská 622 Tel.: 0634/351 735

RM HOBBY Miloslav Rozsypal

Modelářské motory, kompletní sortiment náhr. dílů, modelářský materiál

Otevřeno: Po - Pá 14 - 17.30 mimo čtvrtky
Prodej i na dobírku

Nové, přepracované vydání stejnojmenného titulu, který vyšel v roce 1992 a během několika týdnů byl vyprodán. Všichni vyznavači jedné z nejmladších modelářských odborností jistě přivítají skutečnost, že Vydavatelství Magnet-Press připravilo nové vydání. Autor se v publikaci pokusil zachytit změny, ke kterým v plastikovém modelářství došlo v průběhu posledních let. Zabývá se novými technologiemi staveb modelů, nejnovějšími stavebními materiály – tmely, barvami, rychle schnoucími disperzními lepidly, novými metalickými laky a dalšími okolnostmi tohoto oboru. Kniha také zasvětil čtenáře do historie plastikového modelářství i do vývoje, výroby, rozdělení a měřitek plastikových stavebnic (kitů) modelů letadel. Průvodce plastikovým modelářstvím je vyba-

ven kamuflážemi modelů a černobílými i barevnými ilustracemi v textu. Vázané vydání, které by mělo vyjít v druhé polovině letošního roku (formát 176 x 250 mm, 224 stran), bude prodáváno za cenu cca 190 Kč.

(re)

PÁD NEDOBYTNÉ PEVNOSTI SINGAPUR

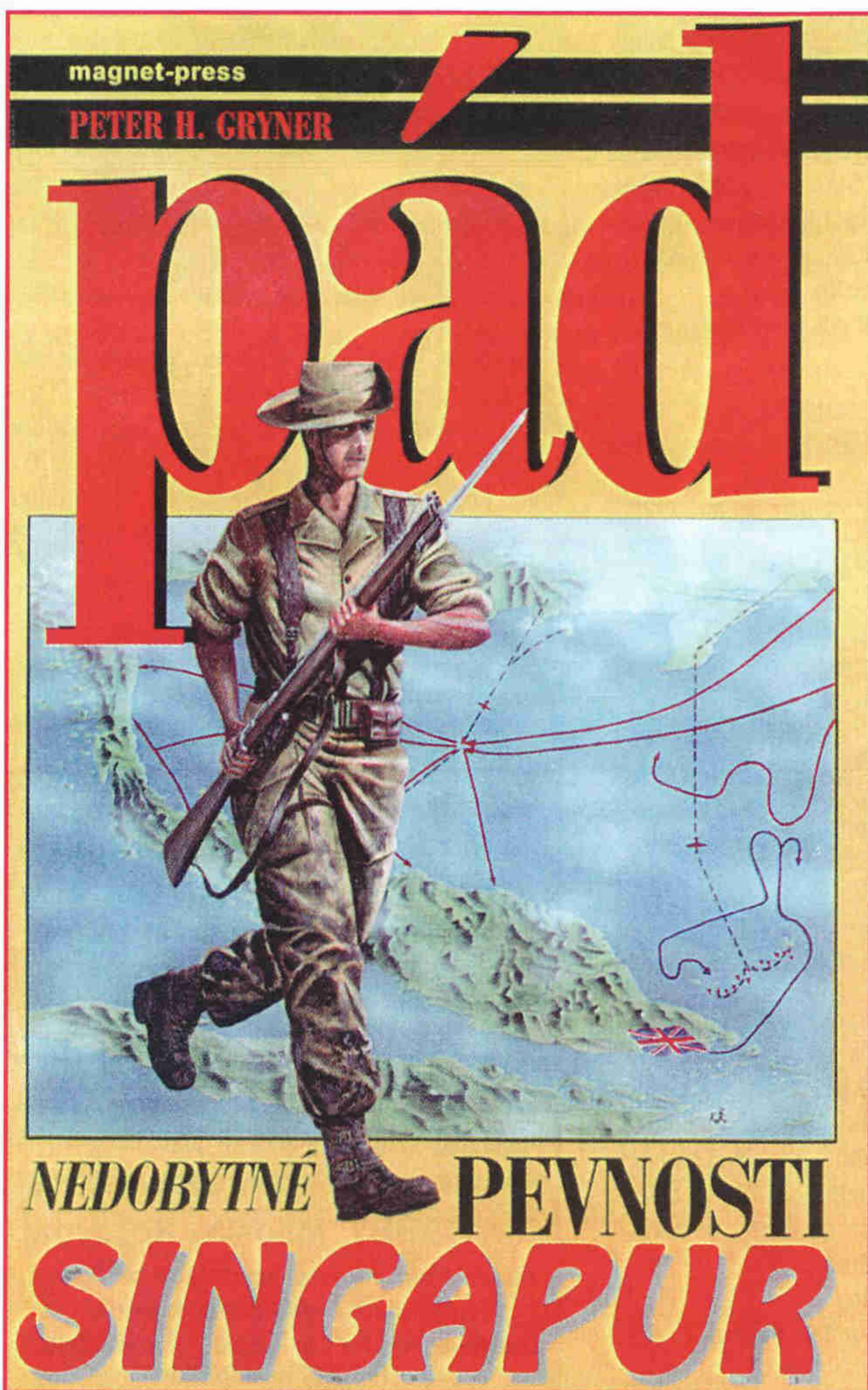
Peter H. Gryner

Vydavatelství MAGNET-PRESS (Vladislavova 26, 113 66 PRAHA 1) vydává celou řadu knih, které se – mimo jiné – zabývají i vojenskou historií. Posledním titulem s touto problematikou, který byl v současné době vydán, je kniha Pád nedobytné pevnosti Singapur. Publikace nám přitažlivou formou přibližuje porážku britské armády v Malajsku a dobytí hlavního opěrného bodu, pevnosti Singapur v únoru 1942 japonskými vojáky. Nejde však o román, ale o literaturu faktu.

Autor publikace, historik a spisovatel Peter H. Gryner, rodák z Innsbrucku, žil v dětství v Praze. Roku 1967 emigroval do Izraele, později žil v USA a vyučoval na vojenské jazykové škole. V současné době žije v Denveru a věnuje se publicistické činnosti v oboru vojenské historie. Vydavatelství Magnet-Press již vydalo knihy Ardeny 1944 a Kréta 1941.

Vázaná kniha o akci v Malajsku má 150 stran, obsahuje černobílé dokumentární fotografie, mapy a přílohu s porovnáním vzájemných sil Velké Británie a Japonska. Doporučená cena této zajímavé knihy je 95 Kč.

LP

Svaz modelářů České republiky

Svaz modelářů České republiky není jedinou organizací, která sdružuje modeláře v Čechách a na Moravě, existuje také RC Autoklub ČR, mnozí modeláři nejsou nikde organizováni, a přesto pracují s chutí a nadšením. Nicméně určitý řád musí při organizování soutěží být a mnohé – i dříve existující kluby – se začlenily do řad Svazu modelářů ČR, který je tak největším sdružením příznivců modelářství v naší republice. Jde o občanské sdružení klubů a jednotlivců, jehož působnost je po celém území České republiky.

V prosinci roku 1994 rozhodli delegáti II. konference Českomoravského modelářského svazu (ČMMoS), že název Svazu bude dán do souladu s názvem naší republiky, proto je nyní jeho název takový, jaký je uveden v titulku – zkratka SMČR.

SMČR sdružuje letecké, lodní, automobilové, raketové a železniční modeláře, do jeho řad patří také stavitelé plastikových modelů (kitaři). Celkem jde o ca 6500 členů (ca 500 klubů).

Nyní byl vytvořen i znak Svazu, nebo jak se dnes říká, jeho logo. Znak byl vybrán z padesáti návrhů a zvítězil návrh železničního modeláře. Na vysvětlenou chci uvést, že jedna z podmínek byla, aby znak nepreferoval žádnou určitou oblast modelářství.

Znak (logo) vidíte v hlavičce článku. Svaz připravuje výrobu samolepek, odznaků a vlaječek.

LP

Pozorovatelský a záchranný létající člun Supermarine Walrus v měřítku 1:48, postavený ze stavebnice firmy SMĚR.

Obří létající maketa kurýrního letounu Fieseler Fi 156 Storch německých jednotek. Rozpětí 3 800 mm, hmotnost 1500 g, k pohonu slouží motor z benzinové pily o objemu 70 cm³. Postavil B. Růžicka z Přerova.

Jeden ze začínajících leteckých modelářů s volným rekreačním modelem Bobík poháněným motorem na CO₂.

Katamaranový člun CON-DOR-9. Model od firmy Graupner je novinkou roku 1996. V měřítku 1 : 45 je dlouhý 1 080 mm. Hlavní díly trupu jsou z materiálu ABS, k pohonu jsou použity dva hydroreaktivní agregáty (poháněné elektromotory Speed) JET-Antrieb 3 Booster.

Foto:
J. Kordáč, J. Černý,
archiv redakce

Model polské plachetnice BRUCEO postavil Jaroslav Jankovič ze slovenské Senice. Model je dlouhý 1360 mm, výška hlavního stěžně 1500 mm, hmotnost olověného závaží v kýlu 6 kg. Stavba je provedena klasicky, 3x lomená šarpie, potah z letecké překližky tl. 1 mm. RC soupravou (Futaba) jsou ovládány všechny plachty, kormidlo i pomocný elektromotor SPEED 400.

Typ E-152-1 byl jedním z řady „těžkých MiGů“. Krátkodobě dosahoval rychlost až 3000 km/h. V roce 1962 vytvořil absolutní světový rychlostní rekord výkonem 2681 km/h (tehdy pod označením E-166). Nelétající maketu v měřítku 1 : 72 postavil z balsy a plastické fólie ing. Jan Moravec.

Fotografie účastníků mistrovství ČR 1996 (F2A, F2B, F2C, UŠ), které bylo uspořádáno v Hradci Králové (výsledky v č. 6/96).

Foto: Ing. J. Moravec, J. Jankovič, M. Piontek, J. Plaček

Letecké modely fotografované Miroslavem Piontkem z Kežmaroku. Elektrolet FIT 1800 – (Modela Březinka) s motorem Power 600, RC hornoplošník s ovládáním třech funkcí ALIEN (Svor) se spalovacím motorem 2 cm³. RC dvouplošník AIRBUS „Sarage“ – konstrukce Kaláb (MP model) osazený motorem MVVS 6,5 cm³ má ovládány čtyři funkce.

S modelem F1H Kondor (konstrukce J. Plaček) létá Tomáš Plaček. Rozpětí modelu 1280 mm, celková plocha 17,69 dm², hmotnost 220 g.